

1972 - 1

naša luč

Bela pesem . . .

Na 1. strani platnic: Sv. Višarje v snegu

D 1974684

Bog daj srečo v novem letu!

Tržaška revija Mladika je objavila za lansko Novo leto dobre želje nekatereh bravcev. Marsikatera želja je tako splošno človeška in obenem tako značilno slovenska, da jo z veseljem ponatisnemo:

Želje ob novem letu... Vsekakor je najvažnejša ta, da bi slovenska kultura rasla in uspevala. Toda ne iz tujih zgledov in iz tujih ideologij, temveč naša, tista pristna, kakor kraški teran in dolenski cviček. Kultura, ki so ji botrovali Slomšek in Prešeren, Mahnič in Kosovel, Pregelj in Gregorčič. To je kultura slovenskega kmeta in delavca, slovenskega meščana in tudi slovenske služkinje. (Prosvetni delavec)

Kaj naj duhovnik želi, če ne krepko in odgovorno življenjsko zavzetost vseh kristjanov in vseh Slovencev v luči vere? (Duhovnik)

Da bi naš pevski zbor še naprej pel slovenske pesmi ter držal vedno skupaj! Vsem posameznikom pa zdravja in obilnega zaslužka! Če bi še kaj morala želeli za našo vas, bi morda dejala, naj bi naši ljudje ustvarili trdne in zdrave družine, da bi se naša vas še naprej razvijala in rasla. (Pevka cerkvenega zbora)

Kot šolski sluga pričakujem, da bo morda letos prišlo do odobritve socialnih reform, ki bi znatno izboljšale tako moj položaj kot tudi položaj njihovih kolegov. (Šolski sluga)

Osebnostno želim v tem letu vsaj tri stvari. Da bi kot slovenska skupnost v zamejstvu dosegli letos izpolnitev vseh tistih naših pravic, ki jih že desetletja zahtevamo od odgovornih oblasti; odpasti morajo vse pregrade, ki nam preprečujejo narodnostni, ekonomski in socialni razmah. Želimo si še globlje povezanosti med Tržičani, Goričani, Benečani in Korošci; skupna usoda, skupne skrbi, skupni napor nas vežejo. Da bi med vsemi zamejskimi Slovenci zavladal resnični duh strpnosti, sproščenega dialoga, čeprav pripadamo različnim nazorskim svetovom; ob popolni svobodi iščimo slovenska stičišča. (Politik)

Od nas samih je odvisno, kakšen bo ton naše vesti 31. decembra. Zadovoljen bi bil, ko bi mi uspelo napolniti eno samo šestino praznine z dobrimi deli, ali še manj. (Študent)

Kaj naj si po teh lepih in dobrih željah v novem letu drug drugemu še želimo?

Našim ljudem doma to, da bi čimprej dosegli družbeno ureditev parlamentarne demokracije, kjer ljudje različnih smeri v plemeniti medsebojni tekmi in brez varuštva monopolnih organizacij krojijo svojim narodom usodo. Občutek resnične svobode bi prinesel s seboj pravo veselje do življenja, obenem pa bi imela taka ureditev za posledico polno zaposlitev, gospodarsko stabilizacijo in poživljenje kulture.

Našim rojakom v zamejstvu želimo mnogo ljubezni do vsega slovenskega in vztrajnosti in poguma pri uveljavljanju njihovih pravic ter ne nazadnje veliko uspeha pri tem.

Našim zdomcem, raztresenim po vsem svetu, izrekamo želje, naj bi se trdno povezali v eno samo veliko slovensko družino, strnili svoje sile in črpali sokov za svoje življenje iz zdravih virov v domovini.

Vsem našim ljudem dobre volje, kjerkoli živé — Bog daj srečo v letu Gospodovem 1972!

naša luč

1972

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 21
januar 1972

Revijo ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	0,95 angl. f.
Avstrija	50 av. šil.
Belgija	120 b. fran.
Francija	13 f. fran.
Švica	12 š. fran.
Nizozemska	9 n. gold.
Nemčija	12 n. mark
Švedska	14 š. kron
Avstralija	3 av. dol.
Kanada	3,5 am. dol.
ZDA	3,5 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Erscheinungsort:
Klagenfurt
Verlagspostamt:
A-9020 Klagenfurt
Printed in Austria
P. b. b.

1

9D 1125/1979

iz vrvi je spletel bič

Velika noč je privabljala v Jeruzalem množice Judov. Od severa in juga, od vzhoda in zahoda, od meje puščave in iz egipčanskih mest, celo iz Babilona, pa tudi iz občin v Mali Aziji so prihajali verniki, ki so tedne in tedne spali pod šotori in so osem dni s svojimi različnimi taborišči pokrivali trge in griče in okolico jeruzalemskega obzidja. V cezarejskem, predvsem pa v jafskem pristanišču, so resnična pomorska prevozna podjetja izkrcavala polne ladje romarjev.

Ko so se potniki dotaknili svete zemlje Obljubljene dežele, so jo poljubili.

Jeruzalemski tempelj je bil tedaj tisti, ki ga je bil pred približno pol stoletja sklenil pozidati Herod, da bi razodel svojo slavo in se prikupil judovskemu narodu. Najel je deset tisoč delavcev in dal izučiti za zidarje tisoč duhovnikov, ki so morali delati v notranjosti sveetišča, kamor niso smeli vstopiti laiki, nekopičil je kamenja in lesa, redkega marmorja in dragocenih kovin ter posvetil temu delu svojo najboljšo voljo in bistroumnost. Na pobočjih griča so zgradili ogromne podporne zidove, da so mogli podvojiti zgornjo ploščad.

Največ ljudi je bilo v preddvoru poganov. Ogromna ploščad, obda-

na od dveh stebrišč, je bila vedno kraj zbiranja in trgovanja, po kateri so postopali Jeruzaleščani. Vzhodno stebrišče, ki so mu rekli Salomonovo, je s svojimi dvainšestdesetimi ogromnimi stebri, ki so bili razdeljeni v tri ladje, imelo isto vlogo kakor številna podobna stebrišča, kjer so se po italijanskih, grških in maloazijskih mestih zbirale množice. O velikonočnih praznikih se je spremenil preddvor v ogromno mravljišče.

Beli, rumeni in progasti pajčolan, črne ali zlate vrvice okrog njih, turbani in rdeče frigijske čepice — v tej množici narodov je bilo videti vsa oblačila in pokrivala, kar so jih nosili v državi in na Bližnjem vzhodu.

Pobožni Judje v belih haljah, obrednih pajčolanah, okrašenih z resicami, katerih vozli so predstavljali trikrat sveto Gospodovo ime, obešenih prek tunik, so si s komolci delali pot proti preddvoru vernikov. Treba je bilo mnogo napora. Predvor namreč ni bil samo zbirališče pod milim nebom, ampak je bil tudi

kaj bi Kristus res zgrabil za puško?

Na zadnji škofovski konferenci v Rimu je prišlo pri razgovorih o pravičnosti v svetu do bogate izmenjave mnenj o tem, kako je pravičnost še vedno pastorka. Nekateri škofje bi skoraj radi simpatizirali spricho neštevilnih krivic na svetu za besedo venezuelskega gverilca duhovnika Camila Torresa: „Ko bi prišel Kristus v Južno Ameriko, bi zgrabil za puško.“ Vendar je le močnejše vplivala ugotovitev brazilskega nadškofa Helder Camara: „V Kristusovem oznanilu spijo atomske sile.“ Torej ne puška, ampak Kristusov nauk in življenje po njem!

Vsi škofje so zagovarjali mnenje, naj bi se Cerkev bolj zavzela za pravice zatiranih, in so krivice jasno z imenom imenovali.

Nakazali so pet smeri, ki naj bi jih Cerkev na tem področju ubirala: naj bi vzgajala ljudi k pravičnosti, naj bi uresničevala konkretne akcije v tem pogledu, naj bi sama dajala zgled pravičnosti, naj bi sodelovala skupaj z ostalimi gibanji, ki se prizadevajo za pravičnost, in naj bi študirala in dajala rešitve za posamezna vprašanja, kot so mednarodna tekma v oboroževanju, vojna in vprašanje beguncev.

Skoraj vseh večjih vprašanj so se pri teh razgovorih dotaknili. Govorili so o diskriminaciji ras, žená, starih in slabotnih, družin z mnogimi otroki, izločitvi Formoze iz OZN, gospodarskem kolonializmu industrijskih sil, trpljenju ukrajinske Cerkve itd.

Neka skupina francoskih škofov je zahtevala, naj Cerkev oznanja resnico, obenem naj pa poenostavlja slog cerkvenega življenja. Cerkev se mora vprašati, ali ni tu in tam zapletena v določene krivice in je zavestno ali nezavestno soodgovorna za krivične razmere, npr. pri delanju razločkov v katoliških šolah.

Nemško govoreča skupina škofov je vprašala, ali je cerkveni denar vedno pravično upravljan, ali so duhovniki in laiki v službi Cerkve vedno pravično plačani in ali je postopek za imenovanje ljudi na odgovornih mestih v Cerkvi vedno pravičen. Slišati je bilo tudi mnenje, da so včasih hiše vatikanskih zastopnikov, škofov in duhovnikov preveč razkošne.

Ukrajinski škofje so povedali, da ne bi smeli biti molk o trpljenju ukrajinske Cerkve v polpreteklosti in sedanosti cena za izboljšanje odnosov med Vatikanom in Moskvo.

banka in tržišče, prodajalna, golobnjak, ovčja in bikovska staja.

Menjavci, ki so razložili svoj denar na mizicah v obliki pultov, so z lepim dobičkom sprejemali nečisti grški in rimski denar romarjev in jim dajali v zameno judovske novce, da je mogel vsakdo plačati v „odkup duše“ pol sikla predpisane tempeljskega davka. Prav tako so prodajali tam leviti in drugi zakristani sol, vino, kadilo in olje za svete darove.

Najbolj je ovirala ljudi živina, ki je bila vsepovsod pomešana med množico. Ko je prišel vernik v sveetišče, je kupil v pisarni, ki so jo vodili duhovniki, „pečat“, katerega cena je bila različna, ustrezno njegovemu premoženju in veri, pečat za tele ali za ovna, za kozlička ali za bika, v zameno katerega je nato kupil v preddvoru tele, ovna, kozlička ali bika, ki ga je potem daroval v trenutku, ko so trikrat zabobale srebrne trobente.

Sveto živino so prav tako prodajali duhovniki, ki so od te trgovine živeli, spodbujali ljudi h kupčiji. Mešetarjenje za ceno živine

seveda ni šlo brez vpitja in prodirnega hrupa. Pobožnost se je znašla v tej trgovini s pobožnimi nameni, kakor se je pač vedela in znala.

Ne bo težko razumeti, da so taki prizori ranili gorečo dušo. Tudi odbijajoča trgovina v Lurdu žali najosnovnejši čut spoštovanja, dolžnega svetemu kraju. „Matere božje, ki jih je mogoče prati in se ne razbijejo,“ pa nam pomagajo, da nekoliko občutimo Jezusovo sveto jezo.

Ko je bil Jezus sredi teh kramarjev, ga je zgrabila jeza. Iz vrvi je spletel bič in začel mlatiti po mešetarjih v preddvoru in prevračati mize in pulte v stebrišču, da se je denar kotalil po tleh, ko je planil na menjavce drahem in sestercev. „Gorečnost za tvojo hišo me razjeda!“ je vzkliknil psalmist. To besedo je mogel ponoviti tudi nazareški prerok. V dvorih Očetove hiše je videl pohujšanje in Očetov Sin ga ni mogel prenašati.

Dogodek nam nudi važen pogled v Jezusovo dušo, na njegov človeški značaj. Kot človek Jezus za-

drhti v človeški strastnosti, se ujezi, bije in suje okrog sebe. Ta Kristus je precej drugačen od neokusnih kipcev, od pomaziljenih Kristusov iz mavca, kakršne prodajajo v trgovinah z nabožnimi predmeti. Žilavi Jud, ki kljubuje množici in se ji drzne ugovarjati, nas prevzame.

Dogodek pa je imel še drugačne posledice. Navzočim, ki so Jezusa vpraševali: „S kakšno pravico to delaš? Ali moreš narediti čudež in dokazati svoje preroške pravice, da se opravičiš?“, odgovori Jezus: „Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil!“ Tedaj so Judje skomizgnili z rameni: „Šestintrideset let se je zidal ta tempelj in ti ga boš v treh dneh postavil!“

Tedaj so se obrnili od njega in ga imeli za norca. Besede, ki ga bodo pri sodbi bremenile, so postale pozneje jasne: tempelj, ki bo v treh dneh zopet postavljen, ni bil tempelj, kjer so se gnetle množice, ni bil tempelj z bogatimi stebrišči, ampak živi tempelj, v katerem je bival učlovečeni Bog.

Daniel Rops

Če je bilo mnogo razpravljanja o sodelovanju z Organizacijo združenih narodov, je nekdo naglasil, potem se bi bilo treba ob izključitvi Formoze iz te organizacije zamisliti glede sodelovanja z njo.

Dokument „Pravičnost v svetu“, ki so ga ob koncu razprav škofje izdali, govori v uvodu, da služi zavzetost Cerkve za boljši svet uredničenju božjega odrešilnega načrta.

Prvi del razpravlja o pravičnosti in človeški družbi. Spricho naraščajočih socialnih razlik med ljudmi je treba misliti na novo porazdelitev dobrin. Pravica do napredka naj bo vsakemu človeku tudi konkretno dana. Ne gre pozabiti tistih, ki se jim godi krivica, katerih glasu pa ni slišati, ker jim ni dano govoriti: izseljencev, beguncev, socialno zapostavljenih, rasno diskriminiranih, zaradi vere preganjanih, mučenih in samovoljno izrabljenih.

ah, ta cerkveni davek!

Kadar kdo koga pri žepu potipa, takrat je brž ogenj v strehi! Je že tako: pri denarju smo vsi občutljivi.

Cerkveni davek, ki je po nekaterih zahodnoevropskih deželah, v katerih žive tudi naši ljudje, za pripadnike raznih Cerkva obvezen, spada med take občutljive stvari. Nemalokrat nanese beseda v krogu znancev na to vprašanje in nemalo tinte je že steklo za pisanje o njem.

Treba je enkrat ugrizniti v to jabolko — sladko ali kislo? — in razčistiti nekaj stvari.

Da je Kristus Cerkev ustanovil zato, da bi nadaljevala z njegovim delom, o tem menda ni dvoma. In da je apostol Pavel zapisal v enem svojih pisem, da ima tisti, ki oltarju služi, pravico, da od oltarja živi, tudi to je menda vsakemu kristjanu znano.

Vprašanje je, ali je cerkveni davek, ki ga ponekod pobira država, drugje pa Cerkev sama, najboljša rešitev, kako pomagati Cerkvi, da lahko vrši svojo nalogo. Sicer je pa sploh vprašanje, katera rešitev je najboljša in če je sploh katera najboljša. Na vsak način je cerkveni davek ena od oblik, v kateri člani Cerkve tej omogočajo njeno delo.

Zanimivo je, da npr. Zahodna Nemčija, ki si je zaradi trdnosti svojega denarja ustvarila v svetu ime resno urejene države, priznava Cerkvam pravico do davka in ga celo sama zanje pobira. To zato, ker Cerkvam priznava njih družbeno vlogo: ve namreč, da te močno pomagajo pri gradnji zdrave družbe s tem, da širijo versko-moralne vrednote. Poleg tega imajo Cerkve vrsto socialnih ustanov (otroških jasli, vrtcev, bolnic, domov za telesno ali duševno prizadete, domov za stare). Stranka nemških socialistov, ki je trenutno skupaj z liberalci na vladi, je javno povedala, da država ne bi bila zmožna prevzeti socialnega dela, ki ga vršijo Cerkve. Zato ta stranka zagovarja cerkveni nauk. Ker za socialno delo Cerkva navadno ne zadošča cerkveni davek, zbirajo po cerkvah še posebej darove, pa tudi

država pomaga z denarjem od državnega davka.

Sicer pa o tem, da je denar, ki je bil zbran v obliki cerkvenega davka, pošteno uporabljen, komaj kdo dvomi. Celo to se dogaja, da marsikdo, ki po notranje ne pripada nobeni cerkveni skupnosti več, vendarle redno plačuje cerkveni davek, ker ve, da bo ta denar gotovo vestno uporabljen.

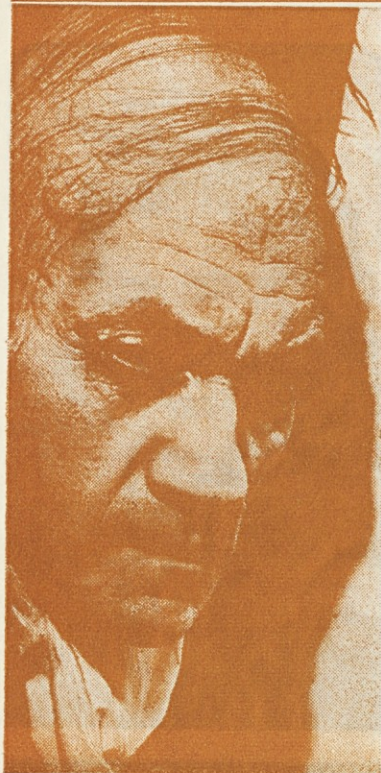
Marsikakšna beseda pade o tem, da je cerkveni davek visok. Celo je bilo že slišati in brati, da je to sploh najvišja dajatev, ki jo morajo ljudje po nekaterih državah plačevati. Te trditve so iz trte zvite. Iz dobre vere ali iz slabe, Bog ve: gotovo je le to, da ne drže.

V resnici je cerkveni davek najnižja dajatev, ki jo mora nekdo plačevati. Primer iz Zahodne Nemčije: medtem ko mora nekdo plačati 100 mark državnega davka in 77 mark za socialno zavarovanje (to je bolniško, pokojninsko in brezposelno zavarovanje), mora za cerkveni davek odriniti 8 do 10 mark. Ali isto povedano z odstotki: medtem ko mora dati od bruto dohodkov 22% za državni davek in 17% za socialno zavarovanje, mora plačati le 1,76% do 2,2% za cerkveni davek. Kot državni davek tako se tudi cerkveni zniža, če se nekdo poroči in če ima otroke.

Včasih kdo koga nagovarja k temu, naj iz Cerkve izstopi, da ne bo treba plačevati cerkvenega davka. Jasno je, da se takega nagovarjanja poslužujejo ljudje, ki jim je Cerkev iz kateregakoli razloga trn v peti ali vsaj ki ne uvidijo njenega pomena. Gotovo je tudi, da tisti, ki to počenjajo, niso ravno človekovi prijatelji.

Res se ljudje kdaj odločijo zaradi cerkvenega davka za izstop iz Cerkve. V tem primeru morajo sporočiti župniku župnije, kjer so bili krščeni, da iz Cerkve izstopajo, da bo župnik to vpisal v krstno knjigo. Ta postopek končno ni tako zapleten in težak.

Veliko težje je vprašanje, kako naj se človek zunaj Cerkve zveliča, zlasti če je zanjo vedel, bil v njej vzgojen in je kasneje zavestno sam z njo prelomil.

V prvih časih krščanstva je veljal za enega redkih težkih grehov odpad od vere. Res ni nujno, da bi nekdo, ki je iz Cerkve izstopil, obenem tudi odpadel od vere. Na vsak način pa si je z izstopom zaprl vhod do božjega življenja: to daje Kristus ravno po svoji Cerkvi.

KAJ BI KRISTUS...

(Nadaljevanje s 3. strani)

Drugi del kaže Boga kot Odrešenika tlačениh in odvetnika ubogih. Kristus je pokazal, kako nemogoče je ljubiti Boga, ne da bi ljubili soljudi.

Tretji del govori o delu Cerkve za pravičnejši svet. Njena naloga je najprej, da znotraj svojega prostora pazi na pravičnost. Ogibati se mora vsakemu blišču in vsakemu videzu, da stoji na strani bogatašev in oblastnikov. Duhovniki in laiki v službi Cerkve naj bodo

pravično plačani. Paziti je treba na pravice žensk. Cerkev mora pozvati svoje člane k temu, da pričujejo proti krivicam. Za ene bo to pomnilo delo na političnem in sindikalnem področju, za druge odklonitev

sodelovanja z uradno vzpostavljenom krivičnostjo.

Konec dokumenta ponovno poučarja, da so najboljši kristjani tisti, ki iščejo Kristusa v revnih, tlačениh in preganjanih.

Gorje zelenemu drevesu

Kuhinja.

Kako zna gospa delati vse naenkrat!

Cvre na olju krompirjeve rezine in odganja na hodnik velikega igračastega psa, pristavlja med razstavljenе šolske zvezke na mizi pepelnik in teče odgovoriti v telefon, mimogrede pokaže zadnje darilo sinku, kitajski kokošji parček, se pozanima, ali se piše „skobeljnik“ ali „skobelnik“, spravi v hladilnik zalogo mesa, iztrže sinku miniaturno brzostrelko, nastavlja na plin samovarček za kavo, me postavi pred slovnični problem: „Kam ste dali svoj

klobuk?“ ali „Kam ste dali vaš klobuk?“

Vdihavam dobri vonj po olju. Zvezki, pes, telefon.

Kakšno polnost eksistence lahko ustvari okrog sebe ženska.

Vrh hladilnika leži poševno odprt Slovenski pravopis.

Še je upati, da bomo živeli, dokler se bosta spajala v tako sporazumno življenjsko tihožitje hladilnik in pravopis.

V avli osnovne šole ženska. Skromna zunanost, kmečki obraz, zdelane roke, vse to daje njeni nosečnosti nekaj trpečega. Odsotno, z izrazom človeka, ki si preganja čas, opazuje na velikem stenskem letaku slike najnevarnejših tipov ročnih granat, ki svariyo mladino pred dotikom.

Zapletema se v pomenek.

Stanuje v zaselku pol ure od predmestja, kjer seveda živijo sami Slovenci. Ampak čeprav gre le za gručo hiš, imajo tam italijansko šolo.

„Čemu pa bi pošiljala otroka v pol ure oddaljeno slovensko šolo, ko pa je pred nosom italijanska?“ To je bil kristalen argument tistih nekaj vaščanov, ki znajo vzeti življenje s prave strani, brez podedovanih kalupov, v svobodi otrok hladilnika, televizije in fiatov.

Ženska je vztrajala pri svojem. Ne na podlagi kakšnega umovanja, ampak takole bolj iz instinkta, češ, kam pa naj gre slovenski otrok, če ne v slovensko šolo. In vrhu vsega je naročila še enega otroka!

In zdaj pri že precejšnji nosečnosti prekolesari vsako jutro dva kilometra avtostrade, da pripelje svojo Normo v slovensko šolo. In opoldne spet sede na kolo, da pride ponjo. Na avtostradi je namreč takšno, da ni, da bi puščal otroka samega.

Ena tistih mater, ki porivajo našo usodo naprej skozi zgodovino.

Alojzij Rebula

umor v katedrali

Drama Umor v katedrali je delo angleškega konvertita Eliota. Osnovana je na zgodovinskem dogodku: Sveti Thomas Becket, canterburyjski nadškof, je bil umorjen 29. decembra 1170 v tamkajšnji katedrali. Delo je priznано v svetovni dramski literaturi.

Zbor žená se postavi poleg katedrale in čaka nadškofa. Že sedem let živi nadškof Thomas Becket zunaj Anglije in slišati je, da se bo vrnil. Zbor žená toži nad vrnitvijo, ker se boji velikih nesreč.

Iz katedrale pridejo trije duhovniki. Pritožujejo se nad spletkami, nasiljem in ošabnostjo, ki vladajo med oblastniki in tudi med ostalimi ljudmi.

Pojavi se glasnik in naznani, da bo nadškof vsak čas tu: že je v Angliji in zdaj zdaj bo stopil v svojo palačo. Duhovniki vprašajo glasnika, ali pomeni nadškofova vrnitev spravo med kraljem in njim, potem ko sta premagala svoj ponos. Glasnik odgovori, da vlada trenutno med njima mir, čeprav ne obeta ta mir nič dobrega. Potem glasnik odide.

Duhovniki se za nadškofa bojé. V preteklosti so bili priče, kako je dvor nadškofa cenil in zaničeval, častil in sovražil: vedno je bil nadškof sam in vedno negotov med tistimi, ki so ga obdajali. Kljub temu se veselé njegovega prihoda in se pripravljajo na sprejem.

Zbor žená še dalje toži in prosi nadškofa, naj znova odide iz Anglije.

Thomas Becket vstopi v palačo. Duhovniki ga spoštljivo sprejmejo. On pove, kako so njegovi sovražniki mrzlično na delu in kako so hoteli preprečiti njegovo vrnitev. Ve, da bodo čakali primernega trenutka in da bo konec prišel na preprost način in nenadoma, od Boga poslan.

Pred njim se pojavijo štirje skušnjavci — poosebljene misli, ki se mu pletejo v glavi. Prvi mu predlaga, naj pozabi na vso skrb in naj izkoristi ta ugodni mir in se preda uživanju. Drugi ga nagovarja, naj ponovno postane kraljev kancler in

se odpove škofovstvu. Tretji mu svetuje, naj se na strani naroda in Cerkve kralju upre. Četrty ga skuša s hrepenenjem po mučeništvu iz napuha. Pri tej skušnjavi se čuti najbolj razdvojenega. Napuh, ki se ga najbolj boji, je napuh, da bi hotel postati svetnik. Vse štiri skušnjavce zavrne.

Na božični dan pridiga nadškof v katedrali. Pove, da se ta dan kristjani pri maši spominjajo obenem Kristusovega rojstva in njegove smrti. Ni slučaj, da sledi prazniku Gospodovega rojstva praznik mučenca sv. Štefana. „Krščansko mučeništvo ni nikdar slučaj, kajti svetniki se ne delajo slučajno.“ Vernike prosi, naj se pri maši spominijo blaženega škofa Elphega, canterburyjskega mučenca, in omeni, da se mu bo morda prav kmalu pridružil še drug mučenec iz Canterburyja.

Zbor žená poje hude napovedi. Vstopijo trije duhovniki. Pred prvim nosijo bandero sv. Štefana: prvi dan po božiču je minil; pred drugim bandero sv. Janeza Evangelista: drugi dan po božiču je pri kraju; pred tretjim bandero Nedolžnih otrok: trije dnevi od božiča so mimo. Prvi duhovnik zapoje, da je nov dan napočil, četrti od božiča. Kateri dan je to? Tisti, ki se ga bojjjo, ali tisti, ki si ga morda želijo?

Tedaj nastopijo štirje vitezi. Po kraljevem ukazu morajo z nadškofom razčistiti važne stvari. Ta pride. Očitajo mu sledeče: izdal je kraljevo zaupanje; ušel je iz Anglije, ne da bi ga kdo izgnal, mogoče zato, da bi zanetil nemire proti svoji domovini; izobčil je iz Cerkve tiste, ki so kronali kralja; preganjal je kralju zveste. Zato mu kralj zapoveduje, naj takoj izgine iz Anglije.

Nadškof ukaz zavrne. Če je storil kaj proti vladarju, je to storil zato, da je na ta način izpolnil božji zakon. Nikdar ne bo zapustil svojega mesta.

Vitezi povedo, da se bodo vrnili. Odidejo.

Zbor žená poje dolge žalostinke in prošnje. Že je čutil vonj po znanicnih smrti. Duhovniki prosijo nadškofa, naj se zateče v katedralo.

iz pridige nadškofa Thomasa Becketa

Kadarkoli darujemo mašo, ponovimo trpljenje in smrt našega Gospoda, na božični dan pa praznujemo njegovo rojstvo. Prav tokrat v vsem letu praznujemo rojstvo našega Gospoda in njegovo trpljenje in smrt na križu. V očeh sveta je to nekaj nenavadnega. Kdo na svetu se bo iz istega vzroka hkrati žalostil in veselil?

Premislite za trenutek pomen besede „mir“. Ali se vam ne zdi čudno, da so angeli oznanili Mir, ko se je svet vendar nenehoma vojskoval in trepetal v strahu pred vojskami?

Glejte, kako je naš Gospod govoril o Miru. Svojim učencem je dejal: „Mir vam zapustim,

svoj mir vam dam.“ Ali je mislil mir kakor mi? Tisti možje, njegovi učenci, so odšli na daljno potovanje, trpeli na kopnem in na morju, bili mučeni, zaprti, razočarani in umrli mučeniške smrti. Svojim učencem je dal mir a ne mir, kakor ga svet daje.

Preudarite še to, na kar niste verjetno nikdar pomislili! Na božič ne praznujemo samo rojstvo in smrt našega Gospoda — naslednji dan praznujemo mučeništvo njegovega prvega mučenca svetega Štefana.

Mučenca si ne predstavljamo samo kot dobrega kristjana, ki so ga ubili, ker je bil kristjan — to bi bilo vredno samo obžalo-

vanja. Ne mislimo o njem le kot o dobrem kristjanu, ki je bil sprejet v družbo svetnikov — tega bi se bilo le veseliti. Naše žalovanje in naše veselje pa nista, kot ju pozna svet.

Krščansko mučeništvo ni nikdar slučaj, kajti svetniki se ne delajo slučajno. Še manj je krščansko mučeništvo posledica človekovega namena biti svetnik, kakor se človek lahko hoté in načrtno postavi za vladarja. Mučeništvo je vedno dar božji iz ljubezni do ljudi, da bi jih posvaril in jih pripeljal nazaj na svoja pota.

Nikdar ni namera človekova, kajti resnični mučenec postane orodje božje, ki se s svojo voljo prepusti božji volji in ne želi zase ničesar, niti ne slave mučeništva.

Ne upam, dragi, da vam bom še kdaj pridigal, kajti mogoče je, da boste v kratkem dobili novega mučenca in najbrž ne zadnjega.

Ker se tej prošnji upira, ga tja vlečejo s silo in vrata zapro.

Malo zatem nastopijo štirje vitezi. Oboroženi so in pijani. V katedralo vstopijo skozi vrata: nadškof jih je velel pustiti odprta. Vržejo se nad nadškofa, ki se ne upira, in ga umore.

Zatem se obrnejo k občinstvu in pojasne, zakaj so nadškofa umorili. Mislijo, da je imel kralj prav, ko se je hotel rešiti tega nemogočega nadškofa. Sicer so pa bili oni samo izvršilno orodje: za to svoje dejanje ne bodo nič zaslužili, nasprotno, celo izgubili bodo na dobrem imenu.

Duhovniki in zbor žená objokujejo nadškofa. Potem pa zapoje Bogu hvalo za novega svetnika:

„Hvalimo te, o Bog,
ker svojo slavo razdajaš vsemu —
kajti vse stvari bivajo,
ker jih ti gledaš,
ker jih ti poznaš.

Tudi z metlo v roki te častimo, sklonjeni pri nalaganju ognja, kleče pri čiščenju ognjišča — mi, dninarji Canterburyja, zgrbljeni od garanja, s koleno, klecajočimi pod grehi, z rokami na obrazu od strahu, z glavo, sklonjeno od žalosti. Zahvaljujemo se ti za milost krvi, za odrešenje s krvjo, kajti kri tvojih mučencev in svetnikov bo obogatila zemljo in ustvarila svetišča. Kjerkoli je bival svetnik, kjerkoli je mučenec dal svojo kri, tam je sveti kraj.“

Drama je zgodba političnega umora in svetniškega junaštva žrtve. Grajena je po zgledu starih grških tragedij.

Thomas Becket je bil osebni zapupnik in prijatelj angleškega kralja Henrika II. Postal je kancler.

Kralj se je leta 1162 zapletel v spor s Cerkvijo: hotel je imeti ob-

last tudi nad njo. V upanju, da mu bo ostal Becket zvest, ga je imenoval za canterburyjskega nadškofa. Thomas se je tej službi upiral. A ko jo je sprejel, ji je bil zvest. Zato se je nujno zapletel v spor s kraljem.

Spor je bil dolg in ogorčen. Končno je bil nadškof prisiljen, umakniti se v Francijo. Vrnil se je šele po sedmih letih, ko je prišlo do sprave. A mir je trajal le malo časa.

V navalu jeze je kralj ob neki priložnosti izrekel nepremišljene besede, ki so jih okrog stoječi vitezi razumeli kot ukaz, naj umorijo nadškofa. Tako so ga res 29. decembra 1170 usmrtili v njegovi lastni katedrali.

Nadškof je sprejel smrt z velikim junaštvom. Sam kralj je delal kasneje na njegovem grobu pokoro. Dofga leta je veljal ta grob za enega najbolj obiskovanih krščanskih spomenikov.

Jack
London

kje si bova spletla gnezdo?

roman o dveh
preprostih
in dobrih ljudeh

Dve cesti od pralnice je postajala na vogalu v svitu obločne svetilke gruča moških. Saša je pospesila korak. Njen obraz je nehoti postal trd in umerjen, ko je šla mimo. Smisla njihovih polglasnih opazk sicer ni ujela, a surovi smeh, ki se je vzdignil, ji je povedal, kakšne so bile; jezna rdečica ji je vroče planila v obraz.

Zavila je na levo, potem na desno in hitela še tri ceste dalje v noč, ki je že postajala hladna. Obakraj poti so stale delavske hiše iz preperelega lesa; prah mnogih let je pokrival barvo, s katero so jih bili nekaj prepleskali, in vsa njihova znamenitost je bila v tem, da so bile poceni in grde.

Tema je bilo, ali ona ni zgrešila poti in ključavnica vrtnih vrat ji je pod rokami očitajoče in klavrno zaškripala svoj dobro znani pozdrav. Krenila je po ozkem hodni-

ku na zadnjo stran hiše, se ognila manjkajoči stopnici, ne da bi mislila nanjo, in stopila v kuhinjo, kjer je plapolal samotni plinski gorilnik. Odvila ga je do polnega plamena.

Prostorček ni bil videti zanemaren, ker mu je manjkalo oprave, ki bi mogla stati v neredu. Omet, umazan od pare mnogih pralnih dni, je bil preprežen z razpoklinami izza velikega potresa lanske pomladi. Tla so bila robata, globoko razpokana in neravna, pred ognjiščem pa prehojena in zakrpana z zrvnana, v dve gubé položeno pločevino stare kante za olje. Izlizek, umazana kuhinjska brisača, nekaj stolov in lesena miza so dopolnjevali sliko.

Jabolčni olupek ji je hrstnil pod nogo, ko je vzela stol in ga primaknila k mizi. Na ogojenem voščenenem prtu jo je čakala večerja. Lotila se je mrzlega fižola, gostega od maščobe, a ga je pustila in si namazala masla na košček kruha.

Vegasta hiša se je stresla od težkih, drsajočih korakov in skozi notranja vrata je stopila Sara, ženska srednjih let z visečimi prsmi in kuštravimi lasmi; njen tolsti obraz je bil nabran v skrbjive in čemerne gubé.

„No, ali si doma?“ je revsknila v pozdrav. „Nisem ti mogla greti jedi, da bi ostala topla. Takšen dan! Toliko, da me ni bilo konec od vročine. In mali Henrik si je strašno raztrgal ustnico. Doktor mu je moral napraviti štiri šive.“

Sara se je približala in kakor gora obstala pri mizi.

„Kaj pa fižol?“ je vprašala z izzivajočim glasom.

„Nič, samo...“ Saša se je potuhnila pred grozečo nevihto. „Samo lačna nisem. Tako vroče je bilo ves dan. Kar strahota je bilo v pralnici.“

Malomarno je srebnila požirek mrzlega čaja, ki je že tako dolgo stal, da je rezal v ustih kakor kislina, in prav tako malomarno popila vpricho svakinje ostanek pijače. Nato si je z žepno rutico obrisala usta in vstala.

„Mislim, da pojdem spat.“

„Čudim se, da ne greš plesat,“

je pihnila Sara. „Res je smešno — vsak večer se vrneš tako na smrt utrujena, pa ti vendar nič ne dé, če greš katerikoli večer v tednu z doma in plešeš brez konca in kraja.“

Saša je že hotela nekaj reči, a je stisnila ustnice, da bi se premagala. Nato je pa vendar izgubila oblast nad seboj in vzrojila: „Ali nisi bila ti nikoli mlada?“

Ne da bi počakala odgovor, se je obrnila in stopila v svojo spalnico, ki je imela vrata naravnost v kuhinjo. Bila je majhen prostor, osem čevljev širok in dvanajst dolg, in potres je bil pustil na ometu svoje sledove. Postelja in stol iz poceni smrekovine pa prastar predalnik so bili vsa oprava.

Saša je že hotela odložiti klobuk, a zdajci je sedla na posteljo. Tiho je zaihtela, premagujoč se, da je ne bi slišali; ali vrata, ki so se slabo zapirala, so brez glasu zazijala in Sašo je izpreletelo, ko je začula svakinjin glas.

„Kaj ti pa je že spet? Če ti tisti fižol ni ugajal...“

„Ne, ne,“ je naglo pojasnila Saša. „Samo trudna sem in noge me bolijo. Saj nisem bila lačna, Sara. Le zbita sem tako.“

„Če bi morala ti skrbeti za hišo,“ je priletelo nazaj, „in kuhati in peči pa prati in se mučiti, kakor se jaz mučim, bi imela biti za kaj zbita. Ti se lahko smeješ. A le počakaj!“ Sara je premolčnila in se hudobno zarežala. „Le počakaj, pravim, zakaj prej ali slej boš sama tako neumna, da se omožiš, kakor sem se jaz, in potlej prideš ti na vrsto. Otroci bodo prihajali, otroci in spet otroci — ne plesa ne bo več ne svilenih nogavic ne treh parov čevljev na en mah.“

„Ne govori tako, Sara,“ je oporekla Saša. „Moj brat ni še nikoli položil roke nate. Sama veš, da ne.“

„Saj tudi nič drugega ne naredi. On ni imel nikoli soli v glavi. A boljši je vendarle od tiste sodrge, s katero se ti potepaš, čeprav ne zasluži dovolj, da bi preživel sebe in ženo in ji kupoval po tri pare čevljev na en mah.“

„Oh, Sara, prosim te, ali ne bi

hotela zapreti vrat?" je poprosila Saša.

Vrata so se s treskom zaloputnili in, preden je jela Saša spet ihteti, je še slišala svakinjo, kako je rogovilila po kuhinji in glasno govorila sama s seboj.

Ob vhodu v Park podlasic sta kupili Saša in Marija vsaka svojo vstopnico. Za množico je bilo še prezgodaj, a zidarji so že prihajali s svojimi rodbinami, natovorjenimi z mogočnimi jedilnimi košarami in polnimi naročji majhnih otrok — zdravo, neotesano delavsko pleme, dobro plačano in krepko hranjeno. In med njimi si videl tu pa tam tudi dede in babice, ki jih je bilo ne glede na njihovo dobro ameriško obleko lahko spoznati med množico. Le-ti so bili manj zajetni in postavni in videti je bilo, da to ni samo posledica starosti, ampak tudi težkih časov in mnogoletnega napornega dela na starih irskih tleh, kjer so bili zagledali luč sveta. Ponos in zadovoljstvo sta jim sijala z obrazov, ko so šepali zraven tega čilega potomstva, odgojenega z boljšo hrano.

Marija in Saša se nista prištevali k tem ljudem. Nista jih poznali niti nista imeli znancev med njimi. Vseeno jima je bilo, ali je bila veselica irska, nemška ali slovanska in ali so priredili izlet zidarji, pivovarji ali mesarji. Onidve, dekleti,

sta bili izmed plešočega občinstva, ki je v neki meri pomnoževalo vstopnino veselice.

Postopali sta med lopami, kjer so mleli opičje orehe in pražili koroza za današnji dan, in si šli nato ogledat plesišče. Saša se je oklenila namišljenega kavalirja ter pozikusila nekaj korakov valčka. Marija je zaploskala z rokami.

„Bogme!“ je vzkliknila. „Kar veselje te je pogledati! In te nogavice so imenitne.“

Saša se je zadovoljno namuznila, iztegnila svojo nožico v baržunastih šolnih z visokimi kubanskimi petami, nalahno privzdignila tesno črno krilo ter pokazala zal gleženj in mično napeta meča, ki so se z beloto svojih polti svetlikala skozi najtanjše in najbolj prozorne črne svilene nogavice po petdeset centov par. Bila je vitka, ne velika, a z zaokroženimi, izrazito ženskimi oblikami. Na beli bluzi je nosila nabran žabó iz poceni čipk, ki je bil spet z novo zaponko iz ponarejene koralde. Po vrhu bluze je imela lepo jopico s kratkimi rokavi, spodnje lakti pa so ji pokrivala rokavice iz nepravega švedskega usnja. Edina res naravna podrobnost njene prikazni je bilo nekaj kodrcev, ki so uhajali izpod porednega črnega baržunastega klobučka, ki je bil potegnjen globoko na oči.

Marijine temne oči so se od veselja zableščale ob pogledu nanjo.

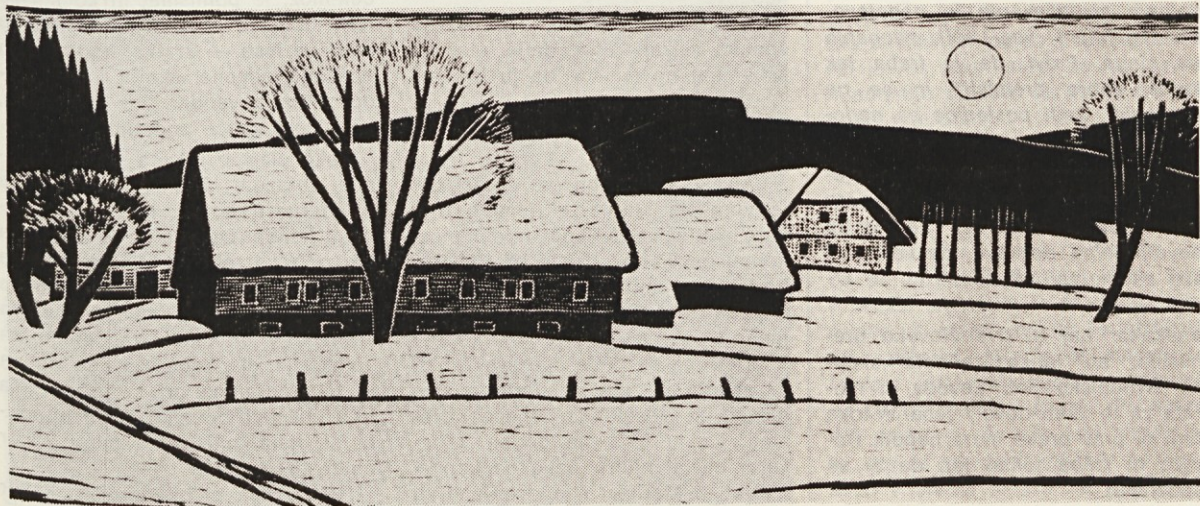
V naglem, kratkem zaletu je objela prijateljico z rokami, jo stisnila, kakor da bi jo hotela zdobiti, in jo poljubila. Nato jo je spet izpustila in zardela nad svojo razposajenostjo.

„Nagledati se te ne morem,“ je vzkliknila kakor v opravičilo. „Ko bi bila jaz moški, te ne bi mogla pustiti pri miru. Pojedla bi te, prav gotovo, dà.“

Z roko v roki sta stopili iz paviljona in se izprehajali po sončni bleščavi, veselo mahaje z rokami, in se tako obilno oddihavali po tednu dni ubijajočih naporov. Na travnatem, z drevesi obdanem pologu sta si pogrnili časopis in sedli v nizko travo, ki jo je bilo kalifornijsko sonce že posušilo in porjavilo.

„Bert Wanhope gotovo pride,“ je čebljala Marija. „In rekel je, da pripelje s seboj Billyja Roberta — velikega Billa' ga vsi imenujejo. To ti je res velik dečko, a tudi strašno žilav. Boksač je, javno nastopa in vsa dekleta tekajo za njim. Jaz se ga kar bojim. V pogovoru ni ravno spreten, podoben je bolj tistemu velikemu medvedu, ki sva ga videli. Buu-uf! Buu-uf! — tako govori. Sicer pa ni poklicni boksač, ampak voznik, član vozniške zveze. Včasih pa nastopi v kakem klubu.“

Werner Berg: Kmetija pozimi

kaj pravite?

TAKTIKA ALI UTEMELJENO ZAVLAČEVANJE?

Počasi mi pohaja potrpežljivost, dà, skoraj obupana sem nad vedenjem svojega zaročenca. Že sedem let se poznavam, od tega sva že štiri leta in pol zaročena. A vedno, kadar govorim o poroki, se razburi. In naravnost občudovanja vredne so njegove domislice, kajti vsakokrat najde drugačen izgovor. Počasi mi to začenja presedati. Končno hočem vedeti, pri čem sem. Zelo ga imam rada, a po tem dolgem zavlačevanju in negotovosti izgubljam vse bolj zaupanje do njega. Pravi, da je treba tak korak dobro premisliti in se ne prenagliti, kajti posledice so nedogledne.

Kaj pravzaprav hoče? Ali je njegovo ravnanje le taktika ali res premišljevanje? Menim, da se že dovolj dolgo poznavam, da veva, ali sva za skupaj ali ne.

Vsekakor naj bi dva človeka premislila, ali lahko začneta skupno življenjsko pot. Seveda si morata za to vzeti dovolj časa. A loka tudi ni prav preko mere napeti. Gotovo ni treba toliko let, da bi se spoznala.

Večina moških se ga boji. Vročekrven je in pobiti človeka na tla je njemu toliko kakor jesti, nič drugače. Tebi ne bi ugajal, a pleše imenitno. Težak je, veš, pa je vendar videti, kakor da bi plaval. Na vsak način moraš gledati, da boš plesala z njim. Gostí tudi rad. Nikoli ne skopari. Samo vročekrven je — jojmene!"

Razgovor se je nadaljeval — pravzaprav samogovor s strani Marije, ki se je spet in spet vračala k Bertu Wanhopu.

„Videti je, da sta kaj dobra prijatelja,“ se je ohrabrila Saša.

„Še jutri bi ga vzela,“ je burno planilo iz Marije. A nato je postal njen obraz mahoma kakor izgubljen, skoraj trd v svoji onemogli strasti. „Le to je, da me nikoli ne vpraša. On je...“ Pomolčala je, nato jo je zdajci vnovič zagrabila strast. „Kar varuj se ga, Saša, če se bo smukal okoli tebe. Nič prida ga ni. A vendar, še jutri bi ga vzela. Drugače me ne bo nikoli dobil.“

Zvoki godbe iz plesnega paviljona so zdramil dekletu, da sta se pobrali na noge.

„Preden pojdeva jest, lahko nekajkrat zapleševa,“ je predlagala Marija.

Šele malo dvojic je bilo na deskah, ko sta prišli do paviljona in tako zaplesali prvi valček druga z drugo.

„Tu je zdaj Bert,“ je šepnila Saša, ko sta se drugikrat privrteli naokrog.

„Nič se ne zmeni,“ je Marija šepnila nazaj. „Kar dalje plešiva. Nikar naj ne mislita, da ju loviva.“

A Saša je videla rdečico na njenih licih in čutila, kako je jela hitreje dihati.

„Ali si videla onega drugega?“ je vprašala Marija, v dolgem drsljaju vodeč Sašo po oddaljenem koncu paviljona. „To je bil Bill Roberts. Bert mi je rekel, da pride! Povabil te bo na kosilo, Bert pa mene.“

Vrteli sta se dalje dve sveži mladi stvarci, ki sta nesporno dobro plesali in veselo presenečeni obstali, ko ju je vrgla godba v nevarni bližini njunih želja na kopno.

Bert in Marija sta ogovorila drug

drugega s krstnima imenoma, a za Sašo je bil Bert „gospod Wanhope“, čeprav je klical on njo po imenu. Vsi so bili znanci razen Saše in Billyja Robertsa. Marija je z živčno in malomarno naglico opravila predstavljanje.

„Gospod Roberts — gospodična Brownova. Ona je moja najboljša prijateljica. Njeno krstno ime je Saša.“ Billy se je odkril in iztegnil roko. „Veseli me, gospodična Brownova.“

Ko sta se njiju roki sprijeli in je začutila vozniške žulje na Billyjevi dlani, so njene bistre oči zagledale mnogo, mnogo stvari. Vse, kar je on opazil, so bile njene oči; nekako se mu je zazdelo, da so višnjeve. Šele pozneje v teku dne je dognal, da so sive.

Nasprotno je pa ona takoj zagledala njegove oči take, kakršne so bile v resnici — globoko višnjeve, široke in lepe, z nekakšnim posebnim, deško svojeglavim izrazom. Videla je, da so gledale naravnost, in ugajale so ji, prav tako, kakor ji je ugajala tudi podoba njegove roke in dotik te roke. Poleg tega je bila, čeprav le v naglici, opazila kratki, ravno postavljeni nos, rožnato barvo lic in krepko, kratko vrhnjo ustnico, preden je njen nagli pogled z ugodjem obstal na lepo oblikovanih, velikih, čisto začrtanih ustih z rdečimi ustnicami, ki so v nasmešku odkrivala zavidanja vredne zobe. Deček, velik, močan deček-mož, je pomislila; in ko sta se roki ločili, jo je osupnil pogled na njegove lase — kratke, kodraste in peščeno rumene, skoraj kakor blede zlato, a vendar preveč lanene, da bi bili vobče podobni zlatu.

Tako plav je bil, da se je spomnila obrazov, ki jih je bila videla na odru; a s tem je bilo podobnosti konec. Opirala se je samo na barvo, zakaj oči so bile obrobjene s temnimi vejicami in obrvmi in kar zastrde od živahnosti, ne pa strmeče v otroškem začudenju, in obleka iz gladkega rjavega sukna je bila narejena pri krojaču. Saša jo je na mah ocenila; po njeni sodbi ni stala „niti centa manj kakor petdeset dolarjev“.

Poleg tega ni bil neroden kakor

kak skandinavski priseljenc. Narobe, bil je izmed tistih redkih sreč-nežev, ki tudi skozi nelepo obleko civilizacije še izžarevajo lepoto mišic. Vsak njegov gib je bil prožen, počasen in — vsaj dozdevno — premišljen. Pa tega ni ne vedela ne premišljevala. Čutila je, bolj ko opažala, ukročeno mirnost vse igre njegovih mišic in prav tako je tudi čutila, da je bilo tisto, po čemer je hrepenela, sproščenje in mir, dvakrat dobrodejno zanjo, ki je bila šest dni neprestano s skrajno napeto naglico likala fino perilo. Kar je videla, je bil samo dobro oblečen mož, lep v vsem svojem držanju in gibanju. Kakor je bil že dotik njegove roke prijeten, tako ji je bil prijeten tudi ta rahlejši do-jem vsega njegovega bitja, njegovega telesa in njegove duše.

Ko je vzel njen spored in se jel z njo šaliti, kakor delajo mladi ljudje, je spoznala, kako nenadoma jo je bila obšla ta radost nad njim. Odkar je živela, je ni bil še noben moški tako prevzel. In nehote se je vprašala: Ali je to on?

Plesal je izvrstno. Ljubkost počasnega, nezmotnega gibanja njegovih mišic se je popolnoma uje-

mala z ritmom godbe. Ne dvoma ni bilo v tem ne kakega znamenja neodločnosti.

„Vi ste plesavka, da si človek v sanjah ne more želeti boljše,“ je govoril Billy Roberts. „Že mnogo-krat sem slišal, kako dobro plešete.“

„Rada imam ples,“ je odgovorila.

A po načinu, kako je to rekla, je uganil, da najrajši ne bi govorila; zato je molče plesal dalje, medtem ko je njo obhajala ženska radost nad to nežno obzirnostjo. Nežna obzirnost je bila nekaj redkega v življenju, ki ga je ona živela. „Ali je to on?“

Spomnila se je Marijinih besed: „Še jutri bi ga vzela,“ in se zalotila pri misli, kako bi sama še jutri vzela Billyja Roberta — če bi jo poprosil.

„Če gre za ples, sva kakor ustvarjena drug za drugega,“ je rekel, ko sta krenila po plesišču, da bi se pridružila Bertu in Mariji.

„Bilo je kakor sanje,“ je odgovorila.

Njen glas je bil tako tih, da se je sklonil, da bi jo slišal; pri tem je opazil rdečico na njenih licih — rdečico, ki je tako rekoč prehajala v tople, čutno raznežene oči.

„Prihodnji ples midva, Saša,“ je

Stavite svojemu zaročencu kratko malo vprašanje: ali — ali. Končno se vendar mora odločiti in zmociti toliko poguma za tveganje. Saj tveganje po toliko letih še vedno ostane. Če se tega boji, naj se takoj umakne. Saj vendar ne more od vas zahtevati, da ostanete tako dolgo v negotovosti, potem pa morda še obsedite.

Načnite razgovor, dajte mu še enkrat čas za premislek, potem pa zahtevajte jasno odločitev. Mislim, da v danih okoliščinah ne zahtevate preveč.

MLADOSTNI STARŠI

24 let sva poročena, imava dva sinova (16 in 19 let stara) in hčerko, ki je zdaj stara 22 let. Midva z možem sva zdaj stara že čez 50 let, dasi jih ne čutiva, in to otrokom tudi rada dokazeva. Udeležujeva se v športu in pohodih kot mladi in se veseliva, da to še zmoreva in da sva z mladimi mlada. Vse neudobnosti in napore rada sprejmeva otrokom na ljubo in želiva, da vidijo, da kot dobra prijateljca to še zmoreva.

A včasih imam občutek, da jim najino prizadevanje ni všeč. Menim pa, da je tudi meni dovoljeno, da se kljub „visoki starosti“ moderno oblačim, saj imam še kar čedno postavo. Tako sem si za poletje omislila minikrilo. Otroke je to motilo in rekli so, da se s tem smešim. Ali je res tako hudo, če se človek mladostno obleče, če se še ne počuti „matrono?“

Popolnoma razumem, da storita z možem vse za skladno družinsko življenje in da sta otrokom, zlasti odraščajočim, dobra prijateljca. In če so otroci v prostem času radi v družbi starejših, je to dobro znamenje. A starši naj bi se otrokom ne vsiljevali. Morda bi sinova tu in tam bila rada sama s prijateljci na pohodih ali pri športu. Pri skupnih podvigih, če sta obe strani za to, naj bi se starši nikakor ne spuščali v stvari, ki jim ne pristajajo,

Pogled z gradu na Ljubljano v snegu

oziroma, ki prekašajo njihove moči.

Razumljivo je, da se tudi žena v vaših letih rada čedno obleče in sledi modi. To mirno lahko stori. Varovati se mora le želje po zadnjem kriku mode, ki pri starejših ženah res nekoliko mučno učinkuje.

Otroci so strogi sodniki in imajo za to, kaj pristaja naši starosti, zelo izostren okus. Če se odkrito in mirno sprijaznimo s svojimi leti in vsemi omejitvami, ki nam jih ta narekujejo, potem vzbujamo svojim otrokom največ spoštovanja.

ALI LAHKO TVEGAM?

Moški, ki sem ga imela rada, me je pustil na cedilu, ko se je rodila najina hčerka. Zdaj je stara že sedem let. Jaz sem z 28 leti še vedno sama.

Ti pisani pleteni zimski obleki bosta navdušili zlasti mlada dekleta.

Moj znanec je Jordanec. Ko mi je ponudil poroko, je vedel, da imam otroka. V kratkem se hoče peljati v svojo domovino, da preskrbi dokumente za poroko. Zdaj, ko gre zares, me je postalo strah.

Čez eno leto se bo vrnil. Je mohamedanec in zahteva, da se podredim njegovim življenjskim nava-

Bert pozdravil, ko je z Marijo pristopil k njima. „Ti, Bill, se pa z Marijo zavrti.“

„Prepozno, Bert,“ je bil odgovor. „Midva s Sašo sva zmenjena za ves dan.“

„Le pazi nanj, Saša,“ je šaljivo posvarila Marija. „Zmožen je, da se stepe zate.“

„Mislim, da znam ceniti, kar je dobrega,“ je galantno odvrnil Billy.

„Jaz tudi,“ je pritegnila Saša.

„Spoznal bi vas bil tudi v temi,“ je dodal Billy.

Marija ju je gledala s ponarejeno skrbjo in Bert je dobrodušno dejal:

„Reči moram, da sta se naglo zmenila. A vendar, če bi po nekaj plesih mogla utrpeti par minut, bi si štela midva z Marijo v čast, da moreva obedovati z vama.“

„Da, tako je!“ se je pridružila Marija.

„Prav, prav,“ se je Billy zasmejal v odgovor in okrenil glavo, da je pogledal Saši v oči. „Nič ju ne poslušajte! Jezita se, ker morata plesati drug z drugim. Bert pleše tako, da je strah in groza, Marija pa tudi. Pojdiva, muzika že kliče. Do svidenja po tretjem plesu!“

Obedovali so pod milim nebom, med zelenjem drevov; Saša je opazila, da je bil Billy tisti, ki je plačal za vse štiri. Poznali so se z mnogimi izmed mladih moških in žensk pri drugih mizah in pozdravi in šale so švigale sem ter tja.

„Zakaj vas imenujejo ‚velikega Billa‘?“ je vprašala. „Saj niste tako hudo velik.“

„Ne,“ je priznal. „Samo pet čevljev imam pa osem palcev in tri četrta. Mislim, da zaradi moje teže.“

„Njegova bojna teža je sto osemdeset,“ se je oglasil Bert.

„Oh, pusti to!“ je naglo rekel Bill in nejevoljna senca mu je zatemnila oči. „Saj nisem boksač. Zadnjega pol leta sploh nisem nastopil. Pustil sem to reč. Premalo nese.“

„A tisti večer, ko si potolkel onega mlateža iz Frisca, si vendarle zaslužil dvesto,“ je ponosno silil Bert.

„Pusti to! Tak pusti že! — Čujte,

Saša, vi sami tudi niste tako veliki, kaj? A rasti ste ravno prave, to lahko vsakemu poveste, če bi vas vprašal. Okrogli ste in tenki obenem.“

„Midva, vi pa jaz,“ je rekla Saša, sva oba Sasa, kakor tudi Bert in Marija in vsi tisti Američani, ki so res Američani, ne Italijani, Japonci in take sorte ljudje.“

„Moj rod že dolgo živi v Ameriki,“ je počasi rekel Billy. „Vsekakor pa rod moje matere. Pred sto leti so se naselili v Mainu.“

„Moj oče je bil tudi iz države Maine,“ mu je segla v besedo in toliko da ni zavriskala od veselja. „In moja mati je bila rojena v Ohio, se pravi tam, kjer je dandanes Ohio. Kaj je bil vaš oče?“

„Ne vem.“ Billy je skomignil z rameni. „Niti sam ni vedel. In tudi nihče drug ni vedel, čeprav je bil Američan, pravi Američan, zanesite se na to.“

„Roberts je staro ameriško ime,“ je zatrdila Saša.

„A Roberts ni ime mojega očeta. On ni nikoli vedel, kako mu je bilo ime. Roberts je bilo ime nekemu zlatokopu, ki ga je posinovil. Vidite, stvar je bila taka: Takrat, ko so bili tisti boji z Modoškimi Indijanci, se jih je udeležilo mnogo zlatokopov in naselnikov. Roberts je bil vodja takega oddelka in nekoč so po boju zajeli veliko jetnikov — indijanskih žena, otrok in dojenčkov. In eden izmed tistih otrok je bil moj oče. Sodili so, da mu je moralo biti kakih pet let. Govoril je samo po indijansko.“

Saša je plosnila z rokami in oči so se ji zableščale: „Gotovo so ga bili Indijanci ujeli pri kakem naskoku!“

„Tako so si razlagali,“ je poki-mal Billy. „Spomnili so se neke karavane naselnikov iz Oregona, ki so jo bili Modoki pred štirimi leti pobili. Roberts ga je posinovil in zato ne vem njegovega pravega imena. A brez skrbi se lahko zanesete, da je tudi on prišel po preriji.“

„Moj oče tudi,“ je ponosno rekla Saša.

„In tudi moja mati,“ je dodal Billy in v glasu mu je zazvenel po-

nos. „Z vsjo pravico je smela trditi, da je prišla preko prerij, zakaj rodila se je spotoma na nekem vozu ob reki Platte.“

„Moja takisto,“ je rekla Saša. „Osem let ji je bilo; večino poti je prehodila peš, ko so jeli voli omagovati.“

Bill je iztegnil roko.

„Dajte mi svojo, dete,“ je dejal. „Saj sva toliko kakor stara prijateljca, ko imava iste sorte ljudi za seboj.“

S sijočimi očmi mu je Saša pomolila roko in on jo je resno stisnil.

„Ali ni čudovito?“ je zamrmrala. „Oba sva starega ameriškega rodu. In če vi niste Sas, ni bilo nikoli nobenega — vaši lasje, vaše oči, vaša polt, vse je naše. In borec ste tudi.“

„Mislim, da so bili vsi naši predniki borci, kadar je prišlo do tega. Zanje je bilo to naravno; morali so se boriti, drugače ne bi bili nikoli prodri.“

„O čem pa govorita?“ je Marija planila na njiju.

„Taka prijateljca sta, da je kar čudno,“ je podražil Bert. „Človek bi mislil, da se poznata vsaj že teden dni.“

„O, midva se pozna že dalj ko toliko,“ je odvrnila Saša. „Preden sva bila na svetu, so najini ljudje že skupaj hodili po prerijah.“

„Takrat, ko so vajini ljudje še čakali, kdaj bo železnica zgrajena in vsi Indijanci pobiti, da bi se poptlej ojunčili in prišli v Kalifornijo,“ je Billy s svoje strani proglasil novo zvezo. „Midva s Sašo sva človeka pravega kova, le povejta to, če bi vaju kdo vprašal.“

„Oh, kaj vem,“ se je z mirno užaljenostjo pohvalila Marija. „Moj oče je ostal zadaj, ker se je boril v državljanski vojni. Bobnar je bil. Zato je prišel šele pozneje v Kalifornijo.“

„A moj oče se je vrnil, da se je mogel boriti v državljanski vojni,“ je dejala Saša.

„Moj tudi,“ je rekel Billy.

Radostno sta se spogledala. Spet sta bila našla nekaj, kar ju je družilo.

„No, a zdaj so vsi mrtvi, mar ne?“ je mračno pripomnil Bert.

„Nikake razlike ni, ali umreš v bitki ali v ubožnici. Mrtvi so in to je poglavitno. Meni ne bi bilo prav nič za to, če bi bili mojega očeta obesili. Čez tisoč let bi bilo vseeno. To bahanje s predniki mi že kar preseda. In poleg tega, moj oče ni mogel na vojno, ker se je rodil šele dve leti po njej. A dva moja strica sta vendarle padla pri Gettysburgu. Sodim, da smo tudi mi storili svojo dolžnost.“

„Mislim, da!“ ga je pohvalila Marija.

Po obedu sta bila v paviljonu še dva plesa; zatem je godba odkorakala v areno, kjer so bile napovedane igre.

Ob osmih je Al Vista s svojimi godci zaigral „Dom, mili dom“ in z občim navalom vred jo je tudi naša četverica ubrala po somraku na izletniški vlak, kjer se jim je posrečilo, da so dobili sedeže drug drugemu nasproti. Ko so bili hodniki in ploščadi že polni vesele množice, je stroj potegnil, da bi predrdal svojo kratko pot iz predmestja v Oakland. Ves vlak je pel po ducat pesmi na mah.

Bill je zapel žalostno pesem o nekem cowboju; imela je mnogo kitic in pripev: „Pokopljite me na samotni preriji.“

„Te niste še nikoli slišali; moj oče jo je prepeval,“ je rekel Saši, ki je bila vesela, da je bilo pesmi konec.

Odkrila je bila njegovo prvo napako: da ni imel posluha. Niti ene note ni bil zadel.

„Malokdaj pojem,“ je dodal.

„To si lahko mislite,“ je vzkliknil Bert. „Njegovi prijatelji bi ga ubili, če bi ga slišali.“

„Vsi se norčujejo iz mojega petja,“ ji je potožil. „Povejte mi zdaj po pravici: ali se zdi tudi vam tako strašno?“

„Morda . . . morda je nekoliko napak,“ je ogibljivo rekla Saša.

„Meni pa nič napak ne zveni,“ se je uprl. „Kar pravo zaroto so vsi sklenili zoper mene. Stavil bi, da vam je Bert to vtepel v glavo. A dajte, Saša, zapojte zdaj vi katero. Stavim, da dobro požete. Če vas le pogledam, pa vem.“

dam. Ne smem piti alkohola, ne jesti svinjine, ne kaditi in z nobenim drugim moškim ne smem govoriti.

Potrudila sem se, da bi ga v vsem zadovoljila, ker ga imam rada. Kljub temu pride včasih zaradi malenkosti do preprirov in vedno vali krivdo name.

Vesele barve puloverja olepšajo zimsko modo.

Čas že priganja. Ali lahko tvegam tako poroko?

Drugi narodi, druge navade. Ljubezen se gotovo zna prilagoditi drugim navadam. Toda v vašem primeru ne gre le za jed in pijačo, temveč za vprašanje, ali boste kot žena imeli svoj življenjski prostor. Nobena skrivnost ni, da ima žena na Vzhodu v splošnem v oblikovanju življenja manj prostosti kot pri nas. Tam imajo ljudje o zakonu in družini ter o odnosu med možem in ženo drugačne pojme kot mi. Ali pri 28 letih lahko še tako korenito menjate svoje življenjske nazore? Razlike, ki postajajo zdaj očitne, se ne bodo zmanjšale. Če mislite na svojo hčerko, bi vas človek vprašal, ali smete tak zakon tvegati. Za otroka lahko pomeni taka sprememba usodni zlom v življenju. Bodite pogumni! Gotovo boste našli prave besede, s katerimi boste svojemu znanцу razložili, kaj vas vznemirja.

DESET ZAPOVEDI ELEGANTNE ŽENE

Fédèricu Forquet-u, krojaču in ustvarjavcu mode svetovnega slovesa, so stavili vprašanje, če obstajajo „skrivnosti“ glede okusne in tem jih je naštel:

„Vsekakor,“ je dejal Forquet. Po tem jih je naštel:

1. Spoznati je treba, da človek ni dolžan slediti zadnjemu kriku mode. Elegantna žena vedno skuša modno smer izraziti na svoj osebni način.
2. Žena z resničnim okusom je vedno umirjena. Pozornost vzbujajoča obleka ni elegantna. Eleganca učinkuje šele „na drugi pogled“ in sicer po izvirni in pristni izvedbi.
3. Modne slike so nevarne. Manekenke, ki prikazujejo določene modele, nimajo povprečne postave. To pomeni, da ne bi smeli nekega modela nikoli natančno posneti, temveč ga je treba prikrojiti po lastni postavi.
4. Še pred nekaj leti smo ustvarjali modo za 30- do 40-letne. Danes jo ustvarjamo za mlada dekleta. Zato žene med 30 in

Tudi ta jopica diha optimizem in veselje.

Začela je „Kadar dnevi žetve minejo“. Bert in Marija sta pritegnila; ko pa se je Billy takisto poizkusil pridružiti, mu je Bert odsve-toval s tem, da ga je brcnil v piščal. Sašin glas je bil jasen, čist sopran, malce šibak, a sladek, in zavedala se je, da poje Billyju.

„Nu, to se pravi peti,“ je proglasil, ko je končala. „Zapojte jo še enkrat! No, dalje! Vi jo pojete prav tako, kakor je treba. Imenitno!“

Njegova roka je zdrknila v njeno in se je polastila in, ko je vnovič zapela, je čutila, kako je val njegove moči toplo zaplaval po njej.

„Čujte, vsi skupaj,“ je rekel Bert. „Zgodaj je še. Stopimo kam — najprej v Pabstovo kavarno — in poglej še kam. Kaj meniš ti, Bill? Kaj menite, Saša? Marija pojde.“

Saša je molčala in čakala, skoraj bolna od strahu pred temmožem zraven sebe, ki ga je šele tako malo časa poznala.

„Ne,“ je rekel počasi. „Jutri moram vstati in ves dan delati, in sodim, da je z dekletoma prav tako.“

Saša mu je odpustila njegovo nemuzikalnost. Saj je bil mož tistega kova, ki je zmerom vedela, da so taki na svetu. Prav takega je čakala. Zdaj ji je bilo dvaindvajset let in, ko je bila dobila prvo ženitno ponudbo, jih je imela šestnajst. Zadnji jo je bil vprašal pred komaj mesecem dni njen nadzornik v pralnici, dober, prijazen človek, a ne več mlad. Ta pa, ki je sedel zraven nje, je bil močan, prijazen, dober in mlad. Premlada je bila sama, da si ne bi bila želela mladosti. Če bi bila vzela nadzornika, bi bilo likanja konec, a toplote ji ne bi bil mogel dati. A ta zraven nje... Komaj se je še ujela, da mu ni nehotè stisnila roke, s katero jo je držal za njeno.

„Ne, Bert, prav ima, nikar nas ne muči!“ je govorila Marija. „Treba je, da se nekoliko naspiva. Jutri naju čaka likanje, ves dan bova morali stati na nogah.“

Sašo je zdajci mrzlo spreletela misel, da je gotovo starejša od Billyja. Kradoma se je ozirala nanj in na mehke, okrogle črte njego-

vega obraza; tisto, kar je bilo na njem bistveno deškega, jo je plasi-šilo, dasi je ravno po tem toliko hrepenela. Gotovo se bo oženil s kakim dekletom, ki bo za več let mlajša od nje. Koliko let mu neki je? Ali je mogoče, da je zanjo premlad? Čim bolj nedostopen je postajal zanjo, tem bolj nepremagljivo jo je vleklo k njemu. Tako močan je bil in dober. Obujala si je v spominu vse dogodke današnjega dne. Niti enega očitka ni mogla najti. Ves čas je bil tako obziren do nje in do Marije. In plesal je samo z njo. Gotovo mu je ugajala, drugače ne bi bil storil tega.

Rahlo je trenila z roko, ki jo je držal v svoji, in začutila raskavi dotik njegovih vozniških žuljev. Ta občutek je bil prelesten. Tudi on je ganil z roko, da bi se prilagodil temu, kakor je ona premaknila svojo, in Saša je s tesnobo čakala, kaj bo. Ona ni hotela, da bi se pokazal takega kakor drugi moški, in sovražila bi ga bila, če bi se bil upal okoristiti s tistim rahlim gibljajem njenih prstov in položiti roko okoli nje. Ko tega ni storil, ji je bilo, kakor da se je vzdignil iz nje proti njemu val toplote. Bil je rahločuten. On ni bil ne blebetač kakor Bert ne robat kakor drugi, katere je bila srečala. Zakaj imela je nekaj izkušenj, ki niso bile prijetne, in z muko je pogrešala tistega, kar imenujemo viteštvo, čeprav ne bi bila rabila te besede, da bi izrazila tisto, kar je slutila in česar si je želela.

Pred vrati sta se poslovila. Billy je bil očitno v zadregi in Saši je to kar dobro delo. On ni bil izmed tistih mladih mož, ki imajo take stvari za nekaj samoumevnega. Ko se je zazdelo, da bi rada stopila v hišo, a je vendar še s tajno nestrpnostjo čakala besed, ki bi jih bila hotela slišati od njega, je nastopil kratek premolk.

„Kdaj vas bom spet videl?“ je vprašal, držeč jo za roko.

V njenem smehu je zazvenel pristane.

„Jaz stanujem gori v Vzhodnem Oaklandu,“ je pripomnil. „Tam, ve-

ste, je naš hlev in tudi vozimo največ v tistem koncu, tako da pridem malokdaj tod mimo. A čujte...“ Njegova roka se je tesneje oklenila njene. „Na vsak način se morava še katerikrat zavrteti drug z drugim. V sredo je ples v Orindorskem klubu. Če nimate drugačnih namenov — ali jih mar imate?“

„Ne,“ je rekla.

„Tedaj v sredo. Obkorej naj pridem po vas?“

In ko sta se dogovorila o podrobnostih in je pristal na to, da bo smela plesati nekaj plesov tudi z drugimi gosti, in sta iznova voščila drug drugemu lahko noč, jo je še krepkeje stisnil za roko in jo potegnil k sebi. Branila se je, ne preveč, a vendar pošteno. Tako je bilo navada, a čutila je, da se rajši ne bi, ker bi jo utegnil krivo razumeti. In vendar si je želela, da bi ga poljubila; še nikoli je ni tolikanj mikalo, da bi poljubila kakega moža. Ko je prišlo in je vzdignila obraz proti njemu, je opazila, da je bil poljub z njegove strani pošten. Nič se ni skrivalo za njim. Neroden in prijazen kakor on sam, se ji je zdel ta poljub skoraj deviški; prav nič ni kazal, da bi imel dosti izkušenj v umetnosti poslavljanja. Tedaj vendar niso vsi moški zverji, je pomislila sama pri sebi.

„Lahko noč,“ je zamrmrala. Vrata so zaškripala pod njeno roko in stekla je po ozki stezi, ki je vodila okoli hišnega vogala.

„V sredo,“ je tiho zaklical za njo.

„V sredo,“ je odgovorila. A v tesnem prehodu med hišama je obstala in radostno poslušala glas njegovih korakov po cementnem pločniku. Šele ko so popolnoma utihnil, je krenila dalje. Splazila se je po zadnjih stopnicah in skozi kuhinjo v svojo sobo, hvaleč Boga, da je Sara že spala.

Prižgala je plin in, ko si je vzela baržunasti klobuček z glave, je čutila, kako so ji ustnice še drhtele od poljuba. To ni seveda nič pomenilo. Med mladimi ljudmi je bila tako navada. Vsi so delali tako. A po njihovih lahkonočnih poljubih ni nikoli nič drhtelo, medtem ko ji je nocojšnji v možganih prav ta-

ko odmeval kakor na ustnicah. Kaj je bilo to? Kaj je pomenilo? Nekaj jo je mahoma prijelo, da se je pogledala v zrcalu. Oči so bile srečne in jasne. Rdečica, ki ji je tako rada ozarjala lice, je žarela tudi v njih. Kaj zala je bila slika v zrcalu in Saša se ji je nasmehnila, nekaj od veselja, nekaj od samozavesti; in ko je pogledala na ravni vrsti svojih krepkih belih zob, se je njen smehljaj še bolj razcvel. Zakaj ne bi bil Billyju ta obraz pogodu? se je vprašala. Drugim moškim je bil. Ugajal je marsikateremu. Še dekleta so ji priznavala, da je prijetna na oko. Karlu Longu je morala gotovo ugajati, drugače ji ne bi bil tolikanj grenil življenja.

Ozrla se je v stran, na okvir zrcala, kjer je bila zataknjena njegova fotografija; zdržnila se je in s studom namrdnila usta. V teh očeh je bilo nekaj okrutnega in surovega. Bil je žival. Že leto dni jo je strahoval. Drugi fantje so se kar bali hoditi z njo. Odganjal jih je. Njegove pozornosti so jo bile spravile v pravo sužnost. Spomnila se je mladega knjigovodje v pralnici — ne delavca, ampak gospoda z mehкими rokami in mehkim glasom — ki ga je bil Karel napadel na vogalu, ker je bil tako predrzen, da jo je povabil v gledališče. In ona je bila brez moči. Zaradi njega samega se ni nikoli več upala sprejeti, kadar jo je kam vabil. In zdaj pojde v sredo zvečer z Billyjem. Billy! Srce ji je poskočilo. Polom bo, a Billy jo bo rešil tega človeka. Le naj poizkusi in naj napade Billyja!

Nato je vzela usnjeni tok, pritisnila na vzmet, da se je odprl, in se zagledala v fotografijo izdelane majhne ženice s trdimi, sivimi očmi in zaupljivimi, ganljivimi usti. V baržunasto podlago je bilo z zlatimi črkami vtisnjeno „Carltonu — Daisy“. Saša je pobožno prebrala besedi, zakaj to je bilo ime očeta, ki ga ni nikoli poznala, in matere, ki jo je tako malo poznala, čeprav ni mogla nikoli pozabiti, da so bile te modre, otožne oči sive.

(Se bo nadaljevalo)

Idealna obleka za mlajše smučarke

40 leti, ki slepo sledé modnim predlogom, delajo prej vtis naršarjenosti kot pa elegantnosti.

5. *Elegantna žena ne pretirava ne z nakitom, ne z drugimi dodatki, ker vé, da ne bo le delala vtisa neelegantnosti, temveč da bo tudi videti starejša, kot je.*
6. *Zrele žene ki upoštevajo eleganco, dajejo tudi barvam velik pomen. Močne barve so pridržane mladim. Enostavne barve učinkujejo pri zrelih ženah lepše in bolj žensko.*
7. *Plastični nakit in plastična torbica sta za ženo z okusom povsem nepriporočljiva.*
8. *Elegantna žena previdno izbira nakit. K športni obleki spada drugačen nakit kot k slovesni obleki, dopoldne drugačen kot zvečer. Načelno pa velja: manj je več. To pomeni: čim manj — tem lepše.*
9. *Okusno oblečeni ženi prav tako ne pristajajo naramnice, štote iz krzna, kratka ogrinjala — boleri in visoko tupirana pričeska.*
10. *Elegantno ženo spoznaš po tem, da ne vzbudi pozornosti, pa naj vstopi kamorkoli.*

slovinci

po evropi

anglija

LONDON — V nedeljo, 5. decembra, nas je v Londonu obiskal Miklavž. Prireditev smo pričeli s sveto mašo v italijanski kapeli blizu „Našega doma“. Nato smo se zbrali v prostorni dvorani pod kapelo. Dvorane sicer nismo napolnili, ker je zelo velika, toda udeležba je bila kar zadovoljiva. Levji delež pri udeležbi in sodelovanju so imeli Slovenci iz Bedforda, ki so se pripeljali s posebnim avtobusom. Z njimi je prišel tudi Miklavž in obvezno spremstvo angelčkov in parkljev. Miklavž je obdaril skoraj vse navzoče, predvsem pa je seveda nagradil neomajnost vere naših malih. Ko se je Miklavž poslovil, smo nadaljevali s prosto zabavo ob slovenski glasbi. Poskrbljeno je bilo tudi za lačne in žejne. Na sporedu je bilo tudi *misijonsko žrebanje* z 21 dobitki; znesek žrebanja, okoli 70 funtov, je bil poslan slovenskim misijonarjem na Madagaskar. Ob sedmih smo morali dvorano izprazniti; Bedfordčani so se odpeljali domov, ostali pa so preživeli večer v „Našem domu“.

Vsem, ki ste z udeležbo in sodelovanjem pripomogli k izvedbi pri-

reditve, pristrčna hvala v upanju, da bo naslednje svidenje še številnejše!

HASLINGDEN — V ponedeljek, 6. decembra, je *Bog poklical k sebi* našo rojakinjo Marijo Metelko, ki je po krajši bolezni umrla v starosti 84 let. Sedaj počiva na pokopališču v Haslingdenu; v tem mestu živi njena hčerka Marija z družino, ne daleč stran pa sin Alojzij z družino. Vsem žalujočim v Angliji in v domovini izrekamo globoko sožalje, pokojno Metelkovo mamo pa priporočamo v blag spomin in molitev! Naj počiva v miru do dne vstajenja!

V letu 1971 so v Angliji *umrli* Slovenci: Marija Rožman, Franc Krolc, Anton Cusin, sestra Deifilia (Langus) in Marija Metelko. Vse priporočamo rojakom v molitev!

avstrija

ŠTAJERSKA

GRADEC — Slovenska sv. maša v Gradcu ima že dolgo tradicijo; že pred drugo svetovno vojno je bila pri očetih minoritih. Po vojni je bila cerkev svetega Antona čez dvajset let zbirališče naših ljudi. Sedaj pa se že tretje leto zbiramo v Marijini kapeli cerkve Maria Hilf, torej zopet pri minoritih, in sicer vsako nedeljo in zapovedani praznik ob pol deseti uri.

V Gradcu in okolici živi veliko

Slovencev. Tako je dobra stotina, ki prihaja k slovenski maši, le majhen del teh ljudi. V adventu se je število udeležencev lepo zvišalo, posebno še na praznik Brezmadežne. To je razveseljivo znamenje, da smo verni Slovenci bolj in lepše povezani z Marijo kot narod gostitelj.

Na božične praznike smo se na vso moč pripravljali; kar po otroško smo se jih veselili. Na našem adventnem srečanju drugo nedeljo v decembru smo se pogovarjali posebej o tem, kako in s čim bomo obhajanje prazničnih dni v družinah versko poživili in obogatili. Seveda v pristnost in globino, ker plehkote in zunanosti je že preveč. Mene osebno pa veseli, da je večina naših ljudi, ki se nahajajo na avstrijskem Štajerskem, praznovala lepe dni domá med svojimi.

TIROLSKA — PREDARLSKA

Že dolgo se nismo oglasili, ker se pri nas ni zgodilo nič tako važnega, kar bi vrglo zemljo s tečajev.

Ponovitev nove maše v Innsbrucku 8. decembra 1971 je bil za nas vse zelo slovesen dan. Koroški Slovenec, Marko Majrič, ki v tem šolskem letu oskrbuje innsbrusko slovensko družino, nam je dal podoživeti veselje in srečo novomašnika in vse farne družine na Kneži. Videli smo ta dan, koliko nas je še tu v Innsbrucku. Da bi le vsi ti vsakokrat prišli k naši službi božji ob nedeljah! Bodimo zvesti in solidarni!

Miklavževanje
v Londonu

Robert Lorenčič, sin našega organista Lojzeta in njegove žene Genovefe v Hohenemsu (Predarlška), je postal pri krstu božji otrok.

Miklavževanje v Bludenzu je privabilo mnogo Slovencev, ki sicer le redko pridejo v našo družbo. Poteklo je v najlepšem prijateljskem in bratskem vzdušju.

Cerkveni list škofije Feldkirch si takole sprašuje vest: „Saj jih vidite povsod! Kakor da smo na Balkanu ali v Turčiji. Prišli so k nam, da kaj zaslужijo zase, za dom in domače. V prostem času postajajo po kolodvorih in se dolgočasijo. Prav je, da se naše katoliške organizacije brigajo za tuje delavce, ki na novo prihajajo k nam. Prav je, da imajo tuji delavci bogoslužje v materinem jeziku. Mi jih samo od časa do časa potolažimo in pomirimo z družabno prireditvijo in s plesom. A vse to še daleč ne zadostuje. Popolnoma smo odpovedali. Njihovo delovno moč sprejemamo, ali za njihove posebnosti ne najdemo niti toliko razumevanja kot oni za naše. Svoje naloge nismo izpolnili, če jim konec meseca vržemo pred noge mesečno plačo, drugače pa se ne brigamo zanje. N. pr. če jih je po deset natrpanih v podstrešni sobi brez peči, brez vode in luči in za tako stanovanje plačujejo ogromno vsoto. Ne čudimo se, če nas v svoji izoliranosti odklanjajo. Naša skrb mora biti, da bo za vsako delovno mesto pripravljeno tudi primerno stanovanje. Za

delavce iz Anatolije je naš način življenja še bolj tuj kot za Jugoslovane. Toda navidezne primitivnosti ne smemo zamenjati z nekulturnostjo. Ne smemo biti farizeji, ki cestninarja niti ne pogledajo. Tako smo neumni, da imamo druge za še bolj neumne. Krščanski moške na vplivnih in odgovornih mestih v Cerkvi in gospodarstvu imajo nalogo, da vsa ta vprašanja rešijo v duhu pravičnosti in ljubezni.“ — Zelo lepe misli, ki jih je treba povsem pozdraviti! Bog daj, da bi rodile tudi kak sad!

Za skupno življenjsko pot so si podali roke v letu 1971:

Hohenems: Franc Felbar iz Gamberjev in Edith Wandli iz St. Martin/Waldviertel, Norbert Drexl iz Hohenems in Marija Felbar iz Gamberjev, Ivan Bevk iz Lasingovcev in Magdalena Smode iz Celja.

Altach: Marijan Goltner iz Maribora in Marija Pucko iz Velike Polane.

Rankweil: Štefan Tivadar in Regina Balažič iz Odrancev, Emil Hari iz Ropoče in Ana Šadl iz Venceslavcev, Avgust Hari iz Ropoče in Cvetka Poredoš iz Pečarovcev, Vendel Donoša iz Ropoče in Hermina Celec iz Pečarovcev, Leopold Vukajic in Ida Celec.

Med božje otroke so bili sprejeti pri sv. krstu:

Rankweil: Suzana Tivadar, hči Štefana in Regine, roj. Balažič; Monika Lang, hči Antona in Marije, roj. Zver; Lidija Srt, hči Franca in Rozalije, roj. Črešnar; Renata Ge-

Ivan Bevk in Magda Smode sta se odločila za skupno življenjsko pot. Sreča jima sije z obraza. Bog vaju vedno spremlja!

rič, hči Svetoslava in Marije, roj. Pal; Fred Zver, sin Slave Zver; Brigita Hari, hči Avgusta in Cvetke, roj. Poredoš; Darinka Gomboc, hči Evgena in Marije; Marjetka Rupnik, hči Martina in Martine.

Hohenems: Iris Ricki, hči Petra in Olge, roj. Puhman; Suzana Možuh, hči Antona in Katarine, roj. Murko; Suzana Žunko, hči Blaženke Žunko; Angelika Jenca, hči Save in Olge, roj. Sušek; Mihael Pleterski, sin Adolfa in Vere, roj. Ajdovnik; Mihael Haramina, sin Štefana in Anice, roj. Hitrec; Nataša Marija, hči Drage Jošt; Robert Lorenčič, sin Alojzija in Genovefe, roj. Sakelšek.

belgija

LIEGE-LIMBURG

V Vuchtu so drugo nedeljo v novembru nastopili „Zadovoljni Kranjci“ iz Ljubljane. Njihove vesele melodije so navdušile nabito polno dvorano.

Sreča v družini: V družini g. Franca in ge. Sonje Novak v Watterscheju se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Erwin Frank Alojz.

Iskreno čestitamo in želimo vsa srečo!

Novo mlado ognjišče: V Eisdeni je gđc. Ingrid Bonk sklenila zakon z g. Henrijem Nowakowskim. Toplo čestitamo in želimo obilje sreče!

Naši bolniki: G. Janko Sedej ml. iz Eisdena leži težko bolan v bolnici v Bilzenu. V Leutu pa se zdravi ga. Marija Bevc iz Eisdena. Omenjenima in vsem našim bolnikom pošiljamo posebna novoletna voščila!

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo popoldne ob petih v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — rue Gutenberg, prtiličje-levo, Paris 15°, telefon 250-89-93 — je odprta vsak torek in četrtek popoldne.

Krščena je bila Corinne Konestabo iz St. Denis, hčerka Alojzija in Silve, rojene Hrvatini.

PUY-DE-DOME (Charbonnier)

Konec oktobra nas je zapustila in odšla v večnost gospa Marija Špitaler. Bila je stara 71 let. Kakor njen mož Jernej, ki je umrl leta 1959, je vedno rada prebirala „Našo luč“ in slovenske knjige. Naj počiva v miru, njenim štirim sinovom in dvema hčerkama pa naše iskreno sožalje!

PAS-DE-CALAIS

Praznike sv. Barbare, miklavževanje in zlasti Božič smo lepo obhajali v cerkvi in tudi v družinah. Miklavževanje smo letos imeli v dvorani Boxing kluba v Mericourt-sous-Lens. Sodelovanje orkestra Valetič, organista Andreja Polina in slovenske šolske mladine nam bo ostalo v spominu. Zahvala velja odboru društva sv. Barbare ter družinama Polin in Stopar, ki vsako leto tako lepo pripravijo praznik

naše mladine. Posebna zahvala pa g. Jakobu Jazbinšku, ki nam je omogočil dvorano in uredil mnoge formalnosti. Obdarovanje otrok je zopet poživilo naše lepe običaje in nam obudilo spomin na našo domovino, zlasti ker je bila z miklavževanjem združena proslava izseljenke nedelje.

Obdarovanje otrok je bilo ob zaključku duhovne obnove tudi v Armentieres, Lillu, Ecaust-St. Mein in St. Paulu.

18. in 19. decembra nas je obiskal g. Tone Ogrin iz Argentine in pomagal pri pripravi naših duš na Božič. Mudil se je dalj časa v Parizu, da bi se izpopolnil v francoščini, katero bo poučeval v daljni Argentini.

Naši umrli: 15. maja 1971 je smrt nepričakovano ugrabila očeta treh otrok in dobrega soproga Franca Klavžerja, starega komaj 48 let. V cerkvi sv. Petra v Lensu so se številni rojaki in domačini prišli posloviti od svojega dobrega prijatelja. — V Lensu je 19. novembra po dolgi, mučni bolezni silikozi preminil Alojz Zupančič v 78. letu svoje starosti. Jean Marie Žizek nas je nenadoma zapustil v cvetu mladega življenja, star komaj 25 let. Umrli je v Faches-Thumesnil 5. decembra kot žrtev prometne nesreče.

Vsem hudo preizkušanim družinam naše sožalje; naj bo Gospod njihovim pokojnim obilno plačilo!

Vsem rojakom v Nord, Somme in Pas-de-Calais milosti polno novo leto 1972!

MOSELLE

V Kunzigu je bila pokopana 7. decembra Marija Miklavčič, roj. Krašnja, rojena 18. aprila 1911, doma blizu Gorice. Reva je slutila bolezen, ki ji je stregla po življenju. Čeprav je bila pred nekaj leti po operaciji kar dobra in se ji bolezen skoraj ni poznala, jo je v septembru drugič napadla. Lepo potrpežljivo in vdana v božjo voljo, okrepcana s kruhom močnih, je pokojna prenašala hude bolečine. Njen mož in prav tako otroci Henrik, Jože in Pepca, vsi poročeni, so lepo skrbeli zanjo in ji poma-

Franc Klavžer, ki je nenadoma zapustil svojo drago družino in mater in odšel po večno plačilo.

gali, kolikor je bilo pač mogoče. Izrekamo jim iskreno sožalje!

VZHODNA LOTARINGIJA

Začeli smo januar. Pogled v novo leto: nejasen, negotov, pogled nazaj: jasen, kot bi bilo vse napisano na šolski tabli: 48 mrtvih, 6 krščenih, 6 poročenih. Solze žalosti ob odprtih grobovih, veselje ob zibelki novorojenih, sreča nad poročnimi prstani — našim letom se je tako primaknilo še eno leto, to je leto 1972.

„Naša luč“ prihaja v 220 izvodih vsak mesec, okrog 30 pa po pošti. Velika večina naročnikov komaj čaka, da jo dobijo v roke, nekateri pa jo tudi neprebrano vržejo v koš. 300 pratik za leto 1972 je napravilo izredno veselje zlasti starejšim rojakom. Mohorjeve knjige naročajo družine po pošti, da ne zapadejo carini, mnogo gramofonskih plošč prinesejo iz domovine, kamor stotine rojakov s hrepenenjem hitijo domov.

Kljub neštetim verskim konferencam, razpravam v televiziji, v časopisih so naši rojaki ohranili glavo na pravem mestu: v cerkvah se zbirajo okrog Kristusa, ki je Luč sveta, mnogi poklekavajo k spovednici, da se jim polni srce z mirom; lepe naše pesmi povezujejo naša srca z domovino, zbori delujejo po vseh večjih kolonijah, „Slomšek“ v Merlebachu pod si-

jajnim vodstvom g. direktorja Šinkovca privablja celo vernike drugih narodov k naši sveti daritvi. Z veseljem pozdravljamo kar pogosto v naši sredi celo vrsto naših duhovnikov: iz Aumetza našega dragega g. Antona Dejaka, izseljenske duhovnike iz Mannheima, Frankfurt, iz severne Francije, od časa do časa g. direktorja izseljenskih duhovnikov v Franciji iz Pariza, dalje novomašnike in še s posebnim veseljem našega dragega nadškofa g. dr. Pogačnika, g. škofa dr. Leniča, msgr. Naceta Kunstlja in celo vrsto domačih duhovnikov z njihovim škofom dr. Schmittom iz Metza.

Po mestih in kolonijah srečavam naše dobre stare može, ki so že dalj časa upokojeni, pa hodijo še s palico gledat, kako so narejene nove velike ceste, kako so zgrajene velike trgovine, kako se je vse spremenilo v 30—40 letih, odkar bivajo tu.

Velika večina naših rojakov v družtvih sv. Barbare, Jadrana, Triglava (napisana po abecedi) proslavlja praznike, poroke, godove članov in članic, spremlja z zastavo svoje člane pri pogrebih, prireja ob raznih prilikah izlete v čisto naravo; ustavijo pa se tudi tam, kjer „Bog roko ven drži“, da se okrepčajo in razvedrijo. Starejši ljudje so oblečeni čedno, preprosto, mladina pa hiti z modo, da človek le težko spozna, ali so fantje ali dekleta. Sodelujejo pri športnih družtvih, pri glasbenih skupinah, prvakci so v plavanju, teku in pri ja-

halnih klubih. Z veseljem smo ugotovili preteklo leto, da je mladina rada prihajala k našim svetim mašam. Naša šolska mladina z lepim uspehom sodeluje pri izbranem orkestru g. Jankoviča v Tucquegnieux, pri izvrstni igravki na harmoniko Mariji iz okolice Aumetza, pri mladinskem zboru naših in tukajšnjih deklic in dečkov pod vodstvom neutrudljivih g. Rohra in g. Tkalca. Kar naprej poročajo časopisi tudi o krasnih uspehih naših vrtnarjev, pri vzreji raznih živali, mladine pri telovadnih in plesnih nastopih.

Poročilo o preteklem letu pa bi bilo nepopolno, ako ne bi omenili tudi naše misijonske postaje: Naši pridni delavci so pod vodstvom našega zidarskega mojstra g. Viljema Kneza stavbo primerno uredili in poslikali; okrog stavbe leto za letom po načrtu urejemo vrt, kjer vidite, kadar nastane potreba, našega dobrega sodelavca g. Jožka Režonja. To leto bomo zopet šli korak dalje, tako da bo stavba z okolico lep izraz podjetnosti naših rojakov.

V stanovanju predstavljajo razne slike iz časa pred vojno in po njej zanimiv muzej: zgodovina dela naših rojakov in mladine. V kratkem bo odprta knjižnica. Pred vojno je bilo v naši knjižnici čez 3000 knjig. Med vojno je vse izginito; sedaj pa se knjižnica vedno večja. V sobičakalnici ima cerkveni zbor „Slomšek“ redne pevske vaje vsako sredo ob 18. uri, v pisarniški sobi pa so omare s tisoči aktov, prepisov

Petkovškova Lidija in Selškov Edi sta si obljubila zakonsko zvestobo, kakor smo že poročali v zadnji številki „Naše luči“.

raznih prošenj in cerkvenih prevodov v raznih jezikih.

Krona dela naših rojakov pa je brez dvoma poleg vseh omenjenih del krasna velika lurška votlina na vrtu ob cerkvi Hospice Ste Elisabeth v Merlebachu, narejena po strokovnem načrtu našega izbornega arhitekta g. Antona Jankoviča. Tu mimo smo in bomo hodili k sveti maši tudi vnaprej. Naj nas ljuba Mati božja, Kraljica Slovencev, s svojim ljubljenim Sinom blagoslovi tudi v letu 1972, v tem, v katerem Vam vsem vso srečo želi Vaš

Stanko iz Merlebacha.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

„Kamen, da, še kamen v vodi se obrne, al' mladost se moja nikdar več ne vrne,“ tako tarnajo stari ljudje po bolnicah v domovih onemoglih. Prav dobro se še spominjamo Radičeve gospe. Bila je pridna odrska igravka in cerkvena pevka. Danes leži težko bolna v Brieyu. Tudi Sekutijeve gospe še nismo pozabili. Sedmo leto že leži na pol paralizirana v Brieyu. Petkovškova gospa se je vrnila iz bolnišnice. Upajmo, da se ji bo zdravje zboljšalo, kakor tudi Plahutovi gospe, ki je še v bolnišnici.

Enako pešajo druge naše stare

V zimskih mesecih, ko življenje poteka med tovarno in skromnim stanovanjem, se mnogo naših „Parižanov“ z veseljem spomnija lepih dni, ki so jih poleti preživeli v domovini.

mamice. O vsaki bi lahko rekli s pisatelji: Slovenska mati! Še vedno te premalo spoštujemo, premalo se zavedamo, da si ti tista, ki drži vero, narod in družino pokonci.

Ko stopamo v novo leto, želimo vsem bravcem, posebno pa še našim dobrim slovenskim materam, zdravja in sreče, katero naj uživajo do skrajnih mej človeškega življenja!

Na dan svete Barbare, ki je praznik rudarjev, je bilo v lepo in okusno prenovljeni marinski cerkvi nekoliko več ljudi pri službi božji. G. župnik in verniki smo tega napredka veseli.

NANCY

Po dolgem času smo Slovenci v Nancy-ju zopet imeli slovensko mašo in to 11. septembra. Iz domovine nas je prišel obiskat g. novomašnik Janez Maršič, ki je pri svojem bratu v Nancy-ju preživel dvotedenske počitnice. Ali se nisimo tisto soboto, ko smo slišali besede slovenskega duhovnika, zapeli nekaj domačih pesmi in skupno zmolili nekaj molitev, počutili mnogo lepše, notranje bolj veselo in pomirjeno kot pa ostale dni?

V prihodnje se z veseljem srcem odzovimo vabilu k maši, še posebno, kadar je slovenska. Upajmo pa tudi, da bo naš slovenski dušni pastir v prihodnje zopet prihajal med nas tako kot prejšnja leta.

B. M.

italija

RIM

Ker *izseljensko nedeljo* v Italiji praznujejo na 1. adventno nedeljo, smo se tudi Slovenci spomnili na izseljence na zadnjo nedeljo v novembru. Pri maši smo slišali lepo pismo g. škofa Leniča, naslovljeno na vse Slovence širom po svetu, maševal je g. Franc Husu iz reda klaretincev. Hvaležni smo mu bili za njegove lepe besede pri maši. Po maši je bil v dvorani film g. J. Zora iz Slovenije. Film je bil posnet ob posvetitvi slovenske kapele v Washingtonu 15. avgusta 1971.

V nedeljo, 19. decembra, smo pa božičevali, o čemer bomo poročali prihodnjic. Vsem Slovencem v svetu želimo srečno novo leto 1972!

MILAN

Imeli smo „Miklavža“ na 1. nedeljo v decembru. Kot drugače smo imeli mašo pri Sv. Tomažu, kjer smo slišali pismo škofa Leniča izseljencem. Po maši je bilo prvo miklavževanje v Milanu skupno s Hrvati. Ni treba pripominjati, da sta se Miklavž in parkelj res dobro „odrezala“; Miklavž je nosil celo pravo mitro, čeprav je le diakon. Vsi navzoči so bili obdarovani.

Prihodnja *slovenska maša* v Milanu je na prvo nedeljo v februarju.

nemčija

HAMBURG

V Hamburgu je *slovenska maša* vsako nedeljo — razen zadnje v mesecu — v cerkvi sv. Antona na Alsterdorfer StraÙe 73—75. To je okroÙje Latenkamp. Dostop s podzemsko ÷eleznico do Latenkampa ali s tramvajem ÷teev. 3 in 9 do postaje Winterhudermarktplatz. Maša je popoldne ob 16. uri.

BREMERHAVEN

Tu je *slovenska maša* vsako zadnjo nedeljo v mesecu v cerkvi sv. Nikolaja na LutzowstraÙe 22, Bremerhaven-Wulsdorf.

HESSEN

V Lichu pri Giessenu se Slovenci vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 11. uri zbiramo *k slovenski maši*.

Med mašo 28. novembra je bila *kršçena* in sprejeta v cerkveno občestvo Aleksandra Cencelj, prorojenka Jožefa in Viktorije, roj. Zvonar.

Po maši smo se zbrali v cer-

V Esslingenu v Nemçiji spraÙje *Miklavž otroke, ki se udeleÙujejo slovenskega pouka. Tudi starši so radovedni, kako odgovarjajo njihovi sinovi in hçerke.*

Prizor iz Finžgarjeve igre „Razvalina življenja“, s katero je nastopila naša igravska skupina iz Berlina v mestnem gledališču v Esslingenu v soboto, 27. novembra, lani. Strogost in samovoljnost očeta Urha je postala usodna za hčerko Lenčko, ker se je poročila po volji očeta in ne po ljubezni svojega srca.

kveni dvorani in se v domači družbi ob kranjskih klobasah zadržali nekaj prijetnih uric. Dvorana nam je na razpolago po vsaki službi božji.

V Frankfurtu smo zopet imeli dvojni krst med našo mašo v nedeljo, 12. decembra. Sonja Podlipnik, hči Alojza in Terezije, roj. Vinter, ter Valerija Čičič, hči Slavka in Ane, roj. Petek, sta postala člana Kristusove Cerkve.

V slovenskem župnem uradu v Frankfurtu je vsako soboto popoldne odprta slovenska knjižnica.

Ob sobotnih večerih pa se zbirajo mladi ljudje k razgovorom o aktualnih vprašanjih.

WÜRTTEMBERG-STUTTART (okolica)

V soboto, 27. novembra, je nastopila v mestnem gledališču v Esslingenu slovenska igravska skupina iz Berlina z igravo F. S. Finžgarja „Razvalina življenja“. Gospod Franci Lekše, ki skupino vodi, je v pozdravu takole orisal pomembnost Finžgarjeve drame tudi za današnji čas:

„Že Shakespeare je zapisal, da vsaka umetnina drži družbi ogledalo. Ljudje se v njej prepoznajo; z drugimi besedami: vsaka umetnina, pa čeprav je nastala pred več stoletji, mora vsaki generaciji nekaj povedati. Igra „Razvalina življenja“ nam pove, da smo tudi mi, kakor Lenčka, žrtev gospodarskih računov. Tu v drami stari Urh in mlajši Martin pridno zbirata premoženje, pri tem pa pozabljata na ljubezen in človeško usodo. Zato nasilno poročita Lenčko. Urh pozablja na družinsko srečo, ki jo ruši s tem, da z žganjem zastruplja vso sososko. Svojo srečo gradi oba samo na denarju, torej na materialnih vrednotah. Pri tem se nujno uštejeta. Poleg „prodanega“ dekleta doživita tudi sama življenjski brodolom. Tu gre torej za zgrešeno življenjsko pot, ker nanjo ne posije ljubezen.

Finžgarjevo delo nam torej vzbuja misli na usodo slovenskih zdorcev. Tudi mi nismo našli dovolj razumevanja in zato smo morali oditi s trebuchom za kruhom. Zajeli so nas tudi gospodarski računi, ki ne poznajo srca. Naše želje se še vedno obračajo v domovino, ker smo še vedno njeni.

100 let je letos minilo od Finžgarjevega rojstva in 50 let od prve uprizoritve njegove drame. Njegova misel pa je še vedno sveža.“

Igralci — naši delavci in delavke iz Berlina — so zelo lepo podali svoje vloge. Občinstvo jim je to priznalo z močnim aplavzom. Od

naših igravcev iz Berlina smo se poslovili z upanjem, da bodo še naprej gojili odrsko umetnost in da se še kdaj vidimo na Württemberskem.

V nedeljo, 5. decembra, smo imeli v Hl. Geist Kirche v Stuttgartu mašo petih narodnosti. Navzoči smo bili Slovenci, Nemci, Italijani, Španci in Portugalci. Tako pri božji besedi kot pri petju so prišli na vrsto vsi jeziki. Pri daritvenem delu maše je pel naš pevski zbor „Domači zvon“ in tudi prošnja nad darovi in predglasje sta bila v slovenskem jeziku. — Po maši so nam bili na razpolago prostori pod cerkvijo, kjer smo se v prijetnem razpoloženju pogovarjali o skupnih problemih. — Zamisel za to slovesnost je dalo Katoliško delavsko gibanje — Katholisches Werkvolk, Stuttgart/Ost.

Miklavž je tudi lani obiskal naše šolarje v Esslingenu. Ob navzočnosti staršev so mu otroci odgovarjali na stavljena vprašanja iz vsebine, ki jo pri pouku obravnavajo. Za lepe odgovore jih je Miklavž nagradil s majhnim spominčkom. Izkazalo se je, da je tako miklavževanje najlepše.

Stavka delavcev na metalnem področju v deželi Baden-Württemberg, ki se je pričela v ponedeljek, 22. novembra, je močno prizadela naše delavce. Ker jih velika večina ni pri sindikatih, niso prejeli za čas stavke nobenega denarja. Na splošno je glede stavke prevladovalo mnenje, da je IG-Metall zahteval

45-krat „Bog živi!“ so v preteklem letu izgovorili mladi slovenski pari na Württemberskem. Toliko naših porok so namreč tam našli leta 1971. Na sliki si nazdravljata Vladimir Štorman iz Celja in Angela Kozmelj iz Maribora.

previsoko zvišanje plač (11%) in da je bila prva ponudba delodajavcev (4,5%) le prenzika. Tako se je nasprotje zaostriilo na škodo delavcev.

Proti koncu leta 1971 se je nabrala še cela vrsta *krstov*. V Stuttgartu smo krstili Melito Kordeš, hčerko Mirka in Anice ter Bojana Ramšaka, sinka Alojzija in Verice. V Esslingenu je oblila krstna voda Jožefa Dremelj, sina Jožefa in Antonije, in Milana Vajrača, sinka Edvarda in Ratke. V Stuttgart-Birkach sta dala krstiti svojo hčerko Viktorijo Anton in Viktorija Bukovšek, v Ludwigsburgu pa je postala članica naše Cerkve po krstu Aleksandra Dabič, hčerka Draga in Marije. — Čestitamo!

Pred *poročni oltar* so šli trije pari: Janez Matko iz Podklanca pri Sodražici z Marijo Šmajgel iz Vrenske gorce pri Bučah; Vladimir Štorman iz Celja z Angelo Kozmelj iz Maribora; Jože Dremelj, rojen v Plitvici pri G. Radgoni z Ivanko Turšič, rojeno v Bezuljaku na Notranjskem. — Iskrene čestitke vsem mladim zakoncem!

Moramo pa poročati tudi o *treh smrtnih primerih*. V Köngenu je odšel v večnost v 75. letu starosti rojak Janez Markovič iz Maribora. V Aalenu je zahrbtni rak zahteval življenje 27-letnega Janeza Klemenca iz Tržiča na Gorenjskem. Prometna nesreča v Hessigheimu pa je zahtevala žrtev 31-letnega Bogdana Balariča iz Trbovelj. — Naj počivajo v miru! Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

Sv. maše so, dokler ne bo vpeiljana kaka nova, vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri v Ulmu, Franziskaner Kirche, ob 17. uri v Ravensburgu v kapeli mestne bolnišnice (Städtisches Krankenhaus); vsako drugo in četrto nedeljo ob 10. uri v Konstanzu v kapeli Marienhausa, ob 17. uri v Friedrichshafnu v kapeli hiše St. Elisabeth, na vogalu Werastraße-Zeppelinstraße.

Po krstu Andreja Salaja v Münchnu: mama, botra in boter.

BAVARSKA MÜNCHEN

V novi cerkvi se je naša *slovenska maša* spremenila v kar veličastno bogoslužno slavje. Redno vsako nedeljo so klopi nemajhne cerkve zasedene. Lepi prostor, petje vseh udeležencev in orgle — vse se zliva v prelepo slovesnost.

Zbrali smo se pri *debatni uri* z naslovom: Ali je res po smrti še kaj? Osvetili smo dva vidika tega vprašanja: naravne razloge za življenje po smrti in opis tega življenja, kolikor nam je znano iz razodetja. Živahen razgovor je potrdil, da je bilo vprašanje, o katerem smo govorili, aktualno.

Soboto za soboto se skupina naših ljudi zbira v župnem uradu k *nemški uri*. Tu se uvajajo tudi v uporabo zvočnega traku, na katerega smo v našem uradu posneli prvi del nemškega tečaja.

Pri *družinski uri* je bilo govora o otroških dodatkih in o postopku za povrnitev davka po novem letu.

Poročila sta se Stjepan Bengez iz Pabinovca in Julijana Kešpert iz Ptuja. Čestitamo!

Krščena sta bila: Andrej Salaj, sin Marjana in Katarine, roj. Sovič, in Klavdija Muršec, hčerka Alojza in Štefanije, roj. Berglez. Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo vse dobro!

NÜRNBERG

Slovenska maša je vsako nedeljo ob 10,30 v cerkvi St. Konrad, Schnieglingerstraße 292. Pol ure prej spovedovanje. — Obvestite se med seboj!

Krščena je bila Klavdija Žnidarič, hčerka Adolfa in Amalije, roj. Boršič. Čestitamo!

RODING

Krščena je bila Tatjana Hrnčič, hčerka Franceta in Marije, roj. Vavpetič. Čestitamo!

nizozemska

VSESLOVENSKA VESELICA V HOLANDIJI

V soboto pred „Martinovo nedeljo“ v novembru so Slovenci v Holandiji imeli svojo vsakoletno veselico, ki ima že precej dolgo zgodovino. Dvorana je bila nabito polna. V teku let je ta večer zelo spremenil zunanjo podobo. Ni več starejših obrazov, na katere smo bili zelo navajeni, a so na njihovo mesto prišli drugi. Včasih so skoraj vsi naši ljudje bili rudarji, sedaj bi pa na prste prešteli tiste, ki še delajo v rudniku. Naši stari so opešali in pomrli, a njihovo pionirsko delo je bilo tako solidno, da sedaj celo Holandci prepevajo naše pesmi, sodelujejo pri folklorni plesni skupini in v odboru društva sv. Barbare.

Prireditelji so lepo poskrbeli za prigrizek. Vinček pa je pomagal, da so se poskočne melodije „Zadovoljnih Kranjcev“ iz Ljubljane zdele še bolj vesele.

Škoda, da ob tej lepi priložnosti naši pevci in plesavci ne pokažejo, česa so zmožni. Res je, zaposleni so drugod, vendar bi se morda splačalo najti kak drug način organizacije tega večera.

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so karkoli pomagali k uspehu prireditve. Upamo, da je kljub vsem nepopolnostim poživila bratske vezi

med vsemi Slovenci v holandskem Limburgu.

Zlata poroka: Naš rojak g. Maks Cotman je v Heerlenu slavil zlato poroko. Rodil se je v Kamniku. Pred dobrimi 40 leti je s svojo ženo prišel v Holandijo in tu tudi ostal. Bil je vedno zvest član naše skupnosti in vesten delavec. K redkemu slavlju toplo čestitamo in želimo, naj Bog naša draga zakonca ohrani med nami do skrajnih mej človeškega življenja!

Naši pokojni: V Lindenheuvelu je v začetku novembra precej na hitro umrl g. Jožef Ložnik, rudar v pokouju, vzoren mož in oče, zvest član slovenske skupnosti. Pred 9 leti je v krogu svoje številne družine praznoval 40. obletnico poroke. Za blagim možem ne žaluje samo njegova družina, temveč vsa naša skupnost. Če je le mogel, se je redno udeleževal vseh naših narodnih in cerkvenih prireditev. Ni bilo vedno lahko skrbeti za tako številno družino, kot je bila njegova, toda pokojnik je bil sicer bolj majhen po postavi, a velik v zvestobi, pridnosti in vztrajnosti. Številna udeležba pri pogrebnih slovesnostih je pokazala, kako takega moža spoštujemo vsi ljudje. Vdovi ge. Mariji, rojeni Tamše, hčerki in sinovom izrekamo iskreno sožalje. Dragega pokojnika bomo ohranili v najlepšem spominu. Naj Bog poplača njegovo zvestobo!

Mesec dni kasneje se je na hitro poslovil od nas g. Alojzij Knez, tudi iz Lindenheuvela. Njegovo življenje je bilo slično življenju pokojnega g. Ložnika. Tudi njega je skrb za številno družino pognala v svet. V mlajših letih se je pridno udeleževal v naših kulturnih in pevskih društvih. Pred 9 leti je tudi on slavil 40. obletnico poroke. Po smrti njegove vzorne žene pred dvema letoma ni bil preveč osamljen, ker so ga obiskovali hčerki, sinovi in vnuki. Umrl je skrbno pripravljen in popolnoma vdan v božjo voljo. Žalujocim izrekamo naše iskreno sožalje!

Ob svežih grobovih g. Ložnika in g. Kneza prosimo Boga, naj našemu narodu še nakloni tako vzor-

Slovenci ob meji

GORIŠKA — Občni zbor prosvetnega društva „Štandrež“ je dokazal delavnost v preteklem letu. Dramski odsek je gostoval po raznih odrih na Goriškem, Tržaškem, Koroškem in v Švici. V domači dvorani mladinskega doma so pripravili sami in z gostovanji kar enajst nastopov. Tudi pevski zbor je nastopil ob več prilikah. Za bodoče imajo več lepih načrtov. Ne zaostajajo športniki v rednih vajah in nastopih. Vsi si resno prizadevajo za skupne nastope ostalih društev v Štandrežu. — Na misijonski prireditvi v Doberdolu so predstavili igr „Priče“, rajanje po indijskih motivih. Bogat srečolov je pripomogel k boljšemu materialnemu uspehu. — Slovensko gledališče iz Trsta se je odzvalo vabilu doberdolskih prosvetnih društev „Hrast“ in „Jezero“ s premiero igre „Trije tički“ v župnijskem domu. — Isto so ponovili tudi v Štandrežu v župnijskem domu. — Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je povabila na Gregorčičevo proslavo v

nih in skrbnih očetov, kot sta bila ta naša draga pokojnika.

G. Jožko in ga. Marija Resnik iz Hoensbroeka v Holandiji voščita rojakom po svetu srečo in božji blagoslov v letu 1972.

Švica

Krščeni so bili: V Winterthuru Gabrijela Torkar, hči Julija in Frančiške, roj. Vërko; Igor Tekavc, sin Otona in Marjete, roj. Žvab, iz Frauenfelda. V Rapperswilu Edvin Breznik, sin Jožefa in Marije, roj. Klopčič. V Zürichu Klavdija Šubic, hči Andreje. Prijavljenih je še 5 krstov. Imena novorojenčkov bodo objavljena v prihodnji „Naši luči“. Star-

Katoliški dom. — Delegacija Slovenske demokratske zveze iz Gornarsu in položila venec v počastitev spomina slovenskim žrtvam. — Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici je na občnem zboru z zadovoljstvom podalo obračun minulega leta. Študijski dnevi v Žabnicah, razstava Grupe U, ciklus predavanj z naslovom „Vprašanja sodobnega človeka in naša stvarnost“ so dokaz, da mladi izobraženci s široko razgledanostjo in odprtostjo prispevajo k osebnosti in vseh soljudi. — „Cecilijanka 1971“ je zbrala na svoji reviji cerkvenih pevskih zborov številno občinstvo. Nastopilo je skupno 14 zborov. Revija je bila štirinajsta po vrsti in je bila posvečena spominu februarja 1971 umrlega glasbenika dr. Franceta Cigana. Iz Koroške so bili navzoči: bivši ravnatelj slovenske gimnazije, predsednik Krščanske kulturne zveze in sedanji dirigent pevskega zbora „Jakob Petelin-Gallus“. Slovenska pesem je zopet ogrela srca in navdušila za ideale, ki jih izpoveduje Zveza slovenske katoliške prosvete na Goriškem. — Slovensko gledališče iz Trsta je gostovalo v Katoliškem domu s komedijo „Skopuh ali Kir Janja“. — V Kat. domu razstavlja slikar Vladimir Klanjšček. — V Dolini združuje mladinski krožek dekleta in fante v župnijskih prostorih, kjer se duhovno izpopolnju-

šem čestitamo, novorojenčkom pa obilo milosti na življenjski poti!

Na 1. nedeljo v decembru smo priredili v Zürichu *miklavževanje* v župnijski dvorani župnije Guthirt. Miklavž je odaril najprej naše otroke in tudi odraslim je prinesel darove. Za vsakega je imel primerno besedo. Tokrat smo videli, koliko je že slovenskih otrok, ki bodo kmalu potrebovali slovenskega verouka. To nedeljo sta tudi prvič nastopila ministrantsko službo dva bratca v lepih ministrantskih oblekah in s tem prvim nastopom navdušila še druge, ki bi se radi pridružili ministrantom.

Ob tej priliki se zahvalim vsem, ki so imeli veliko truda in miklavževanje tako lepo izpeljali. Priporočam se še v bodoče za vaše sodelovanje!

Dobre knjige

Maks Miklavčič

LETO SVETNIKOV

V dveh delih so kritično prikazani svetniki, katerih godovi se zvrstijo v prvi polovici leta. Knjiga je odličen prikaz življenjske sile Cerkve, saj so svetniki konkretna upodobitev Kristusovega nauka. Za utrditev vere in ljubezni do Boga in sočloveka je knjiga nenadomestljiva. V vsaki družinski knjižnici naj bi se nahajala.

Jakob Kolarič

SKOF ROŽMAN

Izšla sta že dva dela življenjepisa ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana. Prvi del opisuje njegovo življenje od rojstva do prevzema

ljubljske škofije (1930), drugi pa od tedaj pa do začetka 2. svetovne vojne na ozemlju Jugoslavije (pomladi 1941); tu in tam poseže pisatelj tudi v čas vojne in po njej.

V obeh delih je zbrane veliko snovi, iz katere si bo mogoče ustvariti podobo o tem izredno dobrem človeku, ki pa ga je nasprotna stran umazala kot komaj koga drugega iz polpreteklega časa na Slovenskem.

Ljubo Sirc

NESMISEL IN SMISEL

Sedanji univerzitetni profesor v Glasgowu na Škotskem popisuje, kako je njega, bivšega partizana, kmalu po koncu vojne aretirala OZNA in ga vlačila po svojih zaporih, češ da je špijoniral za zahodne zaveznike. V knjigi je v napeti zgodbi orisana vsa lažnost stalinistično-komunistične justice in v njej se srečujemo z znanimi imeni, tako na strani zasliševavcev kot

na strani žrtev. Knjiga je edinstveni dokument polpretekle zgodovine na Slovenskem in bo nekoč lahko služil kot dragoceno gradivo.

Narte Velikonja

ZANKE

Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je izdala zbirko Velikonjevih novel pod naslovom „Zanke“. Zanka se imenuje zadnja Velikonjeva novela in ta je značilna po zapletenih vprašanjih v duši, kar je nekako skupno vsem osrednjim novelam te knjige.

Novela Zanka je bila posvečena bivšemu banu dr. Natlačenu, ki ga je v duhovnika preoblečen VOSovec oktobra 1942 ustrelil na njegovem stanovanju v Ljubljani. Atentat je osnovni motiv te novele, napisane v dobi atentatov v Ljubljani, kjer jih je bilo leta 1942 49.

Vse omenjene knjige je mogoče naročiti oziroma kupiti v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

jejo in najdejo tudi primerno razvedrilo. Na „martinovanju 71“ se je v mladinskem domu zbralo lepo število gostov.

TRŽAŠKA — V Marijinem domu v Rojanu je bil nastop gojencev zupnijskih glasbenih šol in ansambla „Miramar“. Nastopajoči so želi zasluženi aplavz. — V Marijinem domu v ul. Risorta so skavti uprizorili moderno igro „Vsak človek je moj brat“. — „Dom Jakoba Ukmarja“ v Škednju je povabil na spominsko svečanost za pokojnim prelatom. — Zveza cerkvenih pevskih zborov je tudi letos organizirala že tradicionalno „Revijo pevskih zborov“. — Pisatelj Rebula je imel v dvorani Marijinega doma v ul. Risorta predavanje „Pogovor z nevidnim“. — V galeriji Tergeste je razstavljal slovenski Tržačan Livio Možina. V svojem slikarstvu zastopa izrazito modernistično smer. — Slovensko gledališče je letos uprizorilo gledališka dela: „Bobni v noči“, „Skopuh ali Kir Janja“, „Trije tički“ in pravljico v treh dejanjih „Trnuljičica“.

KOROŠKA — V dvorani Marijanišča so „Veseli študentje“ povabili na uprizoritev burke „Trije ptički“. Po igri je bila misijonska tombola, spremljana z narodnimi vižami. — V dijaškem domu Slovenskega šolskega društva je bil literarni večer. — Na prvo adventno nedeljo je bil po radiu prenos nedeljske maše v slovenščini. Sodelovali so cerkveni pevski zbori iz Roža. — Učenke gosposdinske šole v Št. Rupertu so povabile na prireditev z deklamacijami, petjem in igro „Našla je srečo“. — Slovenske narodne in umetne pesmi so bile na programu koncerta SPD Radiše. — V Pliberku so proslavili 40-letnico pevskega zbora „Edinost“. — Miklavžev prihod so proslavili na Radišah z odrskim prizorom „Biserna kanglica“, deklamacijami in petjem. Tudi v Globasnici je Katoliško prosvetno društvo razveselilo mladež z igrico „Pot sv. Miklavža“. — Na praznik Brezmadežne je dramsko gledališče iz Celja odlično igralo pred polno dvorano v celovškem Mestnem gledališču Eliotovo dramo „Umor v katedrali“.

Slovinci po svetu

ARGENTINA — V mali dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu je imel skioptično predavanje Peter Skvarča o odpravah na kontinentalni led v letih 1970 in 1971. — Slovenska radijska oddaja je bila 30. okt. posvečena slovenskemu narodnemu prazniku 29. oktobra in dnevu slovenske zastave. — V Slomškovem domu je bilo srečanje s slovenskimi pisatelji in pesniki v Argentini. Tako so obenem s slavnostno večerjo proslavili tudi desetletni jubilej Slomškovega doma. — Ravnateljstvo za kulturo občine v Moronu je znova povabilo zbor „Slovenske mladenke“ na koncert v Ituzaingo. Dirigentka ga. Anka Gaserjeva je dobila lepo spo-

Mali nedeli v Prlekiji

Čula sen zvoniti, da pre Male Nedle neje več! — Kak to? Da so tan zdaj Bučkovci, ki so bli že tan prle vküp z Maloj Nedloj. — Bučkovci brez Male Nedle?

Kaj k temu rečejo naši dragi Malonedlčani, raztepeni po sveti, in kaj šele ti stari, ki so še ostali tan, in tudi tisti, ki že spijo na brutof?

Tudi ves moj rod tan spi in mene je sram, da se je kaj takšnega moglo zgoditi brez njih dovoljenja.

Pri Mali Nedli so živeli in še žive sami pošteni ljudje, ki nikak ne zaslužijo, da bi bli kar tak zbrisani od nekoga, ki sam ne ve, kaj dela.

Je pač zguba pamet, kdo je to nareda in to je žalostna stvar. Tudi Sv. Križ mu je bija na poti? Zake venda? Siromak je pač zguba pa-

met in kda bo jo spet našel, bode jokal.

Zdaj sen že na konci svojega življenja in spomini na drago Malo Nedlo so se zopet oživeli.

Mala Nedla je kraj, kje je sunce bole toplo kak drugod, kje mesec sveti bole svetlo in zvezdice se bli-skajo kot diamanti.

Vsi ljudje pri Mali Nedli so bli „ena družina“, vsi tak veseli in srečni. Vsi smo peli, mali in veliki, še najlepše pa na paši, po zelenih, včasih pa tudi sühih travnikih. Saj tak čisti je bil zrak in čiste tudi naše duše.

Hodili smo redno k maši in k spovedi. Spoštovali smo naše duhovnike in učitelje, ki so nas obdarili z vero, tako globoko, da je nič na sveti ni moglo podreti.

Tudi učitelji so bli tak modri in dali nam na pot življenja veliko več kot nekatere višje šole.

Nadučitelj g. Cvahte in gospa Cvahte, g. Prelog in drugi — to so bli učitelji, ki so nas deco meli radi kot svoje otroke. Vsa čast njim na večno! Pa tudi naša fajmeštra č. g. Šoštaršič in Peter

Zdravec ostaneta v večni časti. (Pa ti so tan živeli pred 70 leti.)

Pa če bi še moj atek bija živi, niše na sveti bi ne moga Male Nedle zbrisati!

Prosim Boga, da bi blagoslovil in čuval vse prebivavce ne samo pri Mali Nedli, v Bučkovcih, Bodislavcih, Drakovcih, Moravskem vrhu in Moravcih, ampak tudi celo Prlekijo in vse drage, pridne, poštene Slovence po celem sveti.

Pavčina Kosi-Effenberger

REŠITEV UGANK iz prejšnje številke:

TINČEK IN TONČEK. — Sta dva od trojčkov.

TRIJE KOVBOJI IN TRIJE INDIJANCI. — Čoln je moral enajstkrat čez reko: šestkrat tja in petkrat nazaj: 1. tja belec in Indijanec, 2. nazaj belec; 3. tja dva Indijanca; 4. nazaj Indijanec; 5. tja dva belca; 6. nazaj belec in Indijanec; 7. tja dva belca; 8. nazaj Indijanec; 9. tja dva Indijanca; 10. nazaj belec; 11. tja belec in Indijanec.

minsko plaketo. — V Mendozi so s priložnostno prireditvijo proslavili materinski dan. — Tudi v San Martinu in ostalih slovenskih domovih so otroci z nastopi pokazali hvaležnost svojim mamicam. — Otroci slovenskih šolskih tečajev so imeli skupni izlet v okolico velemesta. Posebni avtobusi so jih pripeljali z raznih krajev. Nekaj sto živahnih šolarjev je v skupinskih igrah, petju in veselju preživelo lep sončni pomladanski dan. — S celodnevним slavljem so proslavili v Berazategui obletnico blagoslovitve Slovenskega doma. — V Bariločah, najbolj znanem argentinskem andskem letovišču, se je zbrala slovenska skupnost v „Planinskem stanu“ in proslavila narodni praznik 29. oktobra. Tudi slovenske smučarske tekme na catedralskih smučiščih, letos že osemnajste, so dokazale podjetnost naše mladine. Seveda niso izostali stari „asi“. — V vseh lokalnih slovenskih domovih (devet) v okolici velikega Buenos Airesa so imeli zaključne šolske prireditve in prihod Miklavža. — Pri birmi se je zbralo 137 deklic in fan-

tov. Čast in priznanje vodstvu, staršem in mladini, ki jim niso mar velike razdalje, da v skupnosti izpričajo svojo versko in narodno zavešt. — Dr. Tine Debeljak je imel predavanje: „Slovinci in Ševčenko“ v avli katoliške univerze. — V Slovenski hiši je bil slovesen zaključek srednješolskega tečaja. Djaki so izdali almanah „Samostojna svobodna Slovenija“. Globoko spobuden govor „Narodna veroizpoved“ je imel M. Magister. — Veliko skupno božičnico so imeli v Slovenskem domu v San Martinu.

KANADA — Na Slovenskem letovišču so z vinsko trgatvijo zaključili prireditve. V župnijsko šolo Marije Pomagaj v Torontu se je vpisalo 149 otrok, ki so razdeljeni v pet razredov. Na misijonsko nedeljo je bila tradicionalna tombola v pomoči slovenskim misijonarjem. Mladinski pevski zbori so priredili koncert v cerkveni dvorani v Hamiltonu. — V župniji Brezmadežne v Novem Torontu obiskuje slovensko šolo 167 otrok. Skavti imajo redne sestanke. Na banketu Kato-

liške ženske lige je bila razstava ročnih del udeleženk tečaja za pletenje in kvačkanje.

AVSTRALIJA — Pevski zbor v Merylandu je proslavil god sv. Rafaela z romanjem in piknikom v Sydneyu. Slovensko društvo je dalo na razpologo svojo zemljo v Horsley Parku, kjer je več sto rojakov prisostvovalo maši p. Valerijana, ki se je pred 26 leti poslovil od domovine in se posvetil rojakom najprej v Ameriki in Kanadi in sedaj v Avstraliji. Popoldanski piknik je v veselem razpoloženju pokazal tudi darežljivost rojakov za prenovitev cerkve. — V Canberri so imeli Slovenci svoj društveni občni zbor pod lastno streho v slovenskem domu „Triglav“.

ZDA — Igralski krožek „Naša zvezda“ je uprizoril igro „Matura“ v Slovenskem društvenem domu. — Glasbena matica, pevski zbor Jadran, Planina, Dawn Choral klub SZZ, Slovan so imeli samostojne jesenske koncerte v slovenskih domovih.

„Ta mladina!“

NE VERJEMITE TISTIM, KI PRAVIJO: MLADINA JE ZATO TU, DA UŽIVA. MLADINA NI ZA UŽIVANJE, AMPAK ZA JUNAŠTVO.

Paul Claudel

Vsi pojavi upora mladega rodu so lahko rdeča luč, ki grobo dokazuje, da je v današnji zmehanizirani družbi nekaj narobe. To je sodba zgodovinarja Arnolda Toynbeeja.

A čeprav so skrajnostna gibanja ne le slučajen pojav, ampak imajo globoko psihološko podlago, vendarle ni upanja, da bi bili ustvarjanci novih boljših časov „beatniks“, „hippies“, „freebies“, „yippies“, „diggers“ in nasilne skupine, kot so „črni“ in „beli panterji“, čeprav so morda diggers in yippies malo bolj konstruktivni kot ostali. V vseh teh gibanjih je očiten upor in zanikanje in razdiralnost, premalo pa zrelosti in ustvarjalnega dela in žrtvovanja za bližnjega. Preveč je razkazovanja in igranja, zato tonejo v omami mamil in spolnosti, kot je to najbolj grobo v freebies in podobnih ločinah, ki se počasi razhajajo iz matične sredine hippijev.

Značilno je tudi, da so vsa imena angleška. Ni misliti, da so to predstavniki vse mladine, zlasti pa ne najboljše mladine. „Po njih sadovih jih boste spoznali,“ bi rekel Kristus.

Ob vsem tem ostane: mladina nosi v sebi idealizem, a ta v poplavi površne materialistične miselnosti lahko utone. Mladina sama mora med seboj napraviti revolucijo duha in življenja. Upornikom mora slediti nov upor, sveti upor resnih, dela sposobnih fantov in deklet, ki ne bodo „uganjali teatra“, ampak se z resnim delom pripravili na naloge, ki jih bo prav njim naložila bodočnost.

Od te mlajše generacije svet lahko pričakuje, da bo dokazala, kako resnično se v njej skrivajo neznanске energije in celo heroizem.

Boš med njimi tudi ti?

Zlaganost

KAR JE PREPROSTO, JE NARAVNO, KAR JE NARAVNO, JE ZDRUŽENO Z BOŽJIM. IŠČITE V TEM, DA VNAŠATE POVŠOD ISKRENOST IN POŠTENJE IN DA SE IZOGIBATE VSAKI LAŽI IN PRETVARJANJU.

Janez XXIII.

Za otroka je včasih pravi pretres, če ugotovi, da sta oče ali mati lagala. Ni čuda, da te odbije sleherna zlaganost preteklega rodu, pa naj bo politična, socialna ali cerkvena. Vsaka ponarejenost se upira, če ima še tako lepe namene.

Morda je na dnu mladinskega odpora, posebno skrajnih oblik, prav

to, da ne prenesejo narejenosti, nepristnosti in zlaganosti preteklega rodu. Seveda je hitro mogoče zaiti v pretiravanje in obsojati vsevprek. A ne da se oporekati iskrenemu čutu za resnico in iskrenosti. Toda, ali ni nevarnost, da bo zlaganost tudi v vas? Ali je za iskanje resnice res potrebno vse porušiti? Ali je resnost in priprava na življenje in gradnjo novega sveta hlastanje za uživanjem? Če naj se vse delo revolucionarnih mladinskih gibanj od hippijev do huliganov skrči na podiranje starega in trenutno uživanje, ali more svet z zaupanjem gledati v bodočnost take mladine? Ali ni to končno le laž? Za navlako čudaške noše in še bolj čudaškega življenja je morda le en imenovavec: uživanje, uživanje brez moralnih zavor in brez ozira na okolje. Kam to vodi, so najlepše dokazali „freebies“, ki so se ločili od hippijev prav zato, da bi podrli še zadnje pregrade moralnega zadržki. Utonili so v mamilih in spolnosti.

Torej je tudi tu signal: rdeča luč ne le staremu rodu, ampak predvsem vam mladim. Bodite odkriti in resnicoljubni ne le do starega rodu, bodite resnicoljubni predvsem do sebe. Le to je pot do boljšega sveta.

Mogoče bi bilo tudi zate zdravo pravilo: Ne bom sprejemal ničesar zaradi mode, ne bom iskal novega zaradi tega, da bo pač novo. Kajti treba je ločiti iskanje resnice od iskanja posebnosti.

Najti sebe - zares

NAJBOLJ ČUDOVITO, NAJBOLJ PUSTOLOVSKO IN NAJBOLJ VZNE-MIRJUJOČE, KAR MLADINA SPLOH MORE ODKRITI, JE: SEBE SAMEGA.

Manfred Hausmann

Najti samega sebe. To zveni morda preveč narejeno. A je vendarle res. Pod masko živiš, dokler ne veš, kdo si. In če si ob tem odkritju zadovoljen sam s seboj, potem ne moreš nič postati.

Odkritje sebe in nenehno zorenje v človeka, popolnega človeka, to je resnično mladeniško.

Zato je treba iti vase. Preveč šuma, preveč teatra, preveč nemira — to niso okoliščine, da bi človek mogel vase in odkriti sebe. Zato toliko zaletavanj. Zato je včasih resnična beseda velikega Goetheja: Mladost je pijanost brez vina. Ni samonadzorstva. „Naj srce se navriska in najočel!“

Življenje pa terja človeka. Ne čemernegega. Veselega, dobrega, a človeka. Ljudje, ki iščejo in v iskanju trpijo, žele srečati človeka, ne klovna.

Zato je treba vzeti tudi svojo mladost zares. In zares je treba kovati iz nje svojo bodočnost.

Komur nič ni sveto in nič zares in ima za vsako stvar kakor čarodej pripravljen papirnat zasmeh, temu

ta beseda in vse, kar jih je zapisanih, ne more biti zares. Pač zato, ker sebe še nikdar ni našel zares.

Morda je to prva stopnja iz mladostnih kriz: da najdeš sebe, samega sebe zares! In potegneš vse maske s svojega obraza — zares. In stojiš pred svojo vestjo in Bogom — zares.

Zlata mladina

PRI KRAJU SO DNEVI, KO SO VODILI LJUDI Z OBLJUBAMI. ZAČEL SE JE ČAS, KO JIH BODO VODILI S KLICEM K JUNAŠTVU, ODPOVEDI. MLADINA HREPENI PO PRILOŽNOSTI, DA BI SEBIČNE KORISTI ŽRTOVALA ZA STVAR, KI JE VREDNA.

Fulton Sheen

Lepe so te besede, a dostikrat ne drže. Ni junaštva, ampak občutek zlaganosti, grenkobe prezgodnje ostarelosti in izživetosti.

„Zlata mladina“, ki hoče čisto nekaj novega, česar še nihče ni doživel, ki ne veruje ne tistim, ki obljublajo raj v nebesih, ne tistim, ki ga obljublajo na zemlji: ki čuti, da so jo vsi nalagali in opeharili za najlepše, po čemer hrepeni, dasi ne ve, kaj je tisto najlepše; ki beži pred delom in družbo v sanje mail in omame spolnega življenja in je pri petindvajsetih letih stara,

ta mladina se počasi znajde v „klubu samomorivcev“.

Ali je za ta rod še rešitev?

Da, je. A ne v redu starejših, ampak v lastnih vrstah so nje apostoli. Ne tisti, ki drve za modo te „zlate mladine“, ampak oni, ki odkrivajo v sebi pravo vsebino, ne zagrenjenost in praznoto.

Njim niso potrebni dolgi lasje, ne popevke dvomljive vrednosti, ne hrušč raztrgane glasbe, ne zrenje v prazno in zdolgočaseno čakanje na konec dneva.

Delo, napor, odpoved, ideali, volja do življenja, odprtost za vse vrednote sveta in odprtost za največjo naravno vrednoto — človeško srce, to jih oblikuje v „zlato mladino“ v pravem pomenu besede. Znajo živeti v „slogu“ dvajsetega stoletja, a s prečiščeno vero v Boga in Kristusa.

Njihova mladost je lepa in sveža, ostala bo svetel spomin, zato ne bodo samo sebi, ampak tudi ostalim zmožni pokazati Kristusov pristin obraz; ne zmaličenega, kakršnega edinega pozna izgubljena „zlata mladina“, ki ga še ni srečala in še ne vzljubila. Ko pa ga srečajo tudi prezgodaj ostareli v teh mladih apostolih, ga bodo sprejeli in vzljubili tudi oni. Zato je Sheenov optimizem na mestu.

In kje je naša slovenska „zlata mladina“? In kje si ti?

Iz knjige Franc Sodja, LEPO JE BITI MLAD, Buenos Aires 1971.

kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! — Op. ured.

NOVI LIST

Priloga listu "Slovenski
časopis" št. 10. iz
KAROLINKA
Izdanje 10. decembra 1971
1971. — 10. dec. 1971. — 10. izd.
1971. — 10. dec. 1971. — 10. izd.
1971. — 10. dec. 1971. — 10. izd.
1971. — 10. dec. 1971. — 10. izd.

GOSPODARSKI POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI

Gospodarski položaj v Jugoslaviji je vsak dan težji in inflacionistični pojavi so se tako pomnožili, da vlada ni videla drugega izhoda, kot da je ob koncu preteklega tedna blokirala vse cene. Ostale bodo blokirane nekaj mesecev.

Ta ukrep je bilo pričakovati, vendar pa je le marsikoga presenetil, ker ni v skladu s prvotnim namenom gospodarske reforme po svobodnem, „tržnem“ oblikovanju cen. Iz zelo zapletenih razlogov, ki so med drugim v zvezi z zunanjetrgovskim sistemom, zlasti z uvozom, in s kopičenjem kapitala na manj produktivnih področjih (na splošno sta nakopičeni dve tretjini kapitala na manj razvitem področju, ki daje le eno tretjino vse produkcije...) ni mogoče zaustaviti inflacije in tako je bilo blokiranje edini, seveda začasni, izhod.

Nekaj polemik povzroča novi jugoslovanski zvezni proračun, ki bo baje za 6% večji kot letošnji, medtem ko bo proračun za vojsko večji za 26%, kot je bilo predlagano. V Sloveniji so nastopili proti pretiranemu večanju zveznega proračuna in, če ni še večji, je predvsem zasluga Slovenije, ki hoče doseči ozdravljenje gospodarstva.

Na Hrvaškem je stopilo 30.000 študentov zagrebške univerze v stavko, s katero hočejo doseči spremembo zunanjetrgovskega sistema prodaje oziroma monopoliziranja deviz po Jugobanki.

Hrvaška zasluži s turizmom in s pošiljkami svojega pol milijona izseljencev v Nemčiji in drugod večino jugoslovanskih deviz, kakšnih 400 milijonov dolarjev ali še več. Pritožuje se pa, da mora vse devize oddati centralnim bankam v Beogradu, zlasti Jugobanki, po uradni ceni 1200 din za dolar, čeprav je dejanska cena dolarja približno še enkrat tako visoka. Tako izgublja velikanske vsote, s katerimi bi lahko postavljala na noge svoje gospodarstvo in preprečila strašno izseljevanje, ki biološko slabi hrvatski narod. Hrvati dajejo zdaj največ izseljencev — „tujih delavcev“ — v Evropi.

Ker dosedanjí naporí za spremembo sistema niso nič zalegli, se je zganila hrvaška mladina. Nekateri ji očitajo vročekrvnost in nepremišljenost, celo šovinizem itd., a dejansko ji je treba priznati, da kaže velik smisel za konkretne probleme svojega naroda.

Povsod v Jugoslaviji, zlasti pa na Hrvaškem, so v teku živahne diskusije o spremembi republiške ustave in o definiciji republike kot države. Na Hrvaškem je opaziti dve liniji: bolj radikalno, študentovsko, za katero stoji tudi Matica Hrvatska, in bolj zmerno, ki jo zastopajo med drugim sindikati. Ti sklicujejo zborovanja, na katerih obsojajo študentovsko stavko.

Vodstvo v hrvaški partiji si ni edino, kaj storiti v zvezi s študentovsko stavko in njenimi zahtevami. Kot kaže, zaupajo študentje voditeljema Savki Dapčević-Kučar in Miku Tripalu, ne pa dolgotrajnemu partijskemu voditelju Bakariću, katerega je to, kot se je zvedelo, hudo prizadelo.

Novi list, Trst—Gorica, 2. dec. 1971, str. 6.

novice od doma

NOVE PODRAŽITVE

V gibanju cen, življenjskih stroškov in standarda je prišlo do momenten, ki bi mogle pomeniti znamenje za splošen preplah. To dokazujejo z mnogimi podatki iz uradne statistike. Medtem ko smo mogli avgusta in septembra še govoriti o določenem zmanjševanju dviganja cen, se je moral oktobra razbliniti ves optimizem. Napovedujejo še nove podražitve. Življenjski stroški decembra 1971 so bili za 20 odstotkov višji kot v istem mesecu leta 1970.

POVEČAN DOTOK DEVIZ OD TURIZMA

Do konca septembra 1971 je bilo v Jugoslaviji po podatkih zveznega zavoda za statistiko čez 50 milijonov turističnih prenočitev ali za 13% več kot v enakem obdobju 1970. Od tega je prišlo na domače turiste 25,8 milijona nočitev (12% več), na tuje pa 24,4 milijona (15% več). Devizni dotok od turizma je dosegel 250,7 milijona dolarjev ali 26% več kot v prvih treh četrtletjih 1970.

NEPISMENOST V JUGOSLAVIJI

Ob lanskem popisu je imela Jugoslavija 2.550.000 nepismenih ali 15,2 odstotka državljanov. Za sedaj še ni znano, kje je največ nepismenih in koliko so stari. Nedvomno je v tem velikem številu precej zaposlenih ali celo mladine.

ŽALITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Ljubljansko okrožno sodišče je odločilo, da se prepove razširjanje 3. številke študentskega lista „Tribuna“. Na javni obravnavi pred senatom sodišča, ki ga je vodil dr. Živko Zobec, je sodišče razpravljalo

Razpravljati o vlogi slovenstva ni lahko. To velja tako za poslanstvo matične Slovenije kot tudi za vlogo zamejske oziroma emigrantske Slovenije.

Pred vsem je pred nami en sam slovenski narod, nedeljiv in kulturno enoten, izhajajoč iz istih tradicij in prepojen z istimi življenjskimi sokovi, od Štajerske do Primorske, od Koroške do Dolenjske, od Porabja do Istre, pa zopet danes tako, marsikdaj usodno razvejan po vseh kontinentih in blizu vsem oceanom.

Kljub temu je moč ugotoviti, da ohranja vsak del podobne slovenske skupnosti neko trajno idealno vez, ki ohranja slovensko občestvo v bistvu neokrnjeno in trdoživo, kjerkoli se ta nahaja. Dokaz temu je še posebej odporna sila Slovencev povsod tam, kjer so odrezani od središča svojega narodnega telesa, v zamejstvu in izseljenstvu.

Prav zamejstvo in emigracija predstavljata danes res svobodno slovensko stvarnost, čeprav v neštevilnih težavah in vsakdanji borbi za obstoj. Vendar je prav svoboda tisti faktor, ki ju danes loči od matične domovine, ki kljub dejanskemu razvoju še ni dosegla one stopnje liberalizacije oziroma demokratizacije, po kateri bi lahko imeli uradno SR Slovenijo za svobodno družbeno tvorbo v jugoslovanski federaciji.

Nedvomno je zlasti problem odnosa z matično domovino in možnost sodelovanja vsaj za sedanje razmere v zamejstvu vedno bolj aktualen.

Vsaka narodna manjšina skuša v matični državi oziroma narodu iskati najnaravnejšega zaveznika, saj pričakuje, da bo le onarodnjak znal najbolje razumeti sorojaka v stiski in da mu bo zato le on lahko nudil najbolj stvarno in morda tudi otipljivo pomoč.

Kar se vsega tega tiče, bi lahko takoj pripomnili, da prav tega slovenske manjšine v Avstriji in Italiji niso po drugi svetovni vojni uživale. Tu smo lahko beležili le skrajno pristransko podpiranje levičarskega dela teh manjšin, poleg tega pa smo bili še priče škodljivemu vključevanju istih v večinske levičarske stranke, in to po režimskih navodilih iz matične domovine. Razočaranje za vse svobodoljubne, demokratične in zavedne Slovence ni moglo biti večje! Postavljeni smo bili izključno pred lastno življenjsko odpornost in voljo do ohranitve za vsako ceno.

Čas je tudi temu nekoliko odpomogel. Zadnje čase se s strani uradne Slovenije kažejo znaki nekega objektivnejšega (= bolj nepristranskega) gledanja na slovensko manjšino v celoti, čeprav nikakor še niso izginili prej omenjeni preferencialni vidiki (= taki, ki dajejo prednost nekemu pred drugim). Le toliko je morda položaj pravilnejši, da danes gre že za neko pluralistično priznanje (= priznanje več struj). Pot pa je še dolga in vsak up na kako resnično novo gledanje je še preuranjen.

Kako naj, recimo, mirno vzamemo na znanje dejstvo, da slovenski zamejski tisk, ki ni uglašen na režimske tone, ne sme še danes v Slovenijo, dočim lahko nemoteno kroži po ljubljanskih in drugih slovenskih kioskih najbolj protislovenski italijanski dnevnik iz Trsta?!... Dokler se tu kaj radikalno ne spremeni, ni pričakovati dejanskega zaupanja v sicer navidezno občasno odprtost uradne Slovenije.

Postavljeni smo pred nešteto nalog. Treba je, da se manjšinska skupnost zna pravilno obdržati v ravnini držji, obenem pa vsrkati vase vse pozitivne plodne sile, ki jih prinašajo evropska razvodja, ob katerih leži. V tem smislu predstavljata zlasti slovenski manjšini v Avstriji in Italiji prave žive vrelce, ki lahko priiljejo svežih, novih tokov marsikdaj stagnirani (= zastali) vodi v središču. Paziti je treba le, da tem vrelcem ne postavijo previsokih nasipov.

Po drugi strani manjšina more in mora prisluhniti stvarnemu življenju v matični domovini in se nikakor ne sme odrezati od njenega telesa.

Vprašanje je le, kako naj se to medsebojno pretakanje vrši. Vsemu

o članku Pavla Kristana, objavljenem v tej številki „Tribune“ pod naslovom: „Cenjeni predsednik SFRJ Josip Broz Tito“. To številko „Tribune“ je sodišče prepovedalo na podlagi zakona o tisku, v katerem je izrecno rečeno, da so prepovedane žalitve predsednika republike.

VLAK SE BO PODRAŽIL

Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic je sklenila, da se bodo železniške karte na mednarodnih proгах po novem letu podražile za 20 odstotkov.

*

BLED — Na Bledu je bila 12. novembra V. mednarodna konferenca o plazovih. To je bilo pomembno srečanje gorskih reševalcev iz desetih držav. Na programu so imeli 11 referatov. Posebno pozornost sta vzbudila: „Potek reševalne dejavnosti v sezoni 1969/70“ in „Problem reševanja pri nesrečah pod plazovi“.

BLED — Do spomladi bodo predvidoma ukinili žagi v Podnartu in na Belci. Les, ki so ga doslej spravljali na te žage, bodo vozili na Rečico. Delavce bodo prekvalificirali za druga dela. Delavci z Belce bodo šli na Dovje v mizarsko delavnico za stavbno pohištvo.

ČRNI VRH nad IDRİJO — Ta prikopni kraj se odlikuje s krasno okolico, po dobrem podnebjju, ugodnih smuških terenih, skoraj vzorno urejenih gostinskih objektih. Z vipavske in logaške strani je povezan z dobro asfaltirano cesto. Koprsko podjetje „Slavnik“ namerava tu zgraditi hotel, katerega prostore bodo prodali kandidatom kot vikend. Že obstoječi hotel „Bor“ se odlikuje po izredni urejenosti.

ČRNOMELJ — Tri komisije so več kot mesec dni popisovale na terenu škodo po manevrih. Ocenjevalci, med katerimi so bili tudi predstavniki vojske in zastopniki domačih občin, so ugotovili, da je bilo na metliškem in črnemeljskem območju za 1.100.000 dinarjev škode.

DRAVOGRAD — Petnajst let je dokaj kratka, vendar zelo uspešna doba za poslovanje in rast podjetja „Avtoprevoz“ iz Dravograda. Vozila

temu daje že odgovor vsakdanja praksa, ki gre mimo birokratskih nakan in diplomatskih rešitev. Kultura, gospodarski interesi, izmenjave, turizem — to je le nekaj glavnih oblik premostitve ovir.

Edini resnični postulat (= zahteva) pa je v svobodi, ki zadeva tako posameznika kot družbo. Slovenski narod, kjerkoli je raztresen, zahteva to osnovno spoštovanje človekovega dostojanstva. Zato tudi manjšina pri sicer svoji zaželeni navezavi stalnih stikov z matično domovino ne more mimo te osnovne postavke, ki je v vseh časih in krajih predstavljala vrhunsko pridobitev človeštva.

Slovinci v zamejstvu smo zato vedno pripravljeni sodelovati z matično domovino, toda le v duhu obojestranske svobode in demokratične izmenjave misli in izkušenj, poštenosti ter iskrenega zaupanja, brez kakršnekoli impozicije (= ukazov) v imenu tujih ideologij.

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 25. nov. 1971, str. 4.

Katoliški GLAS

GROŽNJA S SODIŠČEM

Kot je naši javnosti že znano, so desničarski in birokratski krogi napeli vse sile, da ne bi Slovenci na Tržaškem zahtevali in izpolnili slovenskih popisnih pri ljudskem štetju, ki se je pravkar zaključilo. V okoliških občinah (Dolina, Milje, Repentabor, Zgonik, Devin-Nabrežina) je popisovanje potekalo v redu in so zadevni popisovalni uradi sprejemali za veljavne tako slovenske kot italijanske obrazce. Nekaj težav je bilo v tržaški občini, ki so se pa pozitivno uredile ob koncu popisovanja.

To pa ni šlo v račun omenjenim skrajno desničarskim silam, ki imajo svoje pristaše na vodilnih položajih v javni upravi in drugod.

Ker so župani vseh šestih občin na Tržaškem sprejeli za veljavne tudi slovenske popisnice, so od tajnika trgovinske zbornice dr. Steinbacha ter od pokrajinskega popisovalnega urada prejeli pismo, v katerem jih pozivajo, da ne smejo priznati veljavnosti slovenskih popisnic. Od njih zato zahtevajo, da poskrbijo, da se veljavno izpolnijo le italijanski obrazci. Če tega ne storijo, „bodo same občinske oblasti in občinski tajniki odgovorni pred zakonom, ker niso storili uradne dolžnosti“. Z drugimi besedami: grozijo jim, da jih bodo prijavili sodišču zaradi „neopravljanja uradnih dolžnosti“. In še več: od njih tudi zahtevajo, da prijavijo sodnim oblastem svoje občane, ki nočejo podpisati italijanskih popisnic.

Prizadeti župani, vključno tržaški in miljski, vztrajajo pri svojem stališču, ki je pravično in zakonito, ker nam ustava in Posebni statut zagotavljata uporabo slovenskega jezika in vseh oblikah odnosov z javnimi oblastmi.

Marsikdo se z začudenjem sprašuje, kako je bilo sploh mogoče takšno nezaslišano postopanje do Slovencev in občinskih oblasti, ki so pokazale čut za spoštovanje njihovih zakonitih pravic?

To je mogoče iz enostavnega razloga, ker imajo že omenjeni narodno nestrpni in desničarski krogi svoje ljudi na važnih mestih v javni upravi od Rima do raznih tržaških palač. Ti krogi si torej lahko privoščijo izvajanje vseh mogočih oblik pritiska ob uradnem molku odgovornih oblasti.

Ni sedaj prvič, da so Slovenci žrtev grobega pritiska teh krogov in tudi ni zgolj slučajen spodrsrljaj. Dovolj je, da se spomnimo, kakšen hrup so te sile zagnale pred leti proti slovenskemu odborniku Hreščaku. Še bliže nam je v spominu po letu 1965 raznovrstno preganjanje, tudi kazensko, tistih slovenskih rojakov, ki so v okviru svojih pristojnosti odločno nastopili proti razlaščenju in s tem podprli pravično stvar manjšine. Kajti razlaščenje uničuje temelje naše narodne skupnosti in je zato vedno bilo in je še važno narodno politično vprašanje.

Kot posledica te obsežne gonje je nastopila zaostritev pritiska v škodo naših pravic in obrambe slovenskega ozemlja, ki se vidno odraža v tako imenovanih začasnih zasedbah in drugih postopkih, celo brez vsake od-

tega kolektiva vozijo po vseh cestah Jugoslavije. Tudi v inozemstvu so napravili že prve korake. Predvidevajo, da bi v novem letu dobili deset tovornih avtomobilov s prikolicami tipa mercedes, z nosilnostjo blizu 22 ton.

DOBROVNIK — V tej veliki ravninski vasi so si domačini s prostovoljnim delom in s samopri-spevki zgradili vodovod, ki je veljal okrog 400.000 dinarjev. S tem je dobilo vodovod 150 gospodinj-
stev.

GORIČKO — Pobudniki zamisli o obnovi grajskega poslopja pri Gradu na Goričkem žal nimajo srečne roke. Pripravili so sicer že več načrtov za rešitev gradu pred razpadanjem. Zamuda je očitna. Do druge vojne je bil grad dobro oskrbovan. Takoj po vojni bi ga lahko s minimalnimi stroški zavarovali in ohranili.

GORNJA RADGONA — Do leta 1976 nameravajo zgraditi otroški vrtec. V njem bi našlo prostora 100 predšolskih otrok in 20 dojenčkov. Zgradba naj bi stala v novem predelu Radgone.

KAPLA na KOZJAKU — Prebivavci te vasi zelo radi berejo knjige. V vasi imajo manjšo knjižnico s 700 knjigami, ki pa so jih večinoma že prebrali. V kraj pride večkrat tudi koveček potujoče knjižnice iz Radelj. Vaščani si želijo, da bi v knjižnico dobili več novih knjig.

KIDRIČEVO — Delavci tovarne „Boris Kidrič“ so letos že sedemnajstič praznovali svoj praznik — 21. november. Na ta dan je začela tovarna poskusno obratovati in je iz elektrolitskih peči priteknel prvi aluminij.

KIDRIČEVO — Ne samo, da prodajamo domači aluminij v tujino ceneje, kot ga od nje kupujemo, uvažamo celo boksit, ki smo ga prej izvažali. Kljub devalvaciji kot enem od poglavitnih dejavnikov za pospeševanje izvoza že vse leto opažamo, da zlasti v barvni metalurgiji izvoz nenehno pada. Leta 1971 je bil ta izvoz v Sloveniji kar za 20 odstotkov manjši.

škodnine. Pregarjanje je ohromilo tudi vsakršen organiziran odpor ali dejavnost v korist razlaščenecv. Z bolj strnjenim odporom vseh dejavnikov manjšine bi lahko to pregarjanje in njega posledice preprečili.

Enako hočejo sedaj zainteresirani desničarski krogi z grožnjami o sodnem pregarjanju tistih slovenskih rojakov, ki so se pri popisu poslužili svoje zakonite pravice ter izpolnili slovensko popisnico, in županov, ki so to njihovo zakonito pravico spoštovali, doseči zlom odločnega odpora ter zaostritev političnega ozračja v škodo naših pravic.

Kakor smo bili vedno solidarni s krivično pregarjanimi rojaki v bližnji in daljni preteklosti, tako smo tudi danes s tistimi, ki jim s podobnim pregarjanjem grozijo.

Katoliški glas, Gorica—Trst, 25. nov. 1971, str. 3.

iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. — Op. ured.

HRVAŠKI ŠTUDENTJE SO STAVKALI

Študentje vseh visokih šol v Zagrebu so v torek stopili v stavko pouka za nedoločen čas. Na visokih šolah, fakultetah in inštitutih so se vršila zborovanja, da odločijo o načinu in obsegu stavke. V ponedeljek je plenum Zveze študentov stavko odobril. Študentje hočejo jugoslovansko vlado prisiliti k ustvaritvi novega deviznega in zunanjetrgovinskega sistema, ki bi ustrežal zahtevam Hrvatov. V Zagrebu je 30 visokošolskih inštitutov z okrog 30.000 študenti. Stavka pouka je prva velika politična študentska demonstracija v Jugoslaviji po nemirih leta 1968.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 24. nov. 1971.

Čeprav so najvišji zagrebški politični in partijski gremiji po maratonski seji v torek stavko študentov z javno izjavo obsodili kot „sovražno dejanje protisocialističnih sil“ in pozvali k prenehanju stavke, je predsedstvo hrvaške Zveze študentov nekaj ur kasneje na nočni seji z veliko večino odločilo, ne le stavko v Zagrebu nadaljevati, ampak jo razširiti tudi na vse hrvaške visoke in višje šole.

Na plenumu Zveze študentov je njen predsednik povedal, da so se dekani vseh zagrebških fakultet po osemurni seji izjavili za soglasne s študentsko akcijo in odobrili nadaljevanje stavke. Istočasno je bilo na plenumu povedano, da so se delovni kolektivi velikih zagrebških obratov „Rade Končar“ in „Nikola Tesla“ s študentsko stavko solidarizirali. To sporočilo je v opreki s časopisnimi novicami iz Zagreba, po katerih naj bi prav v teh dveh tovarnah delavci na „spontanih“ zborovanjih obratov študentsko akcijo ostro obsodili.

S stavko naj bi bila hrvaška vlada prisiljena, doseči pri zvezni vladi v Beogradu novo porazdelitev jugoslovanskih deviznih dohodkov, ker naj bi bila doslej Hrvaška pri delitvi oškodovana. Politično vodstvo Hrvaške zavzema sicer isto stališče, ne bi pa rado svoje politike nasproti centralni vladi v Beogradu gnalo na nož.

Na plenumu hrvaške Zveze študentov, ki se je zavlekel do poznih nočnih ur, je prišlo po beograjskih časopisnih poročilih do hrupa. Zagrebške partijske funkcionarje, ki so zahtevali od študentov, naj s stavko končajo, so po teh poročilih izžvižgali, medtem ko so bili voditelji študentov deležni bučnega odobravanja.

Študentsko zborovanje je odločilo, da bodo s stavko pouka, ki je bila

Zakaj barvna metalurgija ob relativnem upadanju splošne domače gospodarske konjunktore ne povečuje svojega izvoza? To so vprašanja, s katerimi si vodilni tovarne aluminija belijo glave.

KOPER — V novembru je zasedala mešana jugoslovansko-italijanska komisija za uresničevanje videmskega sporazuma. Ugotovili so, da se sporazum uresničuje v popolno zadovoljstvo obeh strani. Pogovarjali so se o carinskih olajšavah, avtobusnih vozniških redih in spodbujanju maloobmejnega prometa.

KOPER — Med predstavniki koprškega pristanišča „Centropromom“ iz Beograda ter EPCNAP iz Peruja že nekaj časa tečejo pogovori o poslovnem sodelovanju. Skupno naj bi zgradili terminal za ribjo moko in druge sipke tovore z letno zmogljivostjo do 500.000 ton. Pristanišče naj bi investiralo izgradnjo potrebnih objektov in skladišča, poslovna partnerja pa naj bi financirala pretovorne in skladiščne naprave.

KOPER — Preteklo, še bolj pa to leto bo zgodovinsko razpotje za veliko „Tomosovo“ družino. V okviru „Tomosa“ obratujejo tovarna dvokoles „Partizan“ v Subotici, obrat v Senožečah in Buzetu. Letos naj bi kupci z montažnih trakov odpeljali 14.000 avtomobilov, kar bo za 40 odstotkov več kot lani.

KRANJ — Po dolgih mesecih negotovosti je naposled začela obratovati žičnica na Krvavcu. Pri tem pa še daleč ni rešeno vprašanje Krvavca kot enega najbolj obiskanih gorenjskih smučarskih centrov.

KRANJ — Gorenjska je dobila močnejšo telefonsko povezavo s svetom. Vključili so nove naprave, s katerimi so med glavno centralo v Kranju in tranzitno v Ljubljani navezali 60 UKV telefonskih zvez.

KRANJ — Kranjska „Iskra“ presega s svojimi indeksi prav gotovo vsa povprečja. V devetih mesecih so na primer vrednost proizvodnje zvečali za 32 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Pri izvozu pa so v tem času napredovali od treh na skoraj pet milijonov dolarjev.

sprva mišljena za nedoločen čas, nadaljevali do 3. decembra. Tega dne se bo vršilo plenarno zborovanje zagrebških študentov, na katerem naj bi odločili, ali s stavko prenehajo ali pa z njo nadaljujejo.

Süddeutsche Zeitung, 25. nov. 1971.

Jugoslovansko partijsko predsedstvo je po dvodnevni seji v Karađorđevu odobrilo poročilo predsednika, v katerem je ta ostro napadel hrvaške vodilne politike.

Pred sejo predsedstva je Tito skoraj ves dan govoril s hrvaškim partijskim vodstvom. Pri tem je bilo, kot je slišati, razgibano. Državni in partijski predsednik naj bi hrvaškim voditeljem očital, da gledajo križem rok, kako se v njihovi partijski organizaciji šovinistične in buržuazne sile razmahujejo in vedno bolj določajo politiko hrvaške republike. Stalne napade hrvaških partijskih voditeljev unitarizma in centralizma v Jugoslaviji naj bi Tito pri tem imenoval za neupravičene. Ne centralizem, ampak nacionalizem naj bi bil že več let največje zlo v deželi.

Na seji partijskega predsedstva je Tito govoril tako, kot da naj bi bili v hrvaškem vodstvu dve skupini, ena prevzeta od nacionalizma, druga razsodna. Zaradi tega je sedaj v Jugoslaviji pozornost obrnjena predvsem v to, ali ne bo prišlo v hrvaškem partijskem vodstvu do razkola. Tito ni imenoval s tem v zvezi nobenega imena. Marsikaj govori za to, da velja Titov napad predvsem Miku Tripalu. Dalje se domneva, da so bili tarča Titovega napada Savka Dapčević-Kučar, Pirker in Bijelić.

Komunike jugoslovanskega partijskega predsedstva zahteva od odgovornih komunistov, da brez obotavljanja uporabijo zakone proti tistim, katerih delovanje je usmerjeno proti enakopravnosti in enotnosti jugoslovanskih narodov in proti socializmu. Šovinizem naj bi bil izhodiščna točka za antikomunizem, trdi predsedstvo dalje in dodaja, da se zadnji čas v Jugoslaviji zaostrujejo določena politična vprašanja. Komunike končno ožigosa različne tokove, polne odklonov, in ugotavlja, da je „obotavljanje“, ki naj bi ga bilo v partiji čutiti, opogumilo težnje, ki hočejo Zvezo komunistov in Socialistično zvezo nadomestiti z „namišljenimi gibanji“.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 4. dec. 1971.

Pri opazovavcih v Jugoslaviji narašča vtis, da so hrvaškemu vodstvu dnevi šteti. Na Hrvaškem se vršé po mestih in obratih partijska zborovanja. Od tam prihajajo hrvaškemu partijskemu vodstvu prikriti in celo neprikriti kritični telegrami, ki so očitvidno navdihnjeni od beograjske centrale in njenih zaupnikov na Hrvaškem.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 9. dec. 1971.

Izvršilni komite partijskega predsedstva, najvišji jugoslovanski partijski gremij, je na seji v sredo, katere se je udeležil tudi Tito, nekaterim članom vodstva partije svetoval, naj dajo svoja mesta na razpolago. V izjavi stoji, da naj bi bilo članom partijskega vodstva, ki niso pripravljene zastopati načela partije, ponujeno, „na demokratičen način svoja mesta zapustiti“, ker jih bodo sicer družbena telesa, ki so jih izvolila, z njihovih mest odstavila.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 10. dec. 1971.

Zadnje tedne vedno bolj ostra nasprotstva znotraj Zveze komunistov Jugoslavije so sedaj po močni propagandistični pripravi pripeljala do prvih osebnih posledic. Predsednica Zveze komunistov Hrvaške Dapčević-Kučar, član izvršnega biroja predsedstva CK ZKJ in član predsedstva SFRJ Tripalo in sekretar izvršnega komiteja CK Pirker so v nedeljo zjutraj na seji CK ZK Hrvatske v Zagrebu odstopili. Že v soboto se je odpovedal svojemu mestu predsednik mestne konference ZK Zagreba Bijelić. Prav tako je bil na koncu tedna do nadaljnega ustavljen „Hrvatski Tjednik“, ki ga na splošno imajo za zagovornika hrvaškega nacionalizma.

Mnogi resni in nikakor ne „protihrvaški“ opazovavci v Beogradu so zasledovali pojav tako nenadoma vzplamtelega, očitvidno načrtno zanete-nega nacionalizma na Hrvaškem z naraščajočo skrbjo.

Podoben porast predvidevajo tudi v prihodnjih letih. Zgradili so nov tovarniški objekt. S svojimi petimi nadstropji se je dvignil nad vse druge.

KRANJ — Za gorenjski krak slovenskega cestnega križa od Podkorena do Ljubljane je načrt gotov. Trenutno ga študirajo. Bodoča štiripasovnica bo šla mimo brniškega letališča in med Šmarno goro in Rašico proti Klečam oziroma proti Ljubljani. Največja težava pri gradnji bo, kje dobiti potrebni denar. Precejšen delež „bencinskega denarja“ gre še vedno v republiški proračun, tako da letos in drugo leto še ni mogoče misliti na to gradnjo. Vse je odvisno, koliko bodo po letu 1974 prepuščali „bencinskega denarja“ cestam. Trenutno je v republiki za vzdrževanje in popravilo 4673 km „republiških“ cest in še za gradnjo novih cest letno približno 500 milijonov. Ob tej vsoti si ni mogoče misliti hitre modernizacije cest.

KRANJSKA GORA — V Kranjski gori so odprli nov hotel „Gorenjka“. Novi hotel bo za priljubljeno smuško izletišče vsekakor precejšnja pridobitev.

KRANJSKA GORA — Cestni sklad pripravlja študijo za predor pod Karavankami, ki bo končana ta mesec. Avstrijci so predor že uradno sprejeli v seznam bodočih cestnih povezav med Jugoslavijo in Avstrijo. Jugoslovanska in avstrijska stran morata nato študijo sprejeti, kar se utegne močno zavleči, saj gre za res veliko gradnjo. Danes odgovorni ne morejo še niti približno povedati, kdaj bodo z gradnjo začeli, pa tudi ne, kdo bo predor gradil. Predvidoma bo zvrtn nekje blizu Kranjske gore in bo trikrat ali štirikrat daljši kot ljubeljski. Gradili ga bodo pet do šest let, če ne bo posebnih težav.

LENDAVA — Na lendavskem območju so se meseca decembra lani ljudje hvalevredno odzvali krvodajalski akciji. Kri je oddalo več kot petsto občanov.

LIBELIČE — Prebivavci Libelič, Černeč ter bližnjih zaselkov zdaj lahko nemoteno gledajo spored

Mislijo, da si sme Jugoslavija spričo negotovega položaja na Balkanu in neprenehnega pritiska Sovjetske zveze vse prej privoščiti kot notranje spore. S tem v zvezi opozarjajo na to, da se že od 2. decembra nahaja v deželi kot „stalni gost“ namestnik sovjetskega ministrskega predsednika in minister za zunanjo trgovino Baibakov.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 13. dec. 1971.

Ne gre samo za Hrvaško, temveč za vso Jugoslavijo. Reformatorji po vseh republikah naj bi občutili novi tečaj, ki ga je Tito naznanil. Najvažnejši sestavni deli tega naj bi bili vzpostavitev discipline v organizaciji po republikah, na univerzah in v tisku, splošno prečiščenje v partiji in končno uporabo „vseh sredstev“, tudi „najostrejših“. To je grožnja z uporabo sile. Aretacija zagrebških študentskih voditeljev kaže, kako resno je grožnja mišljena.

Podoba je mračna. Vendar ostaja jugoslovanskim reformatorjem eno upanje.

Mogoče pušča danes Tita in mnoge v njegovi okolici hladne, ali jugoslovanski komunizem na narode sovjetskega bloka še naprej privlačno vpliva. To svoje nezanimanje more v znamenju nedavnega poskusa, da bi našel z Brežnjevom neki sporazum, opravičevati z razlogom države.

Ne more biti pa Titu vseeno, kaj prebivavstvo Jugoslavije, izobraženstvo in predvsem mladi rod misli o socializmu, v katerem živi, kajti od tega je odvisna usoda države. In stvarni Tito ve, da njegovi narodi ne marajo ene stvari: vrnitve Jugoslavije v komunizem železne roke.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 14. dec. 1971.

POPOLNA USTAVITEV DVIGA CEN

Kot oster ukrep proti inflacijskemu razvoju je jugoslovanska vlada pod ministrskim predsednikom Bijelićem odredila ustavitev vseh cen potrošniških in gospodarskih dobrin in posameznih služnosti. Vladna odredba, ki je stopila v veljavo ob enem z objavo, zamrzuje vse cene in služnosti na stanje 26. novembra in naj bi tako dolgo veljale, dokler ne bo vlada določila načel gospodarske politike za leto 1972. Računajo, da se bo to zgodilo do konca februarja.

V tem dirigiranem ukrepu je videla jugoslovanska vlada edino možnost, kako ustaviti hitro naraščanje cen. Po uradnih podatkih urada za nadzor cen ni v Jugoslaviji od žveplenk do avta nobenega blaga, katerega cene ne bi v zadnjih dvanajstih mesecih zrasle. Pri nekaterih produktih se je cena v tem času dvignila do dvakrat ali trikrat.

Ali bo posledica nove in celotne ustavitve cen tudi njih pomiritev, opazovavci dvomijo, kajti že Ribičičeva vlada je oktobra 1970 odredila ustavitev cen, ki pa ni imela na njih naraščanje praktično nobenega vpliva. Kljub tej vladni odredbi so cene od oktobra 1970 do oktobra 1971 narastle za najmanj 15%. Porast življenjskih stroškov je bil pa znatno nad tem.

Eden od razlogov za to je dejstvo, da nima vlada po vsem videzu nobenega sredstva, da bi ustavitev cen tudi izvedla. Po podatkih urada za kontrolo cen so komisarji za nadzor cen v zadnjih 12 mesecih odkrili več kot 1000 prekrškov proti zamrznjenju cen. Niti v enem primeru pa ni bilo sodnega postopka proti kršivcem.

K temu je treba dodati, da so po vsem videzu široki trgovski krogi Jugoslavije ustavitev cen pričakovali. Le tako je mogoče pojasniti, da so zadnjih deset dni cene za marsikatero blago na tihem navili. Potrošniki so našli na nekaterih produktih do tri, enega na drugem, prilepljene listke z vedno višjo ceno.

Vendar se zdi, da hoče to pot vlada ostreje poseči vmes kot doslej. Potrošnike so pozvali, naj takoj javijo uradu za nadzor cen vsak primer, v katerem bi ugotovili prestop cen 26. novembra.

Süddeutsche Zeitung, 30. nov. 1971.

Ljubljanske televizije. Na Beclovi ravni nad Dravogradom so namreč postavili pretvornik. Na ta način lahko bolje spremljajo program tudi v Mislinjski dolini.

LJUBLJANA — Odprli so največjo veleblagovnico v Jugoslaviji — „Maxi-market“ trgovskega podjetja „Emona“. V njej je za 10.000 kvadratnih metrov prodajnega prostora. Stavba se nahaja blizu uršulinske cerkve.

LJUBLJANA — Ljubljanska tobačna tovarna praznuje letos stoletnico obstoja. Čeprav v Sloveniji tobak ne raste, je tobačna tovarna drugi največji proizvajavec tobaka v državi. Stroji izdelajo dnevno 22 milijonov cigaret. Država pobere od vsakega zavojčka 72 odstotkov davka. Tako steče letno v zvezno proračunsko blagajno samo od „tobakarne“ v Ljubljani okroglih 5 milijard dinarjev. Tudi prve cigarete s filtrom „Filter 572“ so bile proizvod Ljubljanske tobačne tovarne.

LJUBLJANA — Slovenska Avtomoto-zveza slavi 25-letnico svojega obstoja. Ob ustanovitvi so našli 1851 članov. Danes pa jih je že 50.000. Leta 1954 je bilo v Sloveniji komaj 2800 avtomobilov. Danes pa jih je že okoli 200.000.

LJUBLJANA — Miro Cerar, naš najboljši športnik, nosilec številnih kolajn z olimpijskih iger in svetovnih prvenstev, je sporočil jugoslovanskemu olimpijskemu komiteju, da se namerava posloviti od tekmovalnega športa.

LJUBLJANA — Slovenski okteti, ki se je med svojim potovanjem na Japonsko le s težavo prebil skozi indijsko zaporo, je prepričljivo osvojil japonsko občinstvo. Odlične strokovne kritike so na široko odprta novim koncertom in televizijskim nastopom.

LJUBLJANA — Slovenska matica je izdala tri pomembna dela, ki so prišla na knjižni trg. Med njimi zasluzi posebno pozornost nova sistematična znanstveno-kritična izdaja „Slovenskih ljudskih pesmi“, ki bo predvidoma obsegala kar deset zvezkov. Na novo bo zbrala in ovrednotila celotno besedno in

glasbeno gradivo vseh slovenskih pokrajin. Drugo pomembno delo so Ivana Urbančiča „Poglavitne ideje slovenskih filozofov — med sholastiko in neosholastiko“. V priredbi Kajetana Gantarja pa je na novo izšel prevod znamenitega „Dnevni-ka cesarja Marka Avrelija“, delo pokojnega Antona Sovreta.

LJUBLJANA — Sredi novembra je odpotoval simfonični orkester RTV na tridnevno gostovanje v DR Nemčijo. Gostovali so v Budišinu (Bautzenu) in v Leipzigu. Gostovanje radijskih simfonikov v NDR bo prvo gostovanje kakšnega našega velikega orkestra v tej državi.

LJUBLJANA — Veliki kitajski baletni ansambel je 12. in 13. novembra 1971 nastopil v tivolski hali v Ljubljani. Predstavili so se z dvema revolucionarnima baletoma „Rdeči ženski odred“ in „Sivolaso dekle“, njihovi glasbeniki pa so izvajali „Rumeno reko“, glasbeno delo za klavir in orkester. Prvo delo posega s svojo tematiko v neposredno preteklost, v obdobje državljanske vojne. „Sivolaso dekle“ opisuje odpor proti japonskim napadavcem. Tudi koncertni del je prežet z revolucionarno tematiko. Srečanje s tem kitajskim ansamblom je bilo nedvomno velika zanimivost.

LJUBLJANA — Sredi novembra je bila v Drami Slovenskega narod-

nega gledališča v Ljubljani nova premiera. V režiji gosta Petra Lotščaka so uprizorili dvoje Molierovih del: „Improvizacijo v Versaillesu“ in „Skapinove zvijače“.

LJUTOMER — Na Glavnem trgu so odprli prvo sodobno blagovno hišo ljutomerskega podjetja „Vesna“. Ureditev je stala 6,5 milijona dinarjev. V dveh nadstropjih in v pritličju blagovnice bodo kupcem nudili najrazličnejše potrošniško blago.

MARIBOR — V mariborski občini je suša najbolj zadela kmete v Slovenskih goricah, ki nimajo večjih gozdov. Na širokem območju od Sv. Kungote do Trat jih okrog 80 odstotkov nima dovolj sredstev, da bi plačali davek. Večina kmetov ni imela letos napredaj skoraj nič, razen nekaj živine in vina. Tudi za lastne potrebe nimajo takih zalog kot ob normalnih letinah. Suša je vzela kmetom dohodke, mnogim pa hkrati zvečala izdatke.

MARIBOR — Gradbeno podjetje „Stavbar“ je začelo graditi podzemeljske parkirne prostore. Pod zemljo bo na voljo 56 parkirnišč, ki bodo pod eno streho. Na strehi bodo zelenice, parkirišča na prostem in dohodi za tovorna vozila. Vse naj bi bilo nared do 1. maja.

MARIBOR — Pri ribiški družini so se odločili, da bodo odslej redno

vsako leto spustili v Dravo po več ton rib, predvsem koresljev, linjev in krapov. S tem nameravajo prekusiti, ali se bo obneslo drstenje. V Dravo bodo vložili tudi some in amurje. Te ribe pomenijo novost v naših vodah.

MURSKA SOBOTA — V Pomurju se že dalj časa pripravljajo na ustanovitev združenega podjetja. Sestavljeno naj bi bilo iz vseh kmetijskih delovnih organizacij na tem področju. V to združeno podjetje naj bi se vključili kmetijsko industrijski kombinat „Pomurka“ iz Murske Sobote, kmetijski kombinat iz Gornje Radgone ter kmetijske zadruge iz Lendave, Ljutomera in Križevcev.

MURSKA SOBOTA — Odprli so odsek asfaltirane ceste med Kuzmo in Doličem. Ob naši tromeji pomeni ta cesta lepo pridobitev. V Strukovcih so odprli tudi odsek asfaltirane ceste na obronkih Goričkega.

ODRANCI — Občani te, ene največjih vasi v lendavski občini, so odprli nov vodovod. Od 350 gospodarstev, kot jih je v Odrancih, jih je na vodovod priključenih 231. Vsako gospodarstvo je moralo prispevati 2500 dinarjev in izkopati 50 metrov za vodovodno omrežje. Vrednost načrta znaša brez električnega priklopa 620.000 dinarjev. Zgraditi so morali tudi transformator in 1300 metrov daljnovoda.

ORMOŽ — V drugi polovici junija 1973 bodo proslavili 700-letnico tega mesta z vrsto kulturnih, gospodarskih in športnih prireditev. Okvirni načrt za to proslavo so že naredili. Pripravili bodo tudi stalno razstavo o zgodovini Ormoža in izdali katalog arheoloških raziskav v ormoški občini iz obdobja 1200 let pred Kristusom.

PIRAN — Prostor med Portorožem in Piranom, kjer ima remontna ladjedelnica „2. oktober“ svoje pro-

Rateče - Planica pod zimsko odejo

store, naj bi v prihodnje zavzelo turistično naselje „Bernardin“. Ladjedelnica naj bi dobila novo lokacijo v Izoli.

POSTOJNA — Na skupnem zasedanju delavskih svetov železniško-transportnih podjetij iz Postojne, Ljubljane in Maribora so razpravljali o samoupravnem sporazumu in o delitvi dohodkov. Poudarili so, da omenjena podjetja po 12 letih pričenjajo s tem samoupravnim sporazumom enotno vrednotiti. Doselej tega ni bilo. Kritično obdobje pa ni še mimo. Vprašanje je, kako se bodo gibali osebni dohodki glede na stalno prakso višanja cen življenjskim stroškom.

PROSEČKA VAS — V kraju, skozi katerega še ne vodi avtobusna proga, bodo prihodnje leto praznovali 40-letnico gasilskega društva. Ob tej priložnosti bo dograjen gasilski dom, v katerem bodo imeli dvorano, garažo ter kletne prostore. Z gradnjo so pričeli že 1967. leta, a so imeli za dokončanje del vedno premalo denarja.

PTUJ — Ptujsko področje velja še vedno za rezervoar delovne sile. Od blizu 67.000 prebivavcev jih je na območju občine zaposlenih le 12.079. Blizu 4000 pa jih dela v tujini, večinoma v Zapadni Nemčiji. Kljub zaposlovanju delavcev v drugih krajih Slovenije in odhajanju v tujino se je število nezaposlenih povečalo v letošnjem letu za 17 odstotkov. Trenutno imajo na zalogu v evidenci 900 nezaposlenih občanov.

PTUJ — V Ptujju nameravajo pričeti z načrtno graditvijo več etažnih garažnih blokov. Kot v drugih mestih so garaže tudi v Ptujju vedno večji problem.

RADLJE — Lokalna radijska postaja v Radljah je v novembru slavila pomemben jubilej. Pred desetimi leti se je prvič oglasil „Radio Radlje“. V teh letih je lokalna radijska postaja opravila pomembno delo. Obveščala je prebivavce o dogodkih na gospodarskem, kul-

turnem, političnem in športnem področju in podobno.

RAVNE na KOROŠKEM — Podjetje „Ljubljana-transport“ že nekaj časa ureja in modernizira gostišče „Cvitanič“. Gostišče bo imelo sodobno urejeno kuhinjo, sanitarije in več drugih izboljšav.

RIBNICA na POHORJU — Ribniška kočica in drugi planinski pohorski domovi so bili v jesenskih dneh malo obiskani. Gostje so bili le sobotni in nedeljski obiskovavci s svojimi vozili. Več gostov pričakujejo za silvestrovanje.

RUŠE — V tovarni dušika je začela obratovati peč za izdelovanje ferrosilicija. Proizvodnja te nepogrešljive zlitine v jeklarstvu bo odvisna precej od dobav električne energije. Obrat podjetja se bo s tem povečal za 16%. Po pogodbah imajo že zagotovljenih 1,5 milijona dolarjev. Vrednost letnega izvoza bodo s tem povečali za 30%.

SEŽANA — V jamo za odpadke so vrgli domala 60 hladilnikov znamke „Ignis“. Ko so domačini za to zvedeli, so se napotili k jami in vsak, ki je pač mogel, je izvelkel obtolčen hladilnik in ga odpeljal domov. Ljudje se sprašujejo, kako je mogoče, da se na tak način uničujejo dobrine, ki bi bile še uporabne...

SLOVENSKA BISTRICA — V tamkajšnji steklarni dobro poslušajo. V prvih devetih mesecih 1971. leta so dosegli 26 odstotkov večji dohodek kot v preteklem letu v istem obdobju. Osebni dohodek so povečali za 29 odstotkov; povprečno znaša 1527 dinarjev na zaposlene-ga.

SLOVENJ GRADEC — Tu so slovesno izročili namenu novo poslopije otroške varstvene ustanove v Cankarjevi ulici. Nov otroški vrtec bo lahko sprejel v dnevno varstvo 80 otrok.

STARŠE — Prometu so izročili dve novi asfaltirani cesti: Prepolje—Starše in Trniče—Starše. Asfaltira-

Naklo na Gorenjskem

nje je stalo približno 1.000.000 dinarjev. Dve tretjini potrebnega denarja so zbrali vaščani sami.

VILENICA — Ta kraška jama je oddaljena 1 km od vasi Lokev in 5 km od Divače. Preden so odkrili notranje dele Postojnske jame, je Vilenica slovela kot najlepša in med prvimi urejena turistična jama. Od vhoda se pride po stopnicah v dvorano, kjer so včasih prirejali plese. Notranji deli jame so bogato zakapani, zlasti so znane kapniške orgle, baldahini in različno velike snežnobele kapniške cevke.

VRHNIKA — Na Vrhniki se je močno razširila epidemična hepatitis ali nalezljiva zlatenica. Bolezen se je pojavila že konec oktobra. V začetku decembra so zabeležili čez 90 obolenj.

VUZENICA — Decembra so se učenci preselili v novo šolsko poslopije. Staro šolo v središču trga bodo tako lahko preuredili v internat za oddaljene otroke. Vuzeniško osemletko obiskuje mnogo otrok s planinskih področij. Pozimi v visokem snegu težko hodijo domov. Bivanje v internatu bo brezplačno.

Ja
nu
ar

KAJ VIDITE NA RISBI?

Če bi morali vi napisati domačo nalogo o tem, kaj vidite na zgornji risbi, kaj bi napisali? Jaz bi napisal takole:

Najprej stoji na levi drevo, na čigar veji je ptica, podobna šoji. Na tleh stoji druga ptica, ki je pa še najbolj podobna golobu. Sneg naletava.

Na nebu žarita dve zvezdi: ena črna v belem krogu, druga bela. Mogoče hoče prva od obeh povedati, da je novo leto tu.

Posrečen je sneženi mož: drži se nekam naivno, koren namesto nosu je malo navzgor zafrknjen, v ustih ima slamico namesto zobotrebca. Dobrodušen mož je. Roke je skrili v rokav, ker mu je najbrž mraz, čeprav pravzaprav sneženemu možu ne bi smelo biti mraz. Tudi metla mu lepo pristaja. Pred njim leže tri snežene kepe, ob njem stoje sanke, take z naslonjalom zadaj.

Tri krone in zvezda pomenijo svete tri kralje.

Naprej proti desni rasteta dva zvončka, s še čisto povešenimi listi, v vazi so pa leskove veje.

Čisto na desni leži knjiga, na njej očala, zraven stoji svetilka, na kraju pa še vrč s čajem in skodelica, iz katere se kadi.

E. KÄSTNER:

Pikica in Tonček

PIKICA SE GRE TEATER

Ko je prišel ravnatelj Kramar popoldne domov, je obstal ko vkopan in strmel prepaden v sobo. Tam je namreč stala Pikica, njegova hčerka, obrnjena v steno, delala poklončke in zraven stokala. Jo nemara trebuh boli? je pomislil. A zadržal je dih in se ni ganil z mesta. Pikica je stegnila obe roki proti srebrno tapecirani steni, napravila poklonček in dejala s tresočim se glasom: „Vžigalice, kupite vžigalice, dame in gospodje!“

Poleg otroka je čepel Pufi, Pi-

kičin mali rjavi jazbečar, držal glavo močno po strani, se čudil in z repom trkal takt Pikičini tožbi: „Usmilite se nas vendar revežev! Škatlica samo deset pfenigov.“ Pufi, pes, se je začel praskati za ušesom. Najbrž se mu je zdela cena previsoka ali pa je obžaloval, da nima denarja pri sebi.

Pikica je stegnila roke še više, delala poklončke in jecljala: „Mama je popolnoma oslepela in še tako mlada je. Tri škatlice petindvajset. Bog povrni, ljuba gospa!“ Najbrž ji je stena odkupila tri škatlice vžigalic.

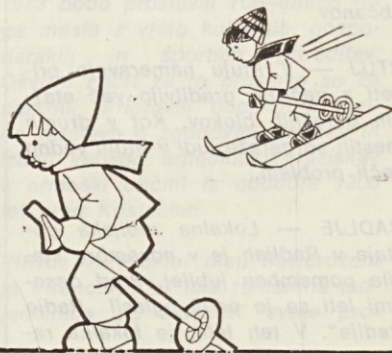
Gospod Kramar se je na glas zasmel. Kaj takega se mu še ni zgodilo. Njegova hčerka stoji v sobi in kot berač prosi tapeto. Ko je Pikica zaslišala smeh, se je prestrašila, se obrnila, zagledala očeta in zbežala. Pufi je ravnodušno odcapljal za njo.

„Vama se je pač zmešalo, kaj?“

Veseli smučar

Če je zunaj tema in ste prišli od smučanja domov, tedaj se je mogoče tudi v sobi pri svetilki iti zimski šport.

Na močno risalno lepenko preriši dvakrat smučarja z desne risbe. Potem oba smučarja izreži. Gornji polovici obeh zlepi natanč-

je vprašal oče, a ni dobil odgovora. Tedaj se je obrnil in odšel v svojo delovno sobo. Na pisalni mizi so ležala pisma in časopisi. Usedel se je globoko v usnjeni naslanjač, si prižgal cigareto in bral.

Pikici je bilo pravzaprav Nada ime. A ker prva leta nikakor ni hotela rasti, so ji rekli Pikica. In tako se je imenovala še zdaj, čeprav je že zdavnaj začela hoditi v šolo in res ni bila več majhna.

Njen oče, gospod Kramar, je bil ravnatelj tovarne palic, kakršne nosijo gospodje na sprehodih. Zaslужil je mnogo denarja, pa tudi dela je imel mnogo.

Njegova žena, Pikičina mati, je seveda mislila drugače. Zdelo se ji je, da zasluži mnogo premalo denarja, dela pa mnogo preveč. Gospod Kramar pa je ob taki priložnosti vselej rekel: „Ženske tega ne razumejo.“ A tega ni kdove kako verjela.

Stanovali so v velikem stanovanju, ne daleč od Skupščinskega nabrežja. Stanovanje je obsegalo deset sob in je bilo tako veliko, da je bila Pikica, ko se je po kosilu vrnila v otroško sobo, po večini spet lačna. Tako dolga je bila pot!

Ko že govorimo o kosilu: Gospod Kramar je bil lačen. Pozvonil je. Vstopila je Berta, debela služkinja. „Kaj naj umrem za lakoto?“ je vprašal jezno.

„Nikarte tega!“ je rekla Berta. „A

gospa so še v mestu, pa sem mislila...“

Gospod Kramar je vstal. „Če boste še kdaj mislili, ne boste imeli jutri prosto,“ je izjavil. „Alo! Kosilo! Pokličite gospodično in otroka!“

Debela Berta se je pognala v dir in se odkotalila skozi vrata.

Gospod Kramar je bil prvi v jedilnici. Použil je najprej tableto, se namrdnil in popil vodo, da je poplaknil usta. Jemal je tablete, kadar se mu je le ponudila prilika. Pred jedjo, po jedi, pred spanjem, ko je vstal iz postelje, včasih so bile ploščate in okrogle, včasih v obliki kroglic, včasih štirioglate. Človek bi mislil, da mu pač teknejo. Pa je imel le težave z želodcem.

Potem se je pojavila gospodična Roženkrančeva. Gospodična Roženkrančeva je bila vzgojiteljica. Bila je zelo velika, zelo suha in zelo neumna. „Ko je bila otrok, so jo v prevroči vodi kopali,“ je zmerom govorila debela Berta. Sploh sta si bili tudi drugače navzkriž.

Preden so imeli pri Kramarjevih vzgojiteljico in ko je bila še Katra za vzgojiteljico, je Pikica zmerom sedela v kuhinji pri Berti in Katri. Luščile so fižol in Berta je hodila s Pikico nakupovat ter ji pripovedovala o svojem bratu v Ameriki. In Pikica je bila zmerom zdrava in vesela in ni bila tako bleda

(Dalje na 3. str. ovitka)

Vsa ta desna plat risbe izraža to, da je zunaj mraz in da je zato prijetno v zakurjeni sobi ob knjigi in toplem čaju.

UČIMO SE O BOGU

BOG SE JE RAZODEL V STARI ZAVEZI PO OČAKIH IN PREROKIH, V NOVI PO JEZUSU KRISTUSU IN APOSTOLIH.

Kaj pomeni izraz „stara zaveza“? Kaj „nova zaveza“? Kdaj se konča prva in se začne druga? Naštej nekaj o čakov! Naštej nekaj apostolov! Kaj pomeni izraz „razodeti se“?

● Preberi iz svetega pisma odstavek 2 Mojz 3, 1—6. (To pomeni 2. Mojzovo knjigo, 3. poglavje od 1. do 6. vrste.)

PRAVIMO, DA JE BOG RESNICOLJUBEN, KER VEDNO GOVORI RESNICO. NE MORE SE MOTITI IN NE MORE NAS VARATI.

Če neki človek ni resnicoljuben, kako ga imenujemo? Ali se ljudje morejo motiti? In morejo varati?

● Poišči v molitveniku ali katekizmu poglavje o božji zapovedi: Ne laži! Nariši razne prizore, ko kdo laže!

PRAVIMO, DA JE BOG ZVEST, KER IZPOLNI, KAR OBLJUBI.

Slovenci imamo posebno besedo za človeka, ki ne drži besede: katero? Ali poznaš kakšno božjo obljubo, ki jo je Bog že izpolnil?

● Poišči v svetem pismu kakšen primer, ko je Bog nekaj obljubil in izpolnil! Tisto nariši!

no skupaj. Smučarja na obeh straneh lepo prebarvaj. Potem prepogni smučke navzven, kjer sta pikčasti črti pri čevljih in palici. Smučke spredaj zakrivi nekoliko navzgor. Smučarjeve noge malo razpri, da bo trdno stal.

Po poševno položeni deski more sedaj smučar drseti navzdol. Če tekmuje več smučarjev, bo veselje toliko večje.

● Katere stvari so na platnu desne risbe naslikane? Odgovor bo v naslednji številki.

Neki ljubitelj živali je nehoti pohodil črva. Zelo hudo mu je bilo. Pa je stokal:

„Le kako naj popravim ta zločin?“

„Nič se ne boj, za to je že poskrbljeno. Moji sorodniki te bodo požrlil,“ je odgovoril črv v zadnjih zdihljajih.

o

Zdravnik pacientu:

„Koliko ste največ tehtali?“

„Petinosemdeset kil.“

„In najmanj?“

„Tri kile in pol.“

o

Deževalo je kot iz škafa. Nena doma nekdo pozvoni. Mladi mož gre pogledat, kdo je. Pred vrati stoji tašča, vsa premočena.

„Ja, ubožica,“ ji pravi zet, „kaj pa stojiš vsa mokra tukaj? Pojdi no domov!“ in zapre vrata.

o

Rdeč svinčnik sreča rumenega in mu reče: „Ti pa zelo slabo izgledaš.“

o

Zdravnik pride malo okajen k bolniku. Ko mu hoče izmeriti pulz, pomotoma zagrabi svojo roko. Čez čas pove:

„Bolnik je popolnoma zdrav, le malo preveč pil je.“

„Niste bili zadnjih pet let nikdar pred sodnikom?“

„Nikdar.“

„Kako to?“

„Bil sem v ječi.“

o

Jaka brede do kolen po gnojnici za hišo.

„Kaj pa iščeš?“ ga vpraša Tone.

„Suknjič.“

„Saj ne bo za nobeno rabo več.“

„Vem. A v desnem žepu sem imel malico.“

o

Mož se zvečer v spalnici muči, da bi uspaval sinčka. Čez čas se odpro po tihem vrata in žena vpraša v temo:

„Ali je že zaspal?“

„Že,“ se oglasi otrok.

o

Neki gospod je dolgo zvonil pri hišnih vratih, a mu ni nihče odprl. Potem je vprašal otroka, ki se je igral pred hišo:

„Ali je ata doma?“

„Je.“

„Zakaj pa nihče ne odpre?“

„Ne vem. Mi ne stanujemo v tej hiši.“

o

„Kdo je rekel, da sem ti nezvest?“

„Tatjana.“

„Nikar ji ne verjemi! Ona zato tako govori, ker ji je Magdalena

rekla, da sem Tatjani nezvest zaradi tebe.“

o

„Kaj se pa tako pusto držiš?“

„Zato, ker čakam Toneta in noče priti in ker se ne morem otresti tebe, ker nočeš oditi.“

o

„Ne bi hotel biti v vaši koži.“

„Zakaj ne?“

„Ker bi mi bila prevelika.“

o

„Le kam bi prišli, ko bi vsi tako govorili kot ti!“

„Do soglasja.“

o

Vodič v Alpah: „Zdaj prihajamo na zelo nevarno pot, s katere so že mnogi padli v prepad. Zato vas prosim, da mi plačate vodenje naprej.“

o

„Vi mogoče mislite, da je ta stvar čisto preprosta. Le počakajte toliko, da začnem jaz z razlago!“

o

Stalni gost vpraša natakarja, kaj misli, da bi bilo danes boljše naročiti, jajca ali omlete. Natakar odgovori:

„Ne naročajte jajc, ker niso sveža. Rajši naročite omlete, ker v njih jajc sploh ni.“

1. DEJANJE

2. DEJANJE

3. DEJANJE

ČLOVEK IMA VTIS, DA USPEŠNO IZVAŽAMO SAMO ZATO, DA BI ŠE USPEŠNEJE UVAŽALI.

Mnogim bi bilo lepo, če ne bi bilo nekaterim še lepše.

VSE SMO ŽE PREDPISALI RAZEN VESTI.

Mnogi zamenjujejo pojem samouprave s pojmom samopostrežbe.

UČI SE, DA BOŠ KORISTIL DOMOVINI — V TUJINI!

Vedno več naših ljudi odhaja v tujino. Če bo šlo tako naprej, bo ta problem kmalu rešen.

TISTI, KI IMAJO PRAVICO DVIGATI CENE, IMAJO TUDI PRAVICO ZNIZATI JIH, VENDAR NOČEJO IZKORISTITI VSEH SVOJIH PRAVIC.

„V Lipici pri Sežani so odprli velik nov hotel z imenom „MAESTOSO...“ To je pač v znaku mednarodnega zблиževanja. Boste videli, da ne bo dolgo, ko bodo Italijani v kakem svojem mestu postavili hotel z imenom „VELIČASTNI!“

TUDI GRADBENO DOVOLJENJE JE LUKSUS, SAJ JE MOGOČE HIŠO SEZIDATI TUDI BREZ NJEGA. TAKŠNO HIŠO LAHKO HITRO ODPRAVIMO Z DINAMITOM, ČE SE VEDA NI PREVEČ LUKSUZNA.

V svetli prihodnosti se ne bomo več zadolževali, ampak bomo samo vračali dolgove.

KOT ZDRAVNIK SPLOŠNE PRAKSE BI SE RAD SPECIALIZIRAL. KATERO BOLEZEN MI PRIPOROČATE? ● Največ dela boš imel, če boš ravnal skrivljene hrbtnice.

TUDI TOPE GLAVE LAHKO ZAOSTRIJO POLOŽAJ.

O malih ljudeh se piše le še za velike honorarje.

BOSI GLEDAJO NA PARADAH PREDVSEM ČEVLJE.

Bumerang: V političnih tovarnah zaposlimo brezposelne politike!

KRUHA IN IGER — NE IGRANJA S KRUHOM!

Sin sprašuje očeta:
„Zakaj pa so imeli pri gradovih pridvižni most?“
„Zato, da ljudski vitezi niso uhajali s sej.“

NAJLEPŠE MNENJE IMAM O KROVCIH. VISOKO SO IN — DELAJO.

„V stanovanjski gradnji smo že daleč presegli druge države.“
„V kvaliteti ali kvantiteti?“
„V plačiteti.“

ŠE NOBEN PINGVIN SE NI RODIL Z DELOVNO OBLEKO!

Žena možu, ki pije:
„Kaj pa počneš? Ali ne veš, da gošpodarska situacija zahteva takojšnjo iztreznitev?“
„Saj ravno zato! Če se hočem iztrezniti, moram biti najprej pijan!“

PREDLAGAM, NAJ KDO PREDLAGA, NAJ SPREJMEJO MOJE PREDLOGE.

Govornik govori o nelikvidnosti:
„Eno drži, tovariši: če bo prišlo do katastrofe, ne bo prišlo zato, ker smo premalo govorili.“

KDOR ŽIVI OD FRAZ, SE REDI NA SESTANKIH IN HUJŠA PRI DELU.

Člani ZIS na skupni seji kimajo z glavo od zgoraj navzdol, v svojih kabinetih pa od leve na desno.

„ŠTUDENT NAJ BO,“ SO REKLI, „DA BO ŠEL LAŽE NA TUJE.“

Včera: 1 din — 100 par. Danes: 1 Ndin — 100 din. Jutri: 1 NNdin — 1000 din?

V PODJETJU RAZLAGA DIREKTOR SOSEDNJEMU DIREKTORJU: „ELEKTRONSKI RAČUNALNIK NAM JE V VELIKO POMOČ. ENOLETNO IZGUBO IZRAČUNA V TREH MINUTAH.“

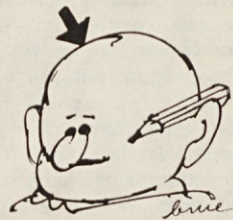
Na seji: „Prosim, tovariši odborniki, da sprejmete nekaj več odločitev, kot je potrebno, ker je splošno znano, da ostaja dobra četrtina neuresničenih.“

V RESTAVRACIJI. „POSLUŠAJTE, NATAKAR, POVEJTE VAŠEMU DIREKTORJU, DA JE SVINJARIJA UBITI VOLA ZARADI TAKO MAJHNEGA ZREZKA!“

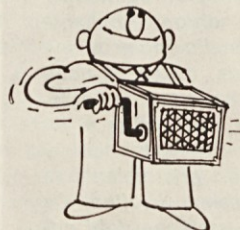
„V naši ustanovi dela vsak, kar hoče.“
„To se vam godi!“
„O, saj bi se nam, ko ne bi imeli tako zagamanega šefa.“

ILUSTRIRANA NASLOVA

Kje so žarišča kmetijskega deficita v Jugoslaviji?

Boljše dohodke delavcem

Po Pavlihi

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v znakah pristojbino za dvoje pisem v tujino. Če tega ne stori, ne dobi odgovora. Pisem uredništvo oglaševalcem ne posreduje.

● JANKOVIČ, 17 rue Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, je zaprišežen prevajavec in piše tudi razne prošnje. Pišite mu!

● Sodnijsko pooblaščen prevajavec za slovenski in srbskohrvatski jezik MILAN ZAGORC prevaja vse vrste dokumentov in listin. 4000 Düsseldorf-Gerresheim, Nymphenburgstr. 27, telefon 28 31 43.

● PREVAJAM slovenske, srbohrvaške in madžarske dokumente v nemščino, jih overjam, pišem prošnje in dajem informacije. Dipl.-Ing. VIKTOR v. NEGRO, 5 Köln 80, Gerh.-Hauptmann-Straße 31/II. Sodno zaprišeženi tolmač. Tel. 68 54 73.

● PREVAJAVSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi — dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overovljeni: sodni prevajavec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstraße 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajaska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Höcherstraße) ali 75 (Eversbuscherstr.).

● Dobra krščanska družina pri Ljutomeru SPREJME OTROKA V VARSTVO proti plačilu. Pišite na naslov: Aloisia Straschek, 7141 Benningen, Im Aurain 10, BR Deutschland.

● Vsem svojim gostom, prijateljem in znancem želimo SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1972! Hotel Bled, Hotel Daniela. Roma-Rim, Via S. Croce in Gerusalemme 40. Lastnik V. Levstik.

● PRODAM GRADBENE PARCELE v Petrovčah, Savinjska dolina, urbaniščno predvidene za gradnjo. Pišite

na naslov: Alojz Jelen, Dobriša vas 5, 63301 Petrovče, Slovenija, Jugoslavija.

● PRODAM HIŠO, v predzadnji fazi, 5 km od Ljubljane, smer Polhov Gradec. Vse informacije dobite na naslovu: Franc Rihar, 7251 Heimerdingen, Hemingenweg 2, bei Fa. Zeller, BR Deutschland. Tel. 21880.

● SIMPATIČNA GOSPA, 40 let, poštena in plemenita, zelo razočarana, želi spoznati dobrosrčnega delavnega in nesebičnega človeka, ki bi jo varno vodil v jesen življenja. Alkoholiki in avanturisti izključeni! Zaželene resne ponudbe s sliko. Naslov pod navedenimi pogoji v upravi „Naše luči“ (št. 18).

● VIPAVC JOŽE, Export-Import, 7 Stuttgart 1, Böblinger Straße 164, Nemčija, telefon 60-43-62, vam solidno postreže in vam nudi PFAFF šivalne in likalne stroje, KAISER pletilne stroje, LESCHA betonske mešalnike na električni, bencinski in dizlov pogon, EISELE krožne žage za kovine, stroje in naprave za gradbeno stroko za velike in male obrate. Pošiljamo na zaželene naslove.

● JODE — JOŽE DEBELAK, eksportno podjetje, München, Marsstr. 15 (pri glavnem kolodvoru) prodaja in pošilja v vse države: motorne kosilnice, traktorje, vinogradniške škropilnice, vse kmetijske stroje in rezervne dele, betonske mešalce in samokolnice, mesarski pribor (Dick), motorne žage, stroje za predelovanje lesa, televizijske in radio aparate, magnetofone, hladilnike in pralne stroje, šivalne in pletilne stroje in vse ostale stroje za hišo in obrt.

● ROJAKI v Münchnu in okolici! Domača slovenska gostilna „BURG PAPPENHEIM“ (najemnik Alojz Mihelin), 8 München 5, Baaderstr. 46, vam nudi odlično pijačo in dobro jedajočo po zmernih cenah. Prostora je za 120 oseb; tam so tudi prireditve za vas!

IZ SELJENSKIM DUHOVNIKOM

se zahvaljuje za sodelovanje
in jim želi božjega blagoslova
pri dušnopastirskem delu tudi v bodoče —

VSEM SLOVENSKIM ROJAKOM V TUJINI

pa vošči zdravje, srečo in zadovoljstvo
v letu 1972

DRUŽBA SV. MOHORJANA V CELOVCU

Važni načrti so izginili

KRIMINALKA ZA TA MESEC

Tehnični vodja oddelka za moderno orožje v vojaškem arzenalu je zjutraj ob osmih, ko je prišel v službo, stopil k jekleni omari, da bi vzel iz nje načrt novega avtomatičnega orožja. Toda omara je bila prazna. Načrti so izginili.

Tatvino je takoj javil glavne-mu vodju arzenala. Pri tem je pazil, da ni nihče drug zvedel o tatvini.

Vodja je takoj poklical voja-ke, ki so tisto noč stražili poslo-pje. Samo čuvaj notranjih prostorov je povedal, da je poz-no zvečer srečal na hodniku moškega, ki je prihajal iz sobe z jekleno omaro. Ker je na nje-govo vprašanje povedal pravil-no geslo, ga je pustil naprej. Ker je slučajno gorela le žar-nica na drugem koncu hodnika, tista pri sobi z omarico pa ne, je bilo sredi hodnika temno in moškega ni mogel spoznati.

„Ravnali ste pravilno,“ ga je pomiril vodja arzenala, „saj je vedel za geslo.“

Izprašali so vse uslužben-ce, ki bi mogli prihajati pri tatvini v poštev. Izkazalo se je, da ni nobenega dvoma o večini od njih: le tri so pridržali na zasli-šanju, ker zanje obveščevalna služba ni mogla ugotoviti, kje so bili sinoči ob tisti uri.

Vodja skladišča je zaslišal vsakega od njih posebej, a mu pri tem ni dal nobenih podat-kov glede tatvine.

Vsi trije so podali svoj zago-vor in ugotovljeno je bilo, da stvari drže. A zasliševavec je ponovno poklical vsakega od njih k sebi. To pot je vsakemu od njih očital tatvino — to je bil še edini način, da bi našel tatu.

Prvi je povedal, da on nika-kor ni mogel storiti tega de-ja-nja, ker ni poznal gesla. Ta od-govor je mogel držati ali pa tudi ne.

„Saj vas je stražar prepoznal,“ mu je nastvil vodja novo past.

„Brez skrbi bodite,“ mu je ta odgovoril, „ko bi bil jaz tat, bi se že tako našemil, da bi me ne bil spoznal.“

Tudi ta odgovor je mogel dr-žati ali pa ne.

Drugi uslužbenec je trdil, da nima ključa od glavnih vrat. To je bilo res, ni pa bila izključe-na možnost, da bi si kdaj prej, ko je imel ključ, ne dal narediti dvojnika. To mu je vodja tudi oponesel.

„Res je,“ je ta odgovoril, „a po poti možnosti in sumničenj lahko dokažete vse.“

„Sicer pa,“ je nadaljeval vod-

ja, „vas je tudi paznik prepo-znal.“

Na ta pomislek je uslužbenec pojasnil, da to ne more biti res, ker je v temačnem hodniku člo-veka težko prepoznati.

Tretji uslužbenec je povedal, da je detektivska služba ugotovi-la, da je šel po končanem delu takoj iz poslopja na dolg spre-hod.

„Kar pa seveda ne izključuje možnosti,“ je vrtil dalje izpra-ševavec, „da se ne bi kasneje ponovno vrnili v poslopje.“

„Ne, kasneje sem šel domov. Nekako ob osmih sem telefoni-ral znani družini, ki vam lahko to potrdi.“

„In kasneje?“

„Potem sem večerjal in do enajstih zvečer gledal televizijo. Lahko vam ponovim program.“

„Tudi jaz vam lahko ponovim program, čeprav ga nisem videl: v televizijski reviji je točno za-pisan. Sicer pa,“ je tudi temu nastvil izpraševavec zanko, „vas je čuvaj na hodniku pre-poznal.“

„Mene? To ni res. Verjamem pa, da boste v tem primeru bolj verjeli njemu kot meni. Vendar tak način postopanja je krivi-čen.“

Zasliševavec je še enkrat za-slišal vojake, ki so stražili pos-lo-pje. Povedati so mu morali sinočnje geslo. Geslo se je gla-silo „Smreka“.

Potem je dal nalog za areta-cijo. Koga so morali vojaki are-tirati?

(Odgovor v prihodnji številki)

PIKICA IN TONČEK

(Nadaljevanje s 37. strani)

kakor zdaj, ko je bila prismuknje-na Roženkrančeva pri hiši.

„Moja hčerka je blede,“ je rekel gospod Kramar zaskrbljeno. „Se vam ne zdi?“

„Ne,“ je odgovorila gospodična Roženkrančeva.

Potem je Berta prinesla juho in se zasmejala. Gospodična Rožen-krančeva je poškilila k služkinji.

„Kaj pa se tako avšasto smeje-te?“ je vprašal gospodar in zaje-

mal z žlico, kakor da je plačan za to. Nenadoma pa je kar na sredi izpustil žlico v juho, si pritisnil pr-tiček na usta, zaletelo se mu je, strahotno je zakašljaj in pokazal proti vratom.

Tam je stala Pikica. A kakšna, tristo zelenih!

Oblečena je bila v rdeči jutranji jopič svojega očeta. Podenj je po-tisnila blazino, da je bila podobna okrogli obtolčeni kangli. Tanke go-le noge, ki so gledale izpod jopiča, so učinkovale kakor kuhalnice. Na

glavi je mahedral Bertin nedeljski klobuk. To je bila strahotna šara iz pisane slame. V eni roki je Pi-kica držala kuhinjski valjar in raz-pet dežnik, v drugi roki vrvcu. Na vrvcu je bila privezana ponev, v ponvi pa, ki se je ropotaje vlekla za otrokom, je sedel Pufi, dakelj-ček, in grbančil čelo. Čela pa ni grbančil nemara zato, ker bi bil slabe volje, pač pa je imel na glavi preveč kože. In ker koža ni vede-la, kam bi, se je nabrala v trajno.

(Dalje prihodnjič)

NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:

NAŠA LUČ

Viktringer Ring 26

A-9020 Klagenfurt, Austria

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI:

DIREKTOR slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu:

Msgr. Ignacij Kunstelj, Via della Sagrestia 17, I-00120 Città del Vaticano. (Tel. 6382-3924).

ANGLIJA

Franc Bergant, Offley Road 62, London S. W. 9. (Tel. 01-735-66-55).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein.

Anton Miklavčič, Kappellengasse 15, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 0-47-62/3-34-62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75 Paris 20. (Tel. 636-80-68).

Franjo Pavalec, 7 rue Gutenberg, 75 Paris 15°. (Tel. 250-89-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, Méricourt-Mines, rue de Lens, 62 Méricourt-sous-Lens.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, rue de Dauphiné, 57 Merlebach.

P. Jakob Vučina, 6 rue de France, 06 Nice.

ITALIJA

Slovenski dušnopastirski urad, Via dei Colli 8, 00198 Roma.

(Telefon 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Alteneßen, Schonfeldstr. 36. (Tel. 02141 — 29 13 05).

Lojze Škraba, 42 Oberhausen-Sterkrade, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 — 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 — 24 38 89).

Dr. Franček Prijatelj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 — 61 02 92).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 — 2 85 00).

Ciril Turk, 73 Esslingen, Häuserhaldenweg 36. (Tel. 0711 — 38 21 74).

Janez Demšar, 741 Reutlingen, Kreuzeiche 7-0.

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13.

Feliks Grm, 8070 Ingolstadt, Unterer Graben 33.

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 0811 — 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Telefon 0811 — 53 64 53).

P. Janko Bohak, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Tel. 0311 — 7 85 30 91 do 93).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Flis, Djurdardsvägen 32, 633 50 Eskilstuna. (Tel. 016/11-31-54).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Kapuzinerheim, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Osební tel. 051-50-44-15. Hišni tel. 051-50-24-22).